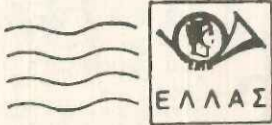

ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
(45 ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ, 50 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ)
Υπεύθυνος έκδοσης: ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΑΝΤΗΛΑΣ

ΝΟΕΜΒΡΗΣ 1997
ΕΤΟΣ 12ο - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 59
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΗΡ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ & ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ - ΤΗΛ. 24985 & FAX: 29642

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΝΟΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Ανοικτή επιστολή-έκκληση του Β. ΤΣΑΝΤΗΛΑ

ΩΡΕΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ ΤΟΥ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Αξιότιμοι κύριοι βουλευτές,
Σας γνωρίζω όλους προσωπικά και έχουμε συνεργαστεί αρκετά χρόνια για πολλά θέματα του νομού.
Καταφεύγω τώρα σεβαστοί κύριοι βουλευτές σε μια ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ - ΕΚΚΛΗΣΗ, γιατί όλα τα δεδομένα στον τόπο μας, προδιαγράφουν μια αρνητική πορεία με όλα τα επακόλουθα.

Εσείς οι ίδιοι κύριοι βουλευτές, έχετε δηλώσει δημοσίως κατ'επανάληψη - και έχετε δίκαιο - ότι ο νομός βρίσκεται σε ΦΘΙΝΟΥΣΑ ΠΟΡΕΙΑ.

Ποιά είναι η εικόνα σήμερα;
α) Πληθυσμιακή συρίκνωση
β) Ανεργία σε υψηλά ποσοστά
γ) Συγκοινωνιακή απομόνωση
δ) Επενδύσεις, ώρα μηδέν
ε) Βιομηχανική περιοχή, χωρίς βιομηχανίες!
στ) Το αγροτικό εισόδημα, μειώθηκε και οι αγρότες άρχισαν να πουλούν τη γή τους.

ζ) Τα μεγάλα αρδευτικά έργα καρκινοβατούν
η) Τα αντιπλημμυρικά έργα, κολλάνε
θ) Η τοπική οικονομία βρίσκεται σε κίνδυνο
ι) Έργα, που θα μπορούσαν να βοηθήσουν, δεν προωθούνται.

ια) Επιστημονικό - Επιχειρηματικό δυναμικό, δεν αξιοποιείται.

ιβ) Η λειτουργία κομμάτων, φορέων και θεσμικών οργάνων της Πολιτείας, δεν συμβαδίζουν με τις απαιτήσεις της τοπικής κοινωνίας.

ιγ) Διαπλεκόμενα συμφέροντα, πολιτικά, προσωπικά και οικονομικά, έχουν αναπτυχθεί και στην Καρδίτσα. Δρουν ανεξέλεγκτα, επιβάλλουν τις δικές τους επιλογές και τσακίζουν κάθε εστία αντίστασης.

ιδ) Ο πολιτικός αμοραλισμός και αρριβισμός, δεν έχει όρια, κανόνες και δεοντολογία.

Αξιότιμοι κύριοι βουλευτές, θα μπορούσα να απαριθμίσω και αρκετά άλλα όπως και να γίνω πιο συγκεκριμένος, αλλά πιστεύω ότι απευθύνομαι σ' ανθρώπους που γνωρίζουν τί γίνεται γύρω τους και στον τόπο τους.

Κύριοι βουλευτές,
δεν μπορείτε να παραμένετε απαθείς, ούτε παρατηρητές. Δεν έχετε τέτοια δικαιώματα. Μόλις πρόσφατα ο Καρδιτσιώτικος λαός σας επέλεξε για να προωθήσετε τα θέματά του, μπαίνοντας στην πρώτη γραμμή.

Κύριοι βουλευτές,
ΠΑΡΤΕ ΘΕΣΗ και ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ πριν είναι αργά. Έχετε υποχρέωση. Έχετε συνταγματικά θεσμοθετημένα δικαιώματα. Καταξιώστε το ΑΞΙΩΜΑ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΞΙΩΘΕΙΤΕ και οι ίδιοι.

Οι Καρδιτσιώτες περιμένουμε πολλά από σας. Κυρίως περιμένουμε συνεχή και συλλογική προσπάθεια. Ενώστε τις δυνάμεις σας, για το καλό της Καρδίτσας.

Ο λαός θα σταθεί δίπλα σας. Διαφορετικά θα τον βρείτε απέναντί σας στις επόμενες εκλογές.

Με εξαιρετική τιμή
ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΑΝΤΗΛΑΣ

Πλειοψηφών Νομαρχιακό Σύμβουλος

Επιτακτική η αποστολή συνδρομής για το 1998

Αγαπητοί αναγνώστες,
και αυτό το φύλλο της ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗΣ ΦΩΝΗΣ για να εκδοθεί και ταχυδρομηθεί, χρειάστηκε να καταφύγουμε σε δανεισμό από Τράπεζα.

Δυστυχώς τα αρμόδια Υπουργεία (Πολιτισμού - Τουρισμού) παρά το πανελλήνιο πρωτοπόρο και αναγνωρισμένο έργο της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών, δεν διέθεσαν ούτε δραχμή για χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων μας.

Ούτε και γι' αυτό το 7ο Πανελλήνιο "ΑΝΤΑΜΩΜΑ" των Αγραφιωτών. Δεν θέλουμε να σχολιάσουμε αυτή την πολιτική.

Αγαπητοί αναγνώστες το κόστος της "Α.Φ." ανέρχεται στο ποσό των 830.000 δρχ! που αναλύεται:

- α) Εκτύπωση (15.000 φ.) 350.000
- β) Ταχυδρομείο 200.000
- γ) Εργατικά 100.000
- δ) Αγορά Επιταγών 80.000
- ε) Διάφορα 100.000

Αγαπητοί αναγνώστες, εμείς δεν έχουμε σύστημα είσπραξης, ούτε κόβουμε την "Α.Φ." από κανέναν. Στείλτε όποιο ποσό επιθυμείτε. Αλλοίμονο, αν τόσοι χιλιάδες αναγνώστες, δεν μπορούμε να στηρίξουμε την κυκλοφορία της Α. Φωνής!

ΑΝΟΧΥΡΩΤΟΣ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ Ο ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Σε κατάσταση ανάγκης για άλλη μια φορά με την πρώτη βροχή
Ο Κ. ΣΤΕΦ. ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ «ΕΝΩΠΙΟΣ - ΕΝΩΠΙΩ» ΜΕ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
Δεν έχει μέλλον ο αγρότης με 30 στρέμματα γής!
ΟΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΧΡΕΩΝ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΜΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ!

ΝΑ ΑΡΘΕΙ Η ΑΔΙΚΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗΣ

Αυτοί είναι ορισμένοι χαρακτηριστικοί πρωτοσέλιδοι τίτλοι των τοπικών εφημερίδων της Καρδίτσας "ΝΕΟΣ ΑΓΩΝ", "ΠΡΩΙΝΟΣ ΤΥΠΟΣ", "ΠΑΤΡΙΔΑ", "ΝΕΟΙ ΚΑΙΡΟΙ", "ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ ΗΧΩ".

Τίτλοι αγωνίας, τίτλοι που αναδεικνύουν και προειδοποιούν για τα μέγιστα προβλήματα του νομού Καρδίτσας στον πρωτογενή τομέα, στα έργα υποδομής, στην υποβάθμιση της τοπικής οικονομίας.

Εδώ που φθάσαμε απαιτούνται ριζικές με κατεστημένα, αντιλήψεις και νοοτροπίες υποταγής και ηττοπάθειας προς τα κέντρα εξουσίας του αθηνοκεντρικού κράτους.

Απαιτείται οι πολίτες και οι φορείς να πρωτοστατήσουν και να αναδείξουν τα προβλήματα αλλά και τις δυνατότητες του νομού Καρδίτσας.

Να απαιτήσουν άμεσα λύσεις και να αναγκάσουν την κυβέρνηση να ασχοληθεί με πραγματικό ενδιαφέρον για την Καρδίτσα.

Η ευδαιμονία των καρεκλών, η αδιαφορία και η ανικανότητα, η κακοδιαχείριση και η αλλαζονεία πρέπει να καταγγελθούν και να οδηγηθούν στο περιθώριο του πολιτικού, οικονομικού και κοινωνικού γίγνεσθαι οι άνθρωποι που εξυπηρετούν τα ίδια συμφέροντά τους και τορπιλίζουν τους αγώνες, τα οράματα και τις ελπίδες των απλών πολιτών της Καρδίτσας.

ΘΑ ΣΚΑΣΟΥΝ «ΚΑΝΟΝΙΑ» ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΡΙΟ ΤΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ Η ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΣΤΟ 30% Η ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Η "ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ", ανυπόχωρητη στον αγώνα για την ανάπτυξη της Καρδίτσας, κρούει για μια ακόμη φορά τον κώδωνα του κινδύνου και απευθυνόμενη σε όλους ΣΑΣ ΠΡΟΣΚΑΛΕΙ στον ωραίο αγώνα της προσφοράς και δημιουργίας στον τόπο μας.

«ΟΙ ΚΑΙΡΟΙ ΟΥ ΜΕΝΕΤΟΙ!»

Ψήφισμα προς την Κυβέρνηση και αρχηγούς κομμάτων για τ' Άγραφα και Καρδίτσα

ΣΕΛΙΔΑ 9

Διαμαρτυρία προέδρων για την φορολόγηση του τσίπουρου

ΣΕΛΙΔΑ 6

ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΣΤΑ 9/8

Ένωσης Αγραφιωτών και Συλλόγων Καρδιτσιωτών
Κυριακή 1η Φεβρουαρίου 1998 ώρα 9 μ.μ.
Για την ανέγερση ΠΑΝΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ

Πλήρες μενού- έκπτωση 20% στα ποτά, τιμή 5.000δρχ.
ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ: α) Στα Δ.Σ. των Συλλόγων Αθήνας, β) κ. Παϊση: 3219069 & 9885878 γ) Ζωή Λαζινού: 6913138, δ) Λάμπρο Ντότσια: 6913138,ε) Καρδίτσα: 0441 - 24985, ε) Στην είσοδο του Κέντρου - Κρατήσεις τηλ. 8235841

Λεωφ. Αλεξάνδρας 40 (δίπλα στο θέατρο Παρκ)

Δεν είναι μέρες για θρησκευτικές ερμηνείες και φιλοσοφικές αναζητήσεις τα Χριστούγεννα. Κατά την ταπεινή μου γνώμη, είναι μια ευκαιρία για τον άνθρωπο να ξεναγουριστεί στις ρίζες του, να γίνεται απλός σαν παιδί, σαν τους ψαράδες της Γεννησαρέτ, για να βιώνει έτσι "ως μωρος και νήπιος" τη Γέννηση του Θεανθρώπου, τη γέννηση της ελπίδας. Της ελπίδας που ανατέλλει με τη γέννηση του νέου κύκλου ζωής, που ευτυχώς για τους βραδυπορούντες επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο και μάλιστα σε επιλογή φυσικής κάθαρσης και γενικής απολυμάνσης, την οποία επιμελείται ο γερο-χειμώνας.

Ευκαιρία λοιπόν να γινόμαστε παιδιά-έστω για μια φορά το χρόνο- για να βιώνουμε τα Χριστούγεννα μαζί με τα παιδικά και τα εγγονία μας, ίσως προς ίσους. Ευκαιρία και να μεταλαμπαδεύσουμε σ' εκείνα τα πατροπαράδοτα χριστουγεννιάτικα έθιμα, για να περνούν από γενιά σε γενιά, σαν σφραγίδα στην εθνική μας ταυτότητα.

Το χρονογράφημά μας Από τον Λάμπρο Γριβέλλα Ελλήνων Χριστούγεννα

Το τελευταίο αυτό προβάλλει ως καθήκον μας, γιατί τα παιδιά μας σήμερα βομβαρδίζονται με ξενόφερτα έθιμα, που δυστυχώς συνδέονται με ισχυρά οικονομικά συμφέροντα, γι' αυτό και γίνονται επικίνδυνα. Είναι καθήκον μας να αποτρέψουμε τα παιδιά μας από την κουλτούρα της κόκα-κόλα, που εισβάλλει ακάθεκτη. Και για να γίνει αυτό, είναι ανάγκη να οργανώσουμε την οικογενειακή μας ζωή με πολλή προσοχή έτσι ώστε να κλείσουμε απ' έξω την ξενόφερτη υποκουλτούρα. Σχετικά εύκολο είναι να το πετύχουμε τα Χριστούγεννα, αν οδηγήσουμε την οικογένεια στο χωριό.

Το τελευταίο ομολογώ ότι είναι κομμάτι δύσκολο. Εκεί όμως θα δοθεί στα παιδιά η ευκαιρία να ζήσουν μερικά από τα έθιμά μας- όσα τελοσπάντων διασώθηκαν- και να μυηθούν στα Ελληνικά Χριστούγεννα. Ν' ακούσουν το "Χριστος γεννάται σημερον εν

θα δοθεί στα παιδιά η ευκαιρία να ζήσουν μερικά από τα έθιμά μας- όσα τελοσπάντων διασώθηκαν- και να μυηθούν στα Ελληνικά Χριστούγεννα. Ν' ακούσουν το "Χριστος γεννάται σημερον εν

Βηθεέμ τη πόλει..." εκτός αν και εκεί έφτασε το τσιγκλ μπελ, τσιγκλ μπελ...- ν' ακούσουν το παραμύθι της γιαγιάς για τους καλλικαντζάρους που επαψαν πια να έρχονται, γιασπι χάλασε ο κόσμος...", να γευτούν την "τηγαλιά" και τις "τσιγαρίδες" και να λειτουργηθούν στην παλιά εκκλησία του χωριού, αν μάλιστα είναι και χιονισμένη.

Ετσι υπάρχει κάποια ελπίδα να μείνει κάτι στην παιδική ψυχή τους απο "Ελληνικά Χριστούγεννα".

Αν πάλι η οικογένεια γιορτάσει τη Γέννηση στην πόλη, έχουμε κι εδώ τον τρόπο να διατηρήσουμε ανέθευτα- κατά το δυνατόν- τα "Ελληνικά Χριστουγεννα".

Γιατί- κακά τα ψέμματα- ο Ελληνισμός επιβίωσε τον καιρό των μεγάλων κατατρεγμών, γιατί βρέθηκε συσπειρωμένος να "ακουμπάει" στις παραδόσεις του.

Σήμερα όμως η κουλτούρα της παγκοσμιοποίησης που βρίσκει με χαλαρωμένες τις αντιστάσεις του και αυτό είναι που πρέπει να φοβούμαστε.

Η ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΚΑΙ Η "ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ" ΕΥΧΟΝΤΑΙ ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ - ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ

Η ίδρυση και λειτουργία “Ελεγχόμενων Κυνηγετικών Περιοχών” σήμερα είναι περισσότερο απαραίτητη απ’ ό,τι στο παρελθόν και στο άμεσο μέλλον θα αποτελούν τις μοναδικές περιοχές όπου θα υπάρχουν θηράματα.

Η μείωση του αριθμού των ειδών και των πληθυσμών των θηραμάτων και του ζωικού βασίλειου γενικότερα, τείνει στα όρια της εξαφάνισης. Κύριος υπεύθυνος γι’ αυτήν είναι ο άνθρωπος με την αλόγιστη δραστηριότητά του, η οποία διατάραξε την οικολογική ισορροπία του πλανήτη.

Εκ των πραγμάτων στο άμεσο μέλλον θα απαγορευθεί η θήρα για την προστασία των σπάνιων πλέον θηραμάτων, απαγόρευση η οποία θα έπρεπε να είχε επιβληθεί αρκετά χρόνια πριν.

Από την άλλη πλευρά η άσκηση της θήρας είναι μια σημαντική οικονομική δραστηριότητα, όσο και αν αυτό φαίνεται παράξενο εκ πρώτης όψεως, με τη λειτουργία αρκετών επιχειρήσεων με τελικό καταναλωτή τον κυνηγό και με τη δημιουργία εσωτερικού τουρισμού, σε εποχή μάλιστα εκτός της επίσημης τουριστικής περιόδου.

Συνεπώς για την ύπαρξη θηραμάτων και την προστασία

Αναγκαία η ίδρυση Κυνηγετικής περιοχής στο Δήμο “Μενελαΐδος

Του Λάμπρου Γ. Μπασδέκη, δασολόγου - μελετητή

τους αλλά και την ικανοποίηση ενός σημαντικού αριθμού κυνηγών, επιτακτική καθίσταται η λειτουργία “Ελεγχόμενων Κυνηγετικών Περιοχών”, στις οποίες και μόνον θα ασκείται η θήρα.

Η ίδρυση και λειτουργία Ελεγχόμενων Κυνηγετικών Περιοχών διέπεται από τις διατάξεις του Δασικού Κώδικα, Ν.Δ. 86/1969, Ν. 177/1975 και ο χαρακτηρισμός εκτάσεων ως κυνηγετικών περιοχών γίνεται με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, κατόπιν μελέτης από δασολόγους - μελετητές, οι οποίες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την ίδρυση και λειτουργία εκτροφείων θηραμάτων, τα απαιτούμενα έργα και βελτιώσεις της περιοχής και τη διαχείριση του θηραματικού πλούτου αυτής.

Η υπό μελέτη “Κυνηγετική

Περιοχή Μενελαΐδας” αποτελείται από τις Κοινοτικές περιφέρειες Αηδοχωρίου, Βαθυλάκκου, Θραψιμίου, Λουτροπηγής και Ρεντίνας, έχει έκταση περίπου 200 000 στρμ. (η ελάχιστη απαιτούμενη είναι 100

000 στρμ.), ευρίσκεται σε ιδανική θέση για τη λειτουργία της και σε συνδυασμό με τις τεχνητές λίμνες Πλαστήρα και Σμοκόβου (υπό κατασκευή) θα αποτελέσει σημαντικότατο πόλο έλξης της περιοχής. Εκτε-

νεται σε ένα μεγάλο εύρος υψομέτρων, γειτνιάζει με την πεδινή περιοχή του Νομού, αποτελεί τμήμα και συνέχεια του ορεινού όγκου των Αγράφων της Νότιας Πίνδου και σε συνδυασμό με τη σημαντική έκτα-

ση και την πλούσια δασοκάλυψη και χλωρίδα της μπορεί να φιλοξενήσει μεγάλο αριθμό ειδών και πληθυσμών θηραμάτων, καθώς και άλλων αγρίων ζώων και πτηνών, που απειλούνται με εξαφάνιση, για την τόσο απαραίτητη οικολογική ισορροπία.

Από τη λειτουργία της “Κυνηγετικής Περιοχής Μενελαΐδας” θα προκύψουν μόνον ωφέλειες, χωρίς δυσμενείς επιπτώσεις, όπως: αύξηση της απασχόλησης των κατοίκων, συγκράτηση των ορεινών πληθυσμών, με τη λειτουργία ξενώνων και συναφών δραστηριοτήτων, την απασχόληση στην εκτροφή, διαχείριση και φύλαξη, ουσιαστική προστασία και φύλαξη των δασών που την αποτελούν, η οποία σήμερα είναι υποτυπώδης έως ανύπαρκτη και θα αποτελέσει πηγή εσόδων από την είσπραξη των δικαιωμάτων θήρας των κυνηγών.

Επίσης θα συντελέσει στη σύσφιξη και ενδυνάμωση των δεσμών μεταξύ των γειτονικών Κοινοτήτων, για την από κοινού ανάληψη δραστηριοτήτων.

Απομένει η Πολιτεία να συνδράμει την τόσο σημαντική αυτή πρωτοβουλία της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών και των πέντε Κοινοτήτων της περιοχής.

Στην Κοινότητα Πεζούλας με τη συνεργασία της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών, συστάθηκε ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΑΦΩΝ

Μετά από απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου Πεζούλας ιδρύθηκε νομικό πρόσωπο στην Κοινότητα Πεζούλας με την επωνυμία “ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΑΦΩΝ” διεπόμενο από τις διατάξεις του άρθρου 203 του Π.Δ/τος 410/95.

Σκοποί του νομικού προσώπου είναι:

α. Η συντήρηση, λειτουργία, εκμετάλλευση του ορεινού Καταφυγίου Αγράφων, στη θέση “Λιβάδι” περιοχής Καραμανώλη της Κοινότητας Πεζούλας που θα κατασκευάσει ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (Ε.Ο.Τ) και θα παραχωρήσει τη

διαχείρισή του στον ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΑΓΡΑΦΩΝ.

β. Η συντήρηση και αξιοποίηση του δικτύου ΟΡΕΙΝΩΝ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ που έχουν ενταχθεί για κατασκευή σε πρόγραμμα του Ε.Ο.Τ.

γ. Ο συντονισμός των προσπαθειών για την επέκταση του ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΓΡΑΦΩΝ στη θέση “Καραμανώλη” της Κοινότητας Πεζούλας.

δ. Η διεκδίκηση για κατασκευή ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΓΡΑΦΩΝ στην Κοινότητα Πεζούλας.

ε. Η οργάνωση εκδηλώσε-

ων (Ημερίδες, Συνέδρια) για την προβολή και ανάδειξη των τουριστικών δυνατοτήτων της Κοινότητας και της ευρύτερης περιοχής.

στ. Η οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων για την προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κοινότητας Πεζούλας και η ανάδειξη των μνημείων της περιοχής Αγράφων.

ζ. Η διοργάνωση Αθλητικών Αγώνων.

η. Η τουριστική ανάπτυξη της περιοχής με σεβασμό στο περιβάλλον και το οικοσύστημα.

θ. Η έκδοση εντύπων Τουριστικού και Πολιτιστικού χαρα-

κτήρια.

ι. Η προβολή - διάθεση παραδοσιακών προϊόντων της περιοχής.

ια. Η ανάπτυξη συνεργασίας με τους Ο.Τ.Α. των Αγράφων, τους φορείς των ξενοδοχείων, Επιμελητήριο, Αναπτυξιακή Καρδίτσας, Νομ/κή Αυτ/ση, Περιφέρεια Θεσσαλίας, Πανεπιστήμια, Ε.Ο.Τ., Υπουργεία, Τουριστικά Γραφεία, Φυσιολατρικούς, Ορειβατικούς, Χιονοδρομικούς Ομίλους, για θέματα Τουριστικής υποδομής, ανάπτυξης και προβολής.

ιβ. Η διοργάνωση σεμιναρίων για την εκπαίδευση των κατοίκων σε θέματα τουρισμού.

Απρόκλητη και απαράδεκτη επίθεση της Εφημερίδας ΝΕΟΣ ΑΓΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ κατά της Ε.Α.Χ.

Εδώ και ένα χρόνο το μεγαλύτερο Δημοσιογραφικό Συγκρότημα της Καρδίτσας και ο ιδιοκτήτης του κ. Αλεξίου (είναι Αγραφιώτης από τη Φυλακτική) έχουν στραφεί με διάφορους τρόπους κατά της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών (αποκλεισμό στην ειδησεογραφία, άδικες επιθέσεις, άρνηση δημοσίευσης επώνυμων άρθρων κ.ά.).

Η Διοίκηση της Ε.Α.Χ., γνωρίζει πολύ καλά τους λόγους που ενεργεί έτσι το συγκρότημα του κ. Αλεξίου και ποιοί κρύβονται πίσω του, καθώς και τα πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα.

Σεβόμενοι την ιστορία του ΝΕΟΥ ΑΓΩΝΑ, τη μακρόχρονη συνεργασία των μελών της Ε.Α.Χ. με την εφημερίδα, και τις προσωπικές σχέσεις με τους δημοσιογράφους και εργαζόμενους, δεν απαντάμε στην πολεμική, περιμένοντας αλλαγή στάσης. Ξέρει πολύ καλά ο κ. Αλεξίου πόσο άδικα φέρεται.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

Αυτό το δίμηνο τα έντυπα των Συλλόγων μας, ήταν λίγα.

1. **Χώ των Σαρακατσαναίων.** Της Πανελληνίας Ομοσπ. Σαρακατσαναίων. Αυγ. '97 Θεσ/νίκη.

Το 6ο Αντάμωμα Σαρακατσαναίων Βουλγαρίας. Πολλά νέα της ομοσπονδίας. Άρθρα για τον πανάρχαιο νομαδισμό των Σαρακατσαναίων. Οι παλαιοί κάρτες του Τροβάτου (Αγραφιωτικές Ιστορίες). Σαρακατσανικά παραμύθια. Ζωή-ήθη, έθιμα Σαρακατσαναίων.

2. **Η Φωνή της Μακρ ακάμης** Οκτ. 97. Νέα και ιστορικά της Μακρ ακάμης (Μάχη 6.10.43). Παλιές φωτογραφίες. Κοινωνικά και άλλα τυπικά νέα.

3. **Ελληνοπύργος.** Ελληνοπυργίων Λάρισας Οκτ. 97. Ο Ελληνοπύργος σ' ολο τον κόσμο απο το Ίντερνετ! Νέα και κοινωνία του χωριού. Αφιέρωμα στον Προφήτη Ηλία. Απίστευτα κι όμως Γραλιστικά!

4. **Ο Κεδριώτης** Οκτ. 97. Πολλά μικρά Κεδριώτικα νέα. Επιστροφή στις Βάσεις απο το καλοκαίρι.

5. **Η Πνοή της Καρδίτσας** Καρδιτσιωτών Θεσσαλονίκης. Οκτ. 97. Άρθρο για το ΟΧΙ. Εκπ. εκδηλώσεις για τον Καρδιτσιώτικο Νοέμβρη. Θεοδώρα η Αγία των Φτωχών. Για το 7ο Αντάμωμα Αγραφιωτών στο Ζαχαράκι. Ανατίναξη της Γέφυρας Γοργοποτάμου 1942. Η Λίμνη Πλαστή-

ρα και άλλα ενδιαφέροντα νέα. 6. **ΘΕΣΣΑΛΙΩΤΙΣ.** Όπως πάντα, πλούσια σε ύλη και επιτυχή σχόλια για τα δρώμενα

Ευχαριστίες του Εκκλησιαστικού Συμβούλου Σαρανταπόρου Νεράϊδας

Πρακτικόν Νο 6

Εν Σαρανταπόρω σήμερα τη 12η Οκτωβρίου 1997 ημέρα Κυριακή και ώρα 11η π.μ. το κάτωθι υπογεγραμμένον εκκλησιαστικόν συμβούλιον του Ιερού Ναού “Αγίου Κωνσταντίνου” αποτελούμενον εκ του Προέδρου αυτού Ιερέως Ευαγγέλου Γεροκόστα και των μελών αυτού 1) Σπυρίδωνος Δήμου, 2) Γεωργίου Λάμπρου 3) Ηλία Λιάπη και 4) Αλεξάνδρου

Σπανού συνελθόν κατόπιν προσκλήσεως του προέδρου αυτού εν τω Ιερώ Ναώ προς λήψιν αποφάσεων επί των κάτωθι θεμάτων: Έκφραση Ευχαριστιών στους

1ον: Βασίλειον Τσαντήλαν προέδρου ΕΑΧ.

2ον: Αθανάσιον Μόσχον προέδρου Συλλόγου Σαρακατσαναίων Ν. Καρδίτσας.

3ον: Στέφανον Θεολόγην επιχειρηματίαν.

Μετά σχετικήν συζήτησιν απεφάσισε τα κάτωθι: εκτιμών την θεάρεστη και χριστιανική χειρονομία 1) του προέδρου της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών κ. Βασίλη Τσαντήλα, 2) του προέδρου του Συλλόγου Σαρακατσαναίων Νομού Καρδίτσας κ. Αθανασίου Μόσχου και 3) του επιχειρηματία κ. Στεφάνου Θεολόγη, οίτινες είχαν την ευγενή καλοσύνη εμφορούμενοι από χριστιανικά αισθήματα και αγάπη προς τον Ι. Ναό Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, ευρισκομένου στην ιστορική θέση Κρανιά Γρεβενοδιάσελο, προσφέροντες, ο μιν Βασίλης Τσαντήλας εκ μέρους της ΕΑΧ (100.000) δρχ., ο δεύτερος Αθανάσιος Μόσχος εκ μέρους του Συλλόγου Σαρακατσαναίων (100.000) δρχ. και ο τρίτος

Στέφανος Θεολόγης εξ ιδίων, το ίδιο ποσόν των (100.000) δρχ. για εργασίες συντήρησης στον Ι. Ναό του Πατρο - Κοσμά, επιδειξάντες δια της πράξεώς των, σπάνιον δείγμα ευσεβείας προς τον ως άνω Ι. Ναόν.

Αποφαινεται ομοφώνως Εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες αυτού, ως και όλων των κατοίκων της Ενορίας, προς τους ως άνω αναφερομένους δωρητάς, οι οποίοι θα συμπληρώσουν ένα μεγάλο κενό που υπάρχει στον Ιερό Ναό. Απονέμει επί πλέον την ολόθερμη ευαρέσκεια και τον δικαιο έπαινο δια την τόσο επάξια προσφορά των και προβάλλει τούτους παράδειγμα προς μίμηση.

Εφ' ώ συνετάγη το παρόν υπογράφεται.

Λειτουργία γραφείου στην Αθήνα του Βασίλη Τσαντήλα

Ο πλειοψηφών Νομαρχιακός Σύμβουλος και πρόεδρος της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών κ. Βασ. Τσαντήλας, ανταποκρινόμενος σε αίτημα φορέων και κατοίκων της Αθήνας για άμεση επικοινωνία και ενημέρωση για τα θέματα του νομού καρδίτσας, κάθε πρώτο Σαββατοκύριακο του μήνα, θα δέχεται τους συμπατριώτες στο γραφείο του δικηγόρου κ. Κώστα Παΐση, που βρίσκεται στην οδό Σοφοκλέους 5, τέταρτος όροφος και τηλ. 3219069.

Τηλέφωνο επικοινωνίας στην Καρδίτσα 0441 - 24985.

ΤΑΝΤΡΟΣ
MOUNTAIN SPORT CENTER
Δημήτρης Χαραλαμπίδης
Καλύβια Πεζούλας, Λίμνη Νικ. Πλαστήρα.
ΤΗΛ. FAX (0441) 92552, Τ.Κ. 430 67, ΚΑΡΔΙΤΣΑ

“ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ ”

Έκδοση: **ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ**
Υπεύθυνος Έκδοσης: **ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΑΝΤΗΛΑΣ**

Συντακτική Επιτροπή: **ΛΑΜΠΡΟΣ ΓΡΙΒΕΛΛΑΣ**
ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΚΛΗΜΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΤΣΑΝΤΗΛΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΝΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΜΑΓΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ

Διεύθυνση: **Ηρ. Πολυτεχνείου & Μακεδονίας**

ΚΑΡΔΙΤΣΑ
Τηλ. 0441 - 24985
FAX: 29642
Αριθμός φύλλων: 15000
Η συνδρομή είναι προαιρετική

Προφητικές προειδοποιήσεις από το 1980

Διάγραμμα Αναπτύξεως του Ν. Καρδίτσας

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο της Α.Φ.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

1. Περιοριστικοί παράγοντες

Η έλλειψη οδικών προοπλάσεων προς τα διάφορα σημεία του νομού και εν γένει καταλλήλου υποδομής (εξηλεκτρισμός, δίκτυο επικοινωνιών) και η καθυστέρηση σε σύγκριση με τους άλλους Θεσσαλικούς νομούς, στη λήψη μέτρων για τη συστηματική έρευνα του ορυκτού πλούτου, αποτελούν τους κυριότερους περιοριστικούς παράγοντες εκμεταλλεύσεως των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, λιγνίτου, χρωμίου, μαγγανίου και άλλων, περί των οποίων υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις.

Στη βιομηχανία - βιοτεχνία επισημούνται οι εξής περιοριστικοί παράγοντες για την παραγωγή ανάπτυξή τους.

I. Η έλλειψη βιομηχανικής περιοχής

II. Ο κατακερματισμός της μεταποιητικής δραστηριότητας

III. Ο χαμηλός βαθμός εξειδίκευσης και οι μεγάλες αδυναμίες στην οργάνωση και λειτουργία των παραγωγικών μονάδων.

IV. Η έλλειψη ικανοποιητικών τοπικών αγορών για την απορρόφηση των προϊόντων

V. Η τεράστια ανάπτυξη των μεταποιητικών μονάδων στο χώρο της ανατολικής Θεσσαλίας (άξονας Βόλου - Λάρισας).

VI. Η έλλειψη ικανοποιητικών κινήτρων και

VII. Η έλλειψη ορθολογικής καθέτου οργάνωσης της παραγωγής.

2. "Βορράς - Νότος"

Χαρακτηριστική περίπτωση δημιουργίας του περιφημού φαινομένου "Βορρά - Νότου" παρατηρείται μέσα στο Θεσσαλικό χώρο.

Στον άξονα Βόλου - Λάρισας αναπτύσσεται με καταπληκτική ταχύτητα μια αλυσίδα βιομηχανικών μονάδων, που από τώρα απορροφά το εργατικό δυναμικό των Θεσσαλικών διαμερισμάτων, σε ποσοστό πάνω από 90%. Το φαινόμενο της πληθυσμιακής συγκέντρωσης στον άξονα αυτό διαφαίνεται από χρόνια. Ο νομός Καρδίτσας και ο γειτονικός νομός Τρικάλων αντιμετωπίζουν πρόβλημα υποπληθυσμού, ενώ οι νομοί Λάρισας και Βόλου αντιμετωπίζουν πρόβλημα υπερπληθυσμού.

Η συνέχιση αυτής της καταστάσεως θα οδηγήσει σε κοινωνικοοικονομικές αναστατώσεις και σε μαρασμό του δυτικού τμήματος της Θεσσαλίας.

Τις σοβαρότερες επιπτώσεις θα έχει ο νομός Καρδίτσας που γεωγραφικά βρίσκεται απομονωμένος και μακράν των υφισταμένων οδικών αξόνων Αθήνας - Θεσσαλονίκης και Λάρισας - Ηπείρου.

Ένα πρόγραμμα περιφερειακής πολιτικής και ισόμερης ανάπτυξης του Θεσσαλικού χώρου αποτελεί επιτακτική ανάγκη για τη διατήρηση μιας ισορροπίας και την αποφυγή της κατάρρευσης των νομών Καρδίτσας και Τρικάλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

1. Δημόσια υγεία

Στο νομό διαπιστούται σημαντική έλλειψη νοσηλευτικών ιδρυμάτων, εξοπλισμού αυτών

και μηχανήματα, προσωπικό και έλλειψη γιατρών.

Ένας γιατρός αντιστοιχεί σε 1600 άτομα και μια κλίνη σε 577 έναντι 580 ατόμων ανά γιατρό και 150 ατόμων ανά κλίνη του μέσου όρου της χώρας.

Χωροταξικά, όλα τα νοσηλευτικά ιδρύματα είναι συγκεντρωμένα στην πρωτεύουσα του νομού και δεν υπάρχει κέντρο παρακολούθησεως και καταπολεμήσεως (πλην μιας κινητής μονάδας, που λειτουργεί για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα) της σε αυξημένο ποσοστό μεσογειακής αναιμίας και βρογχοκοιλίας.

Κανονοποιητικό σε απόδοση είναι μόνο το ΚΕΠΕΠ, όπου στεγάζονται περί τα 200 παιδιά που πάσχουν από ανίατα νοσήματα.

2. Παιδεία

Ενώ οι εκπαιδευτικές εκδηλώσεις σ' ολόκληρο το νομό βρίσκονται σε ικανοποιητικό επίπεδο (Βιβλιοθήκες, χορωδία "ΑΡΙΩΝ", χορευτικά συγκροτήματα "ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΑ" και Παλαμά, εορταστικές εκδηλώσεις "ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΕΙΑ" κ.ά.) η εκπαίδευση χωλαίνει σημαντικά κυρίως λόγω έλλειψης προσωπικού, διδακτηρίων και εποπτικών μέσων.

Σοβαρή εργασία γίνεται στις 4 επαγγελματικές σχολές, που λειτουργούν στην πόλη της Καρδίτσας και ίδια σχολή μαθητείας του Υπουργείου Εργασίας, απ' όπου απεφοίτησε σοβαρός αριθμός μέχρι τώρα νέων και καταρτισμένων μηχανοτεχνιτών, εργοδηγών κ.λ.π.

3. Μεταφορές - επικοινωνίες

Η ορεινή φύση του εδάφους και η μεγάλη διασπορά των οικισμών στη μισή περίπου έκταση του νομού, δεν επέτρεψαν τη δημιουργία εκτεταμένου δικτύου οδικών αρτηριών και δικτύου επικοινωνιών.

Το αγροτικό και δασικό οδικό δίκτυο κατά τους χειμερινούς μήνες αχρηστεύεται απ' τις χιονοπτώσεις και την έλλειψη συντηρήσεώς του, περιοχές δε ολόκληρες, όπως της Αργιθέας, αποκλείονται για αρκετό καιρό.

Γενικά, οι επικοινωνίες και οι μεταφορές στο νομό, δεν βρίσκονται σε ικανοποιητικό επίπεδο.

4. Οικισμοί

Στα πεδινά και ημιορεινά διαμερίσματα του νομού υπάρχουν ορισμένα οικιστικά κέντρα (Προάστιο, Μουζάκι, Ιτέα, Μαυρομάτι, Φανάρι, Κέδρος κ.ά.) με στοιχειώδεις υπηρεσίες (Γυμνάσιο, Ταχυδρομικό γραφείο, αποθήκες, σταθμό Χωροφυλακής, Αγροτικό ιατρείο) που εξυπηρετούν μερικώς μικροπεριφέρειες.

Τέτοια οικιστικά κέντρα λείπουν παντελώς στα ορεινά τμήματα, όπου παρατηρείται και το φαινόμενο των μικροοικισμών (8-10 σπίτια).

Από απόψεως στεγασεως, υδρεύσεως και ανέσεων, οι οικισμοί του κάμπου βρίσκονται σε ικανοποιητικό επίπεδο, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των ορεινών οικισμών στερείται σημαντικών ανέσεων και ίδια επαρκούς υδρεύσεως.

Γενικότερα, η οικιστική δομή, δεν ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες και αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα ανάπτυξεως.

5. Εμπόριο - Τράπεζες - Επεν-

Του κ. Τάκη Κουσαή

δύσεις

Το εμπόριο των γεωργικών κυρίως προϊόντων αντιμετωπίζει προβλήματα ευχερούς διακινήσεως. Το σιδηροδρομικό δίκτυο των Θεσσαλικών σιδηροδρόμων με την μικρότερου πλάτους γραμμή απ' το κεντρικό δίκτυο της χώρας, και το πεπαλαιωμένο υλικό, ελάχιστα προσφέρει στη διακίνηση των προϊόντων.

Η έλλειψη επαρκών γεωργικών βιομηχανιών και του ανεπαρκές εσωτερικό οδικό δίκτυο δυσκολεύει περισσότερο το εμπόριο στο νομό.

Ακόμη, σοβαρός ανασταλτικός παράγοντας στην ανάπτυξη του εμπόριου αποτελεί η έλλειψη υποκαταστημάτων Τραπεζών στα γεωργικά κέντρα του νομού Προάστιο, Αγναντερό, Μεσενικόλας, Κέδρος (πώρα λειτουργούν).

Οι δημόσιες και οι ιδιωτικές επενδύσεις στο νομό κατά την τελευταία δεκαετία δεν είναι αξιόλογες. Χρηματοδοτήθηκαν

κυρίως τα εγγειοβελτιωτικά έργα και η ύδρευση.

6. Τουρισμός

Οι τουριστικοί πόροι του νομού είναι αξιόλογοι, αλλά τελείως αναξιοποίητοι.

Εκτός των σημαντικών αρχαιολογικών ευρημάτων και των Βυζαντινών μνημείων στον κάμπο και στα ορεινά, ο άξονας Αργιθέα - λίμνη Ταυρωπού - Άγραφα προσφέρεται για κάθε είδους ορεινό τουρισμό.

Χιονοδρομικές εγκαταστάσεις μπορούν να γίνουν στην Καραβούλα, Καράβα, Καζάρμα, Βουτσινάκι, Καρίτσα (Δολόπων), Ίταμο και Βουλγάρα.

Παραθεριστικοί οικισμοί μπορούν ν' αναπτυχθούν περίεξ της λίμνης Ταυρωπού, στο οροπέδιο της Νευροπόλεως και στην τοποθεσία "Ζαχαράκι" κοντά στην ορεινή κοινότητα της Ρεντίνας.

Το κυνήγι, το ψάρεμα στη λίμνη Ταυρωπού σε συνδυασμό με την περιήγηση στα διεσπαρμένα σ' όλο το χώρο του νομού μνημεία και την παραμονή στις δυο σημαντικές λουτροπόλεις, ιδία δε στη λουτρόπολη Σκοκόβου, μπορούν ν' αποτελέσουν τα στοιχεία για την τουριστική αξιοποίηση του νομού.

Η έλλειψη όμως έργων τουριστικής υποδομής και κυρίως η έλλειψη οδικού δικτύου που να συνδέει τα ορεινά διαμερίσματα του νομού, αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες στην ανάπτυξη του Τουρισμού

Σημ. Ο κ. Τάκης Κουσαή, είναι πρόεδρος του Συλλόγου Καρδίσιων Αθλητών και διαπρεπής Νομικός. Η εργασία του, έγινε το 1981.

Σοβαρές επισημάνσεις - προτάσεις από το Σύλλογο ερασιτεχνών ψαράδων για την προστασία της αλιείας στη λίμνη ποτάμια του Νομού

Δεν είναι λίγες οι φορές που έχουν διατυπωθεί παράπονα και καταγγελίες για απαγορευμένους και καταστρεπτικούς τρόπους ψαρέματος σχεδόν σ' όλες τις περιοχές του νομού μας. Το ψάρεμα με δυναμίτιδα, απαγορευμένα δίχτυα μικρού διαμετρήματος, με γαλαζόπετρα και άλλα παράνομα μέσα που όχι μόνο πιάνουν μεγάλα ψάρια αλλά κυρίως σκοτώνουν το γόννο.

Επίσης με ψαροντούφεκα κυρίως στα ορεινά ποτάμια όπου χτυπούν πέστροφες μάννες την εποχή της αναπαραγωγής τους.

Αλλά η ασυδοσία και η ασυνειδησία πολλών παράνομων ψαράδων μαζί και η ολέθρια μόλυνση από παντοειδή απόβλητα

βιομηχανιών ή το πλύσιμο των γεωργικών μηχανημάτων στα ποτάμια όπως ψεκαστήρες φυτοφαρμάκων. Επίσης τα σκουπίδια. Δεν υπάρχει γέφυρα και ποτάμι στο Νομό μας που να μην είναι σκουπιδότοπος.

Ευτυχώς στην πανέμορφη λίμνη μας δεν άρχισε ακόμη η ρύπανση από βιομηχανίες και γεωργικά φάρμακα. Παρατηρείται όμως μια καταστροφή του υδρόβιου πλούτου από το παράνομο ψάρεμα που γίνεται με τράτες και με δίχτυα μικρού διαμετρήματος ακόμα και με δυναμίτες και προπαντός όταν στη λίμνη απαγορεύεται το ψάρεμα δηλαδή την εποχή της αναπαραγωγής.

Επίσης πρέπει η ΔΕΗ να φροντίσει την εποχή της αναπαραγωγής να μην αυξομειώνει τη στάθμη του νερού διότι με

αυτό τον τρόπο πολλές φορές τα αυτά των ψαριών μένουν εκτός νερού.

Προτάσεις για τη Λίμνη

1. Πρέπει να εμπλουτίζετε η λίμνη κάθε χρόνο με ψάρια που ενδείκνυνται για ερασιτεχνικό ψάρεμα. Πέρκες, τούρνες, πέστροφες, σολωμούς, περκοπέστροφες και όλα τα είδη κυπρηνοειδών.

2. Τη συνεχή συντήρηση των δασικών δρόμων, ώστε να γίνεται εύκολη η διέλευση σε όλα τα σημεία της λίμνης.

3. Την κατασκευή ειδικών προβλήτων ψαρέματος

4. Το διορισμό ειδικών ατόμων που θα περιφρουρούν τη λίμνη κατά την περίοδο της αναπαραγωγής για την καταστολή του παράνομου ψαρέματος.

5. Τοποθέτηση πολλών δοχείων απορριμμάτων κοντά στη λίμνη και στους τόπους ψαρέματος.

Πιστεύουμε ότι με τον τρόπο αυτό θα παρατηρηθεί αύξηση των ειδών των ψαριών στη λίμνη με αποτέλεσμα την τουριστική ανάπτυξη της λίμνης από τους ερασιτέχνες ψαράδες που στο Νομό Καρδίτσας είναι περίπου 6.000 άτομα.

Προτάσεις για τα ποτάμια

1. Τον εμπλουτισμό των ορεινών ποταμών με γόννο πέστροφας, καθώς και των πεδινών ποταμών με ψάρια που μπορούν να επιζήσουν ανάλογα με τη μορφολογία του κάθε ποταμού. Επίσης καθαρισμός όλων των αναχωμάτων και όλων των

εισόδων και εξόδων όπου υπάρχουν γέφυρες που έχουν γίνει σκουπιδότοποι και πρέπει οι παραβάτες να καταγγέλλονται και να τιμωρούνται αυστηρά.

Ειδικά για τον ποταμό Καράμπαλη από το ύψος της Παράντζας (χιλία δέντρα) και μέχρι τα σφαγεία πρέπει να καθαριστεί το ποτάμι, να χαλικοστρωθεί το ανάχωμα, να δεγτροφυτευθεί και να γίνουν παγκάκια από το δασαρχείο κ.λ.π. Αυτή την πρόταση τη διαβάσαμε και στις εφημερίδες από τον

Βασίλη Τσαντήλα. Θα πρέπει και ο Δήμος Καρδίτσας να το πάρει σοβαρά το θέμα και να βοηθήσει όπου μπορεί.

Τελειώνοντας θέλουμε να τονίσουμε ότι ο ερασιτέχνης ψαράς σπάνια πιάνει ψάρια, περπατάει χιλιόμετρα ασκώντας το σώμα του για να φτάσει στο σημείο που θα ψαρέψει, ξεκουράζει το πνεύμα του, ασκείται στη φυσιολατρεία, ξεφεύγει από το καθημερινό άγχος, τις καφετέριες, μπαρ, καφενεία κ.λ.π.

Ιδιαίτερα οι νέοι ασκούν το κορμί τους και την ψυχή τους μακριά από τους πειρασμούς της εποχής μας, αφού βρίσκονται κοντά στη φύση, εκεί που πραγματικά ανήκουν. Κάνουμε έκκληση σε σας και σ' όλους τους φορείς που νοιάζονται για το περιβάλλον να δραστηριοποιηθούν. Γιατί σε λίγο καιρό στα ποτάμια και τις λίμνες δεν θα υπάρχει ζωή και την ευθύνη θα την έχουμε όλοι για την εγκληματική μας αδιαφορία.

Διπλόχορδον
ρεμπέτικα
εμυρνείκια
παραδοσιακά
2283863
ΑΓ. ΛΑΥΡΑΣ 13 - ΑΝΘ. ΠΑΤΗΣΙΑ

Από το βιβλίο του Χρ. Μηλίτη: “ΑΓΡΑΦΑ”

Ο θάνατος δυο παλληκαριών των Αγράφων

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΑΣΑΡΔΑΝΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΚΑΦΑΝΤΑΡΗ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΣΑΡΔΑΝΗΣ

Ο πρώτος νεκρός αξιωματικός της Καρδίτσας στο Αλβανικό Μέτωπο.

Ο Βασαρδάνης Γεώργιος του Νικολάου, γεννήθηκε στο Μεσενικόλα το 1905. Όταν τελείωσε τις Γυμνασιακές του σπουδές, έδωσε εξετάσεις και μπήκε στη Σχολή των Ευελπίδων. Αποφοίτησε το 1927 και ονομάστηκε ανθυπολοχαγός. Υπηρέτησε σε διάφορες μονάδες και όταν έφθασε στο βαθμό του Λοχαγού, τοποθετήθηκε καθηγητής στη Σχολή των Ευελπίδων. Στο κίνημα του Πλαστήρα το 1935 συντάχθηκε με την ομάδα των Δημοκρατικών αξιωματικών, υπό τις διαταγές του Τσιγγάντη. Φυλακίστηκε και αποτάχτηκε με την επικράτηση των αντιβενιζελικών από το στράτευμα.

Όταν αποφυλακίστηκε, συνέχισε τις σπουδές του στη Νομική Σχολή και στο Πολυτεχνείο, στο τμήμα Τοπογράφων - Αγορονόμων και έλαβε και τα δυο πτυχία. Όταν κηρύχθηκε ο Ελληνοϊταλικός πόλεμος το 1940, έστειλε τηλεγράφημα στον Μεταξά και ζήτησε να επιστρατευθεί για να υπηρετήσει την Πατρίδα, έστω και ως απλός στρατιώτης. Αμέσως ανακλήθηκε στην ενεργό υπηρεσία και σύμφωνα με τη διαταγή, παρουσιάστηκε στη Λάρισα, στον αξιωματικό κινήσεως Συνταγματάρχη Μοσχοβίδη. Ο Συνταγματάρχης του είπε, πως σύμφωνα με τη διαταγή, έπρεπε να τοποθετηθεί σε μονάδα της Ανατολικής Μακεδονίας. Ο Βασαρδάνης τον παρακάλεσε να ενεργήσει για να τοποθετηθεί σε μάχιμη μονάδα στη Β. Ηπειρο και στην πρώτη γραμμή. Εκεί είχε ανάγκη η Πατρίδα.

Ο Συνταγματάρχης συγκινημένος, σηκώθηκε από τη θέση του και αφού τον συνεχάρη τον παρακάλεσε να μείνει μέχρι την άλλη μέρα, οπότε μάλιστα να έχει τροποποιημένη τη διαταγή τοποθέτησής του από το Υπουργείο Στρατιωτικών. Η Διαταγή δεν άργησε να φτάσει και έτσι, σε δυο μέρες αναχώρησε για το Αλβανικό Μέτωπο. Έφθασε το Νοέμβριο του 1940 και τοποθετήθηκε στο 5ο Σύνταγμα πεζικού Τρικάλων, που είχε διοικητή τον Συνταγματάρχη Γεωργιούλα.

Αρχικά τοποθετήθηκε στο Επιτελείο του Συντάγματος. Δεν δέχτηκε αυτή τη θέση και

ζητούσε επίμονα να σταλεί σε μάχιμη μονάδα. Ύστερα από επίμονες παρακλήσεις, του ανέθεσε τη Διοίκηση του 3ου Λόχου του 5ου Συντάγματος, όπου ύστερα από πολυήμερες και πολύνεκρες μάχες, φονεύθηκε στις 11 του Δεκέμβρη του 1940 στο ύψωμα Μπαλαμπάνι της Β. Ηπείρου. Ο θόνος του οφείλεται, τόσο στον ηρωισμό του, όσο και στο λάθος του Ταγματάρχη Γούλα, ο οποίος τον διέταξε να καταλάβει το ύψωμα με ένα μόνο λόχο. Το ύψωμα αυτό ήταν και φυσικά και τεχνικά οχυρωμένο σε τέτοιο βαθμό που χρειάστηκε αργότερα ολόκληρη Μεραρχία για να καταληφθεί.

Ο Βασαρδάνης διέβλεψε από την αρχή, ότι ένας λόχος δεν ήταν δυνατόν να φέρει το επιθυμητό αποτέλεσμα και εισηγήθηκε στον Ταγματάρχη να γίνει επίθεση με μεγαλύτερη δύναμη. Δεν εισακούστηκε και έτσι έχασαν τη ζωή τους αρκετά Θεσσαλόπαιδα, γιατί το 5ο Σύνταγμα αποτελούνταν αποκλειστικά από Θεσσαλούς στρατιώτες. Η εχθρική σφαίρα τον βρήκε στο μέτωπο και έπεσε νεκρός, όταν είχε φθάσει στην κορυφή του υψώματος. Τον ηρωϊκό του θάνατον θρήνησε ολόκληρος ο Νομός Καρδίτσας και ιδιαίτερα ο Μεσενικόλας, γιατί ήταν ο πρώτος αξιωματικός που σκοτώθηκε από το νομό μας και γιατί μαθεύτηκε η γενναϊότητα που επέδειξε στη μάχη. Το χαμό του θρήνησε επίσης ολόκληρο το 5ο Σύνταγμα και ιδιαίτερα ο Συνταγματάρχης Γούλας, ο οποίος για πολλές μέρες δεν έβγαине έξω από τη σκηνή του, γιατί θεώρησε τον εαυτόν του υπεύθυνο, επειδή δεν υιοθέτησε την άποψη που του υπέδειξε ο αιμηνιστος Λοχαγός του Τάγματός του Βασαρδάνης.

Ο ΠΡΩΤΑΝΤΑΡΤΗΣ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ

[ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ] ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ

Ήταν γιός του Βασιλή Καφαντάρη από το Βουνέσι, εμπορίου δερμάτων με κατάστημα [εδώδιμα αποικιακά] και της Μεσενικολίτισσας Ελένης αδελφής του Δημητράκη Παϊζάνου. Είχε άλλα πέντε αδέρφια και τρεις αδελφές. Τελείωσε τις Γυμνασιακές του σπουδές στην Καρδίτσα και μπήκε στη Νομική Σχολή Αθηνών. Οικογένεια Δημοκρατική με έντονες ανησυχίες.

Έντονα πολιτικοποιημένος ο Κώστας, ξεκίνησε τη δράση του στο Α.Κ.Ε. 1930-32. Μεταπειάζεται πολιτικά στο Κ.Κ.Ε. της Αθήνας 1932-37. Πήρε το Πτυχίο της Νομικής το 1936 και δεν δικηγόρησε ούτε μια φορά, εργαζόταν κομματικά στο Κ.Κ.Ε. της Αθήνας. Το 1936, όταν παρουσιάσε αδυναμία η οργάνωση του Βόλου, τον έστειλαν εκεί, να βοηθήσει να ξεπεραστούν τα προβλήματα. Έδρασε στο Βόλο ενεργά. Πιάστηκε και βασανίστηκε αρκετά. Έκανε δήλωση, απολύθηκε, μα συνέχισε την παράνομη δράση του, αν και διαγραμμένος.

Εκεί τον βρήκε η κατοχή της χώρας μας από τις δύο υπερδυνάμεις και όπως ήταν εκτεθειμένος έφυγε κρυφά για την Καρδίτσα. Εκεί ζώντας στην παρανομία γνώρισε τη Μαρία Ροσσοπούλου, που έγινε αργότερα γυναίκα του. Όταν και εκεί στένεψαν τα όρια ασφαλείας, έφυγε για το βουνό πριν γίνει το Ε.Α.Μ. και οι άλλες αντιστασιακές Οργανώσεις, φιλοξενούμενος στην αρχή σε συγγενικά του σπίτια. Όταν οι δυνάμεις της κατοχής συχνά χτένιζαν την περιοχή, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει και το Βουνέσι. Γύριζε από ματρί σε καλύβα και με συνδέσμους συνέχιζε το καθοδηγητικό του έργο, για την πανανθρώπινη τη λευτεριά, τρεφόμενος από συγγενείς και φίλους.

Μετά τη δημιουργία του Ε.Α.Μ. και την εμφάνιση των πρώτων αντάρτικων ομάδων στη Ρούμελη, μετά από δισταγμούς που ξεπεράστηκαν με την υπομονή του Αγγελου Καρακαντά, ανατέθηκε το πρώτο αντάρτικο συγκρότημα στον Κώστα Καφαντάρη.

Στο σπίτι του Αγγελου, ειδωποιήθηκε και ήρθε να μάθει την απόφαση του Αρχηγείου Δυτικής Θεσσαλίας, τα μεσάνυχτα στις 8-10-1942. Η ανακοίνωση είχε κεραυνοβόλο επίδραση πάνω του. Χαρά και συγκίνηση τον κατέλαβαν. [ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ] ήταν το ψευδώνυμο που πήρε στο βάπτισμα που έγινε στο σπίτι του Παπακαρακαντά, χωρίς φυσικά την ευλογία του παπά. Ο Νικητάρης ήταν λαϊκός τύπος. Στους αντάρτες είχε απεριόριστο κύρος, αγαπούσε τους αντάρτες και αυτοί με την αγάπη τους έδειχναν τον απέραντο σεβασμό τους. Οι κάτοικοι της περιοχής που περνούσε, με με-

γάλη προσοχή άκουγαν τις ομιλίες του. Είχε ρητορικές ικανότητες, που τις πλούτιζε με Αγραφιώτικους ιδιοματισμούς και πετυχημένα ανέκδοτα. Έτσι οι ομιλίες πετύχαιναν το σκοπό τους και ήταν ευχάριστες.

Το βράδυ του αποπλισμού της ομάδας Κωστοπούλου με τον Σαράφη, που πήρε μέρος και ο Εφεδρικός Ε.Λ.Α.Σ. Μεσενικόλα, αν και ήταν αντίθετος ο Νικητάρης, με τον αποπλισμό που διέταξε το κλιμάκιο του Αρχηγείου, πειθάρχησε. Διπλωματικότητα υποδέχτηκε στο Βουνέσι την Ομάδα Κωστοπούλου. Σε συγκέντρωση κατοίκων, μίλησαν και οι δύο στο ίδιο πνεύμα. Ο Νικητάρης πολύ συγκινητικά ρίχνοντας το σύνθημα της ένωσης των δυνάμεών μας σε κοινή πάλη ενάντια στον κατακτητή, εντυπωσιάσε.

Έδωσε καταλύματα στην ομάδα - και στους αξιωματικούς που αργότερα τους αποπλίσαμε - αφήνοντας έκθετο τον Νικητάρη που τον εμπιστεύτηκαν απόλυτα. Αν άκουαν οι, του Αρχηγείου Αγράφων τις απόψεις του Νικητάρη, ίσως αυτό που έγινε στη Ρούμελη με τον Άρη θα γίνονταν στο Μεσενικόλα και θα αποφεύγονταν το άσχημο γεγονός του ατιμωτικού αποπλισμού και της διαπόμπευσης Ελλήνων στρατιωτικών.

Μετά την προσχώρηση στον Ε.Λ.Α.Σ. του στρατηγού Σαράφη και τη συγκέντρωση μεγάλων ανταρτικών δυνάμεων στη Νεβρόπολη, η Ιταλική Διοίκηση της Καρδίτσας φοβήθηκε κάποια επικείμενη επίθεση. Ιταλικά αεροπλάνα έρριξαν στο Βουνέσι δέσμες χειροβομβίδων. Τότε τραυματίστηκε θανάσιμα ο γαμπρός του Νταλαγιώργος επιτυχημένος Βυρσοδέψης της Καρδίτσας. Μετά από λίγες μέρες, έφυγαν από

την Καρδίτσα οι Ιταλοί και ο Νικητάρης μπαίνει στην πόλη και γίνεται δεκτός με αφάνταστο ενθουσιασμό. Καρδίτσιώτικη Εφημερίδα, σε πρωτοσέλιδο άρθρο της με τον τίτλο [Το γνωστό τέκνο της Καρδίτσας, ο Καπετάν Νικητάρης ελευθερωτής της πόλης], στο κείμενό της γράφει τα πιο καλά λόγια, τα πιο ζεστά για τον Κώστα. Ο Νικητάρης στα φερά της φήμης. Το όνομά του φτάνει εκεί που ήταν άγνωστο. Φτάνει στην Αθήνα, χάριν στις εφημερίδες της Καρδίτσας, που οι μαυραγορίτες τις πωλούσαν στην Πρωτεύουσα σε τιμές αφάνταστες.

Όπως ο Άρης, έτσι κι αυτός, ήταν αντίθετος στη συμφωνία της Βάρκιζας. Τελευταία φορά τον είδα στα Τρίκαλα, ένα Σάββατο βράδυ σε φιλικό σπίτι, όταν έγινε ο γάμος του με τη Μαρία. Επακολούθησε τραπέζι και γλεντάκι. Το πρωί οι νεόνυμφοι φύγαν για τα Χάσια, για να αποφύγουν τα κυνηγητικά των παρακρατικών, που ήταν βέβαιος πως θα επακολουθούσαν.

Το Μάη του 1946, κρύβονταν κυνηγημένος στα Χάσια, ο Άγγελος Καρακαντάς του γράφει και έρχεται στα Άγραφα και ανέλαβε τη διοίκηση συγκροτήματος με χώρο δράσης Παλιούρι - Θραψίμη - Σμόκοβο. Ήταν πάντα αισιόδοξος αλλά ρομαντικός. Το χαμόγελο και η αισιοδοξία του δεν τον εγκατέλειψαν ποτέ.

Για τη δράση του επικυρήχηκε 30 εκατομμ. δραχμές. Όμως αυτό δεν είχε καμία επίδραση πάνω του. Το θεωρούσε κωμικό. Στα τέλη του 1946 του αφαιρέθηκε η διοίκηση. Βρίσκεται σε διαθεσιμότητα μέχρι τον Γενάρη του 1947. Με εντολή του Αρχηγείου Θεσσαλίας μετατίθεται στο Αρχηγείο Κόζιακα, χωρίς καμία εξήγηση για το λόγο της μετάθεσής του

και το ρόλο που θα έπαιζε στον Κόζιακα. Στην τελευταία συνάντησή του με τον Άγγελο Καρακαντά στο Νεοχώρι, τον είπε ότι στην αλυσίδα της αδικαιολογητής τακτικής του Αρχηγείου Θεσσαλίας, απέναντί του, προστέθηκε ένας ακόμη κρίκος, η σκοτεινή μετάθεσή του, σε ένα τμήμα που ήταν εντελώς άγνωστος.

Ο Νικητάρης ξώφλησε την επιφύλαξη του Αγγελου, με το αιώνιο χαμόγελό του και την αισιοδοξία του, που ήταν το δεύτερο είναι του. Έφυγε για να μην επιστρέψει ποτέ. Ήταν η τελευταία πορεία του στ' αγιασμένα ανταρτοχώματα των Αγράφων. Στον Κόζιακα δεν έκανε καμία συγκεκριμένη δουλειά. Μια μέρα του Μάρτη του '47, πήγαν τάχα για μελέτη του χώρου της Πόρτας, για ανίχνευση. Πλεκτάνη, στην οποία ο Νικητάρης μπλέχτηκε. Σε λίγο μια ριπή αυτόματου και ο Νικητάρης γκρεμίζεται σαν έλατος.

Ήταν τρομερό το έγκλημα που θέρισε έναν επιστήμονα, ιδεολόγο επαναστάτη από πεποίθηση. Έγκλημα σε βάρος ανθρώπου που η ζωή του ήταν ένα συνεχές δράμα. Όλα τα ρυάκια του Κόζιακα δεν ήταν σε θέση με τα γάργαρα νερά τους να ξεπλύνουν το έγκλημα. Τις τελευταίες στιγμές του θρυλικού Νικητάρη, μου τις έγραψε απ' την Πολωνία ο φίλος και συμμαθητής μου Άγγελος Γ. Καρακαντάς, αγωνιστής της αριστεράς με δράση από το 1933, όταν κατεβήκαμε στο Γυμνάσιο της Καρδίτσας απ' το οποίο δεν πήρε απολυτήριο, γιατί αποβλήθηκε για τις ιδέες του απ' όλα τα Γυμνάδια, δύο (2) μήνες πριν από τις απολυτήριες εξετάσεις μας.

Με τη φροντίδα του πρωτοξαδέλφου του ΓΙΑΝΝΗ Δ. ΠΑΪΖΑΝΟΥ.

Γλωσσάρι - λεξικό

Από το βιβλίο του Κ. Δ. Χαντζιάρα (Φανάρι Καρδίτσας)

“Θεσσαλικό Γλωσσικό Ιδίωμα”

- Άβαθα (επίρ.) = όχι βαθιά, ρηχά.
- άβαθους, -θ', -θου < άβαθος, -η, -ο = χωρίς βάθος.
- αβανιά (η) = συκοφαντία, διαβολή, (ιταλ. AVANIA = ζημία).
- αβάντα (η) = βάση, στήριγμα, βοήθεια, υποστήριξη, (ιταλ. AVANTARE). διορία.
- αβανταδόρους (ο), αβανταδόρ' (ο)σα (η) < αβανταδόρος = αυτός που δίνει αβάντα, βοήθεια, (ιταλ. AVANTADORE).
- αβαντάζ (το) = υποστήριξη, στήριγμα, πλεονέκτημα, (γαλλ. AVANTAGE).
- αβάντσου (το) < το αβάντσο = παράταση, κέρδος, υπόλοιπο, περίσσευμα, (ιταλ. AVANZO).
- αβαρία (η) = βλάβη, ελάττωση, ζημιά, (ιταλ. AVARIA).
- αβάριτους, -τ', -του < αβάρετος, -η, -ο = αχτύπητος, ακούραστος, άκοκνος.
- αβασάν(ι)στα (επίρ.) = χωρίς βάσανα, απερίσκεπτα.
- αβασάν(ι)στους, -τ', -του < αβασάνιστος, -η, -ο = που δε βασανίστηκε, δεν ταλαιπωρήθηκε.
- αβάσταχτους, -τ', -του < αβάσταχτος, -η, -ο = ανυπόφορος, ανυπόμονος.
- άβατους, -τ', -του < άβατος, -η, -ο = απάτητος, τόπος που απαγορεύεται να τον περάσει κανείς. Απ' αυτό και ο ζάβατος ή το ζάβατο = απαγορευμένο δάσος (στα ζώα) με καστανιές.
- άβαφους, -φ', -φου < άβαφος, -η, -ο = αφιασίδωτος, που δε βάφτηκε
- αβάφτ(ι)στους, -τ', -του < αβάφτιστος, -η, -ο = που δεν έχει βαφτιστεί.
- άβγαλτους, -τ', -του < άβγαλτος, -η, -ο = που δε βγήκε από κάπου, άπειρος από κόσμο, άθώς.
- αβγαταίνου ρ. αβγαταίνω = αβγατίζω, αυξαίνω, πληθαίνω.
- αβγατιζού ρ. αβγατίζω = αβγαταίνω βλ. λ. αβγά(ι)σμα (το) = αύξηση.
- αβδέλλα (η) = βδέλλα, είδος υδρόβιου σκουληκιού.
- αβέρτα (επίρ.) = ελεύθερα, ανεμπόδιστα.
- αβέρτους, -τ', -του < αβέρτος, -η, -ο = ελεύθερος, ανεμπόδιστος, άφραγκος, ανοιχτός, (βεν. AVERTO).
- αβζότ' (η) & αβζότ' (το) = η σπιρτάδα που πετάει τη σφαίρα στο ξυλοκούμπουρο, (κουτσοβλ. AVZOTE).
- αβιάστα (επίρ.) = χωρίς βία, χωρίς ζόρι, άνετα.
- αβιάστους, -στ', -στου < αβιάστος, -η, -ο = αυτός που έγινε χωρίς βία, εκούσιος προαιρετικός, αυθόρμητος.
- άβλαβους, -β', -βου < άβλαβος, -η, -ο = χωρίς βλάβη, άκακος, ακέραιος, αυτός που δεν κάνει βλάβη, απείραχτος.
- αβλάστητους, -τ', -του < αβλάστητος, -η, -ο = αυτός που δεν έβγαλε βλαστούς (βλαστάρια), που δεν βλάστησε, μψ.: άγονος, άκαρπος.
- άβλαφτους, -τ', -του < άβλαφτος, -η, -ο = αυτός που δεν βλάφτηκε, αβλαβής.
- αβλιψία (η) < η αβλεψία = απροσεξία, αβλέπημα (= τυπογρ. λάθος).
- αβόσκ(η)τους, -τ', -του < αβόσκητος, -η, -ο = τόπος που δεν βόσκησαν ζώα.

ΨΗΤΟΠΩΛΕΙΟ ΤΑ ΑΓΡΑΦΑ

Παραδοσιακές νοστιμιές με αγνά υλικά και ποιότητα!

Σας προσφέρουμε γευστικές δημιουργίες!

ΤΗΛ. ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ 3803144 - 3807765

ΒΑΛΤΕΤΣΙΟΥ 50-52 & ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ - ΕΞΑΡΧΕΙΑ

“Ο ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ”

(ανθοδέτης από το 1978)

ΑΝΘΗ - ΦΥΤΑ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΙ

ΘΕΟΣ ΠΑΥΛΟΣ

Λ. Αλεξάνδρας 31 και Μουστοξύδη 2

Τηλ. 6444708

Τηλ. οικ. 8224036

εφυλίζοντας επί τροχάδην την Μεσαιωνική ιστορία της Θεσσαλίας, σημειούμεν συνοπτικώς τα χαρακτηριστικά γεγονότα της περιόδου και λεπτομερικώς μόνον εις ό,τι αφορά την Θεσσαλιώτιδα. Ο Απόστολος των Εθνών δεν εκήρυξε εις Θεσσαλίαν ως εμφανίζεται εις κώδικα του 6ου αιώνας ("παρήλθε δε Θεσσαλίαν, εκωλύθη γαρ εις αυτούς κηρύξας τον λόγον").

Η Θεσσαλία εκχριστιανίζεται μάλλον δια του Αγίου Ηρωδίου ενός εκ του ευρύτερου κύκλου των μαθητών του Κυρίου (Ρωμ. 16,11) και μέχρι του 3ου αιώνας ολοκληρούται ο εκχριστιανισμός των Θεσσαλών. Ο Αχιλλεός, επίσκοπος Λαρίσης και ο Διόδωρος επίσκοπος Τρίκκης λαμβάνουν μέρος εις την Α' Οικουμενική Σύνοδο. Κατά τους βυζαντινούς χρόνους ήτο επαρχία του θέματος του Ιλλυρικού με 17 σπουδαίες πόλεις. Κατά τους επακολούθησαν χρόνους και σχεδόν καθ' όλον τον μεσαίωνα, η Θεσσαλία ε γνώρισε την επιδρομήν και πολλαίς και την κατοχήν και την καταστροφήν διαφόρων εκ Βορρά και Ανατολών φυλών, Γόθων, Ούννων, Σλαύων και Βουλγάρων.

Περί τον 12ον δε αιώνα αναφαιίνεται και φυλή των Βλάχων (ή Κουτοσβλάχων) εις την περί τον Όλυμπον και την Πίνδον ορεινήν χώραν, εξ αυτών δε και η κυρίως Θεσσαλία έλαβε και το όνομα Μεγαλοβλαχία, ως μας αναφέρει η Άννα Κομνηνή.

Το όνομα δε Βλάχος πρώτος αναφέρει ο Κεδρηνός.

Όσον αφορά δε περί των Βλάχων, σήμερον πιστεύεται, ότι δεν πρόκειται περί βαρβαρικού φύλου επιδραμόντος τον 11ον αιώνα, αλλά περί ρουμανοφώνων Ελλήνων. Ο εκρωμανισμός ούτως Θρακών και Ιλλυριών εγένετο προ του 6ου μ.Χ. αιώνας και φαίνεται ότι τον 10ον-12ον αιώνα ούτοι συσπειρούνται εις την βόρειον Θεσσαλίαν έχοντες εθρινήν μν κατοικία εις τας παραφυάδας της Πίνδου, χειμερινήν δε εις την πεδινήν Β.Δ. Θεσσαλίαν.

Κατά τον σπουδαιότερον δε των ερευνητών του ζητήματος Αντ. Κεραμόπουλον, είναι ακριφινείς Έλληνες, ο εκλατινισμός των οποίων ανάγεται εις τους ρωμαϊκούς χρόνους, ότε ούτοι εστρατολογούντο προς διαφύλαξιν των βορείων συνόρων, επεβλήθη δε η λατινογενής γλώσσα προς καλύτεραν συνεννόησιν εις τας ρωμαϊκάς λεγώνας, έκτοτε ουδεμίαν άλλην ξέ-

"Ιθώμη και Θεσσαλία"

Οι συγκρούσεις Αυτοκρατόρων Βυζαντίου - Δεσποτών Ηπείρου Ο Στρατηγικός ρόλος του Φαναρίου - Βλάχοι, Σέρβοι, Φράγκοι, Τούρκοι

Από το βιβλίο του Τιμολέοντα Βλάχου

νην επίδρασιν εδέχθησαν.

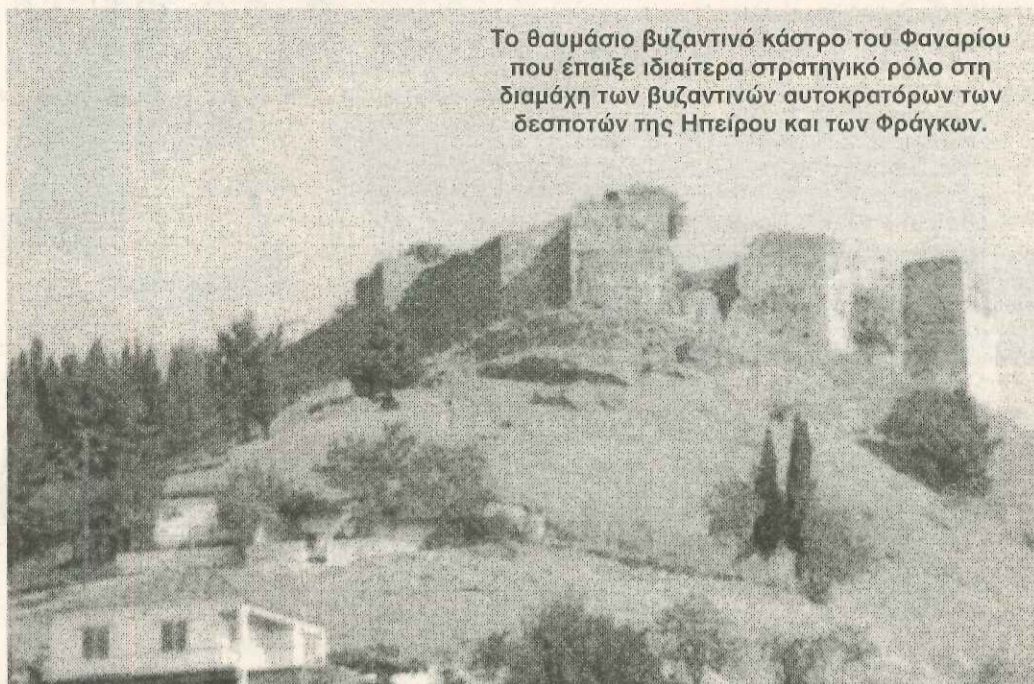
Ο βίος των παρουσιάζων μεγάλην ομοιότητα προς τον βίον των Περραιβών του Ομήρου (Ομ. Ιλ. Β' 749) ενισχύει την άποψιν κατά την οποίαν θεωρούνται απόγονοι του αρχαίου Θεσσαλικού φύλου των Περραιβών, οίτινες ήσαν ομοδίαιτοι και ομότροποι των Βλάχων, πλην ελληνόγλωσσοι.

Μετά την 4ην στραυροφορίαν (1204 μ.Χ.) ο Βονιφάτιος ο Μομφερατικός κατέλαβε την Θεσσαλίαν και την διεμοίρασεν εις διαφόρους φράγκους ευγενείς, και μέχρι του έτους 1366 γνωρίζει την στυγνήν κατοχήν των Φράγκων.

Η δυτική Θεσσαλία ήτο το μόνον ελεύθερον μέρος και ανήκεν εις το υπό του Μιχαήλ Α' Αγγέλου ιδρυθέν Δεσποτάτον της Ελλάδος (Ηπείρου), το οποίον το 1214 ο αδελφός του Μιχαήλ Θεόδωρος επεξέτεινε εφ' ολοκλήρου σχεδόν της Θεσσαλίας και το 1222 κατέλαβε και την Θεσσαλονίκην.

Τον Θεόδωρον διεδέχθη ο υιός του Μιχαήλ Β'. Αι φιλοδοξία όμως του Μιχαήλ ήσαν μεγάλα και εξικνούτο μέχρι του θρόνου της Κωνσταντινουπόλεως, και προκειμένου να επιτύχη τούτο ηναγκάσθη να συμμαχήση μετά των Φράγκων, συζεύξας μάλιστα τας δύο θυγατέρας του μετά Φράγκων ηγεμόνων και δώσας προίκα εις μν την Ελένην ηπειρωτικά εδάφη εις δε την Άνναν πολλά χρήματα και την Δημητριάδα. Εις την παρά την Αχρίδα σύγκρουσιν ενίκηθη και η Θεσσαλία κατέλήφη υπό αυτοκρατορικών στρατευμάτων υπό τον Ιωάννην Παλαιολόγον. Βραδύτερον ο Μιχαήλ με τον υιόν του Ιωάννην εξεδίωξαν τους αυτοκρατορικούς και απελευθέρωσαν την Ήπειρον και μέρος της Θεσσαλίας. Το 1270 απέθανεν ο Μιχαήλ και η μν Ήπειρος περιήλθεν εις τον υιόν του Νικηφόρον, η δε Θεσσαλία εις τον νόθον υιόν του Ιωάννην, όστις έδραν είχε την Υπάτην (Νεά Πάτρα).

Εν τω μεταξύ ανακαταλήφθεισας της Κων/πόλεως (1261) εστέφθη αυτοκράτωρ ο Μιχαήλ Παλαιολόγος μετά του οποίου ο

Το θαυμάσιο βυζαντινό κάστρο του Φαναρίου που έπαιξε ιδιαίτερα στρατηγικό ρόλο στη διαμάχη των βυζαντινών αυτοκρατόρων των δεσποτών της Ηπείρου και των Φράγκων.

Ιωάννης συνήψε συγγενικάς και διπλωματικάς σχέσεις, έλαβε δε και τον τίτλον του Σεβαστοκράτορος. Βραδύτερον όμως προεκάλεσε την δυσαρέσκειαν του αυτοκράτορος με αποτέλεσμα τα αυτοκρατορικά στρατεύματα να φθάσουν εις την Θεσσαλίαν προκαλούντα μεγάλας δηώσεις και καταστροφάς, ο δε Ιωάννης να εγκλεισθή εις το παρά την Υπάτην φρούριον, τελικώς όμως τη βοήθεια του Δελαρόση ενίκησε τον στρατόν του αυτοκράτορος. Ούτω το γόητρον του Ιωάννη φθάνει το κατακόρυφον και τη διαταγή του τοπική σύνοδος (Υπάτη 1267) ανεθεμάτισε την πατριαρχικήν σύνοδο, τον αυτοκράτορα και τους επισκόπους Τρίκκης και Νέων Πατρών, οίτινες έκαμαν δογματικά παραχωρήσεις προς επίτευξιν της ενώσεως μετά της Δυτικής Εκκλησίας.

Ούτω η Θεσσαλία απέβη το κέντρον της Ορθοδοξίας. Των χρόνων τούτων μνημείον είναι η περίφημος Μονή της Πόρτα - Παναγίας, οικοδομηθείσα καθ' υπόδειξιν του Ιωάννου ως και η Μονή της Ελεούσης (Λυκουσάδος) ιδρυθείσα παρά την Λοξάδα ΝΑ του Φαναρίου το 1289 υπό της συζύγου του σεβαστοκράτο-

ρος Ιωάννου, ήτις εκάρη μοναχή υπό το όνομα Υπομονή. Το 1291 ο Ιωάννης ηττήθη υπό των αυτοκρατορικών στρατευμάτων, η δε εξουσία τώρα περιήλθεν εις τους υιούς του Κων/νου Άγγελου και τον Άγγελον. Ούτοι συνεφιλώθησαν μετά τον αυτοκράτορα, του οποίου την κόρην Θεανώ συνεζεύχθη ο Κωνσταντίνος. Μετά τον θάνατον του Κων/νου (1303) την εξουσίαν έλαβεν ο υιός του Ιωάννης Β' Άγγελος Κομνηνός, κηδεμών δε αυτού ήτο ο Γουίδων Β' δούξ των Αθηνών. Το επόμενον έτος 1304 η Άννα η Ηπειρωτική εύρε την ευκαιρίαν κατάλληλον και κατέλαβεν αφινδιαστικώς το φρούριον Φανάριον, βοηθείσα όμως τον Γουίδωνα, όστις έσπευσε μετά πολλού στρατού, εδικαιολογήθη ότι η κατάληψις εγένετο άνευ της διαταγής της και επλήρωσε 10.000 υπέρπυρα δι' αποζημίωσιν. Τότε η Θεσσαλία διοργανούται επί το φραγκικώτερον και ιδρύεται το νομισματοκοπείον των Νέων Πατρών.

Το 1309 η Θεσσαλία ε γνώρισε την λεηλασίαν και την καταστροφήν της Εταιρίας των Καταλανών, τους υιούς του ολέθρου, το έκβρασμα τούτου της ανθρωπότητος ως τους απεκάλει ο Κ.

Παπαρηγόπουλος. Ούτοι ήσαν Αλμουγάβαροι εκ της Ισπανικής Καταλωνίας και στραφέντες νοτιώτερον το 1311 κατέλαβον το Δουκάτον των Αθηνών, το οποίον και διετήρησαν μέχρι του 1388.

Τότε μέγα μέρος της Θεσσαλίας ήτο υπό τους Καταλανούς, ενώ στα Τρίκαλα ήσαν υπό Έλληνας. Το Φανάριον και η περίξ περιοχή από του 1290-1333 ήτο υπό τον Έλληνα χωροδεσπότην Στέφανον Γαβριηλόπουλον ως εμφανίζεται εις έγγραφον ευρεθέν υπό του ΗΕΥΖΕΥ εις τινα ναόν του Φαναρίου. Εν τω μεταξύ οι Αλβανοί διελθόντες την Θεσσαλίαν ετράπησαν προς Στερεάν Ελλάδα. Το 1333 το Φανάριον, τα Τρίκαλα και τινά άλλα φρούρια κατέλαβεν ο Ιωάννης Β' ερχόμενος εξ Ηπείρου, όχι όμως επί πολυ διότι σπεύσας ο αυτοκράτωρ Ανδρόνικος κατέλαβεν ούτος την Θεσσαλίαν και μετά τον θάνατον αυτού ο Ιωάννης Άγγελος, ανεψιός του Κατανκουζηνού. Εν τω μεταξύ οι εμφύλιοι πόλεμοι και αι δυναστικάς συγκρούσεις εις Κωνσταντινούπολιν επέφεραν κοινωικήν και οικονομικήν εξάρθρωσιν της αυτοκρατορίας και προετόιμασαν την σερβικήν επέκτασιν. Ούτω ο Στέφανος Δουσάν (1331-1335) μέγας κράλης των Σέρβων, γίνεται κύριος ολοκλήρου της Θεσσαλίας (1348), τοποτηρητής δε υρίσθη ο στρατηγός Γρηγόριος Πρελούμπος, ενώ της Αιτωλίας - Ηπείρου ο Συμεών Ούρεσις. Αποθανόντων του Στεφάνου και Πρελούμπου ο Ούρεσις ήνωσε Ήπειρον και Θεσσαλίαν και ανεκνήρυχθη τσάρος με πρωτεύουσαν τα Τρίκαλα. Τότε εκτίσθησαν και τα πρώτα μοναστήρια των Μετεώρων (Δούπιανης), ένθα απεσύρθη και ο Ιωάννης Ουρός Δούκας Παλαιολόγος, διάδοχος του Ιωάννου Ούρεση, αφού ανέδειξε τον Αλέξιον Άγγελον Καίσαρα της Μεγαλοβλαχίας, ο ίδιος εκάρη μοναχός μετονομασθείς εις Ιωάσαφ· προίστατο δε επί 17 έτη της μοναχικής πολιτείας των Μετεώρων. Μετά όμως την εισβολήν των Τούρκων χειροτονήθη υπό του Αρχιεπισκόπου Λαρίσης Διονυσίου Επισκόπος Φαναρίου, ένθα και απέθανε την 20ην Νοεμβρίου 1410.

Ενώ οι Τούρκοι δημιουργούν το αναγκαιόν προγεφύρωμα δια την είσοδόν των εις την Ευρώπην, καταφθάνει εις την Θεσσαλίαν και το τελευταίον βάρβαρον φύλον της Βαλκανικής Χερσονήσου αρχάς 14ου αιώνας, οι Αλβανοί και εκείθεν προωθούνται εις Πελοπόννησον ληξάσης της κυ-

ριαρχίας των το 1418. Ουσιαστικώς πάσα κυριαρχία των λαών του Αίμου επί της βυζαντινής αυτοκρατορίας καταλύεται δια της μάχης του Κοσσυφοπεδίου (1389).

Το 1393 το πρώτον, οι Τούρκοι εισβάλλουν εις Θεσσαλίαν προσκληθέντες υπό των επισκόπων Ζητουσίου και Σαλώνων προς εκδίωξιν των Λατίνων. Το 1420 καταλαμβάνεται ολόκληρος η Θεσσαλία υπό των Τούρκων και παραμένει έκτοτε υπό τον βαρύν ζυγόν των Οθωμανών μέχρι του 1881.

Μας εκπλήσσει πράγματι το γεγονός, ότι ενώ κατά τους πρώτους μ.Χ. χρόνους, η Ιθώμη αναφέρεται με το όνομά της ως πόλις ακόμη ονομαστή, αποτόμως εξαφανίζεται και εις ουδέν κείμενον Βυζαντινού συγγραφέως αναφέρεται.

Τί συνέβη λοιπόν; Η Ιθώμη κατεστράφη τελείως και οι κάτοικοί της μετεφέρθησαν ως αιχμάλωτοι εις την όμορον Μητρόπολιν ή απλώς υπήχθη διοικητικώς εις την Μητρόπολιν και εξηκολούθησε να ζη χωρίς ανεξαρτησίαν ως εις αγροτικός συνοικισμός των Μητροπολιτών;

Σήμερον, ουδέν μετά βεβαιότητος δυνάμεθα να είπωμεν, έως ότου όμως έλθουν περισσότερα στοιχεία εις φως πιθανότερον φαίνεται το δεύτερον. Υπέρ τούτου συνηγορεί και η φυσική και αβίαστος ερμηνεία του Στράβωνος, όστις γράφει: "Η δε Μητρόπολις πρότερον μν εκ τριών συνώκτιστο πολυκίων ασήμων, ύστερον δε και πλείους προσελήφθησαν, ως ήν και η Ιθώμη".

Τούτο ασφαλώς σημαίνει ότι διοικητικώς πλέον ανήκει εκεί και ο χώρος της Ιθώμης ενεία χώρος της Μητροπόλεως. Δεν μας ομιλεί περί καταστροφής και εξανδραποδισμού των κατοίκων και ερημώσεως της χώρας. Επομένως, διατί να μην εξακολουθούν να υπάρχουν και να κατοικούν άνθρωποι εις τον λόφον αυτόν ο οποίος δεσπόζει της ευφόρου κοιλάδος του ποταμού Νέδα; Εξ άλλου άν οι κάτοικοι της Ιθώμης διέμεινον εις την Μητρόπολιν, πώς αυτοί εκαλλιέργουν τα κτήματά των, κατοικούντες τρεις ώρας μακράν των κτημάτων των;

Κατά τους τελευταίους μεσαιωνικούς χρόνους εις τον χώρο αυτόν της Ιθώμης και δή επί του Β. Α. βραχίονος αυτής αναφαιίνεται το Φανάριον, και εκατέρωθεν αυτού η Λοξάδα, τα Χάρμενα και η Καπούα (Καππά).

Η οχύρωσις του Φαναρίου και η ανάδειξις αυτού εις επισκοπήν, συνετέλεσαν εις την μεγάλην ανάπτυξιν της πόλεως. Πότε ακριβώς συνετελέσθησαν αυτά δεν είναι πλήρως εξηκριβωμένον. Από του έτους 1382-1588 η επισκοπή ονομάζεται Καπούης και Φαναρίου και από του έτους τούτου προαχθείσα εις αρχιεπισκοπήν ονομάζεται Φανάριον και Νεοχωρίου μέχρι του 1809. Το έτος 1821 δια λόγους μάλλον οικονομικούς ενοείται μετά της αρχιεπισκοπής Φαρσάλων υπό τον τίτλον Φαναρίου και Φαρσάλων. Το έτος 1882 ποσπάται του οικουμενικού πατριαρχείου και εντάσσεται εις την αυτοκέφαλον εκκλησίαν της Ελλάδος υπό τον τίτλον Φαναριοφερσάλων. Το 1910 τα όριά της μεταβάλλονται και φέρει τον τίτλον Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων με έδραν την Καρδίτσαν.

Η εξαφάνισις της Ιθώμης και η περίξ αυτής και επί του ίδιου χώρου ανάπτυξις κωμών μεγάλων ως του Φαναρίου, Καππίας, Λοξάδος κ.ά., μας επιτρέπουν να κάμωμεν την σκέψιν ότι οι κάτοικοι των ανωτέρω κωμών προέρχονται κυρίως από την Ιθώμη.

Η μετοίκησις αυτή των κατοίκων δεν είναι δυνατόν από τας παρούσας συνθήκας να ερευνηθή, αν οφείλται εις εχθρικήν καταστροφήν, καθίζησιν του εδάφους, λοιμόν ή άλλα αίτια.

Σ.Σ. Διατηρήσαμε τη γραφή του συγγραφέα.

Άγιος Γεώργιος, ένα χωριό από το χθες

Ο Άγιος Γεώργιος, στα ριζά των Αγράφων είναι ένα πανέμορφο χωριό που άντεξε στη λαίλαπα της τσιμεντοποίησης και διατηρεί αναλλοίωτη τη λαϊκή αρχιτεκτονική των μαστόρων της πέτρας. Είναι από τα λίγα χωριά του νομού, που μαζί με τον Ελληνόπυργο, Κανάλια, Φανάρι, Ρεντίνα, Πορτίτσα, θυμίζουν τα παραδοσιακά χωριά του περασμένου αιώνα.

Οι κάτοικοι του Αγίου Γεωργίου, διακρίνονται ιδιαίτερα για την εργατικότητα τους και την επιτυχή απασχόλησή τους είτε στο εμπόριο και τις τέχνες είτε στις επιστήμες.

Η συντριπτική πλειοψηφία των Αγιοργιτών σήμερα διαπρέπει στους χώρους ξενητεμού (Λάρισα, Καρδίτσα, Βόλος, Αθήνα).

Στο χωριό, ο δραστήριος κοινοράρχης κ. Βάιος Τσολαμέγκας, αγωνίζεται με αυταπάρηση να βελτιώσει με έργα υποδομής την κοινωνική ζωή των εναπομεινάντων κατοίκων και να διατηρήσει τη φλόγα των ξενητεμένων για τον Άγιο Γεώργιο.

Αγραιοφιώτικες κλέφτικες ιστορίες

Για τους “κλέφτες” και τα κατορθώματά τους πολλές ιστορίες κυκλοφορούν που τις διηγούνται οι γεροντότεροι του χωριού μας. Μεταφέρουμε εδώ δύο απ’ αυτές:

1. Ένας τέτοιος “κλέφτης” και Καπετάνιος ήταν και ο Γρηγόριος Τσιτσώνης, πρώτος γιός του Αντώνη Τσιτσώνη, πρώτου κατοίκου του χωριού μας. Μετά τον θάνατο του πατέρα του, σαν ο μεγαλύτερος από τα άλλα τέσσερα αδέρφια του, τον Ηλία, τον Γιώργο, τον Χρήστο και τον Στέργιο, αποφάσισε να κάνει τη διανομή του μεγάλου οικοπέδου που κληρονόμησαν από τον πατέρα τους. Στη διανομή που έκανε αδίκησε κατάφωρα τον Στέργιο, δίνοντας σ’ αυτόν ένα μικρό μέρος του μεγάλου οικοπέδου, πίσω απ’ το σπίτι που σήμερα ανήκει στους απογόνους του Ξενοφ. Τσιτσώνη και Κων. Φρύδα. Όταν το έμαθε η μάνα του λέει: “Γρηγόρη, τον Στέργιο του αδικήσες στη διανομή, Γιατί το έκανες αυτό;” Εκείνος αγριεμένος της λέει: “Εσύ να κάτσεις στη μεριά σου”. Και χωρίς ίχνος ντροπής σηκώνει το χέρι του και της δίνει δύο χαστούκια. Τότε η ΜΑΝΑ, αγανακτισμένη από την αδικία και, προ παντός, βαθιά πληγωμένη απ’ την ασέβεια του γιού της να σηκώνει το χέρι και να τη κτυπήσει, ξεστόμισε βαριά και

φοβερή κατάρα: “Κακό βόλι να σε βρει! Να το ακούσω! Και να μην σε δούν τα μάτια μου”. Και πράγματι. Η κατάρα “έπιασε” όπως ακριβώς την ξεστόμισε.

Μιά μέρα, που καθόταν στο μεσοχώρι με παρέα και συζητούσαν, πέρασε κοντά τους κάποιος νεαρός απ’ το χωριό Χορίγκοβο του Δήμου Απεραντιών. Στο χωριό αυτό ο Γρηγόρης Τσιτσώνης πήγαινε τακτικά, γιατί είχε δοσοληψίες με άλλους “κλέφτες”. Σε ερώτηση κάποιου απ’ την παρέα

φήσει, γιατί ίσως, στην απουσία του, να τις έπαιρναν άλλοι “κλέφτες” που γνώριζαν ότι έχει χρήματα.

Όταν έφθασαν στη βρύση του Λιάμη - λίγο πιο πάνω από τον Προφήτη Ηλία - λέει στο συνοδό του: Αποστολάκη, κάθισε εσύ εδώ και περίμενε με ώσπου να γυρίσω.

Πήγε, λοιπόν, κάπου λίγο μακριά μέσα στο δάσος και έκρυψε τον τορβά με τις λίρες. Σε λίγο γύρισε και συνέχισαν την πεζοπο-

του και τους συγγενείς να τον συνοδεύσει στον τάφο, γιατί τότε δεν υπήρχαν τηλεφώνια να τους ειδοποιήσουν ούτε ήταν δυνατόν να τον μεταφέρουν στη Νεβροβούνισα για ταφή από τόσο μακρινή απόσταση. Έτσι η κατάρα της ΜΑΝΑΣ “έπιασε” όπως ακριβώς ξεστομίστηκε: Κακό βόλι τον βρήκε, η μάνα του έμαθε για τον θάνατό του και τα μάτια της δεν τον είδαν. Τρομερό πράγμα, αλήθεια, η κατάρα της μάνας!

Όσο για τα λεφτά που έκρυ-

ψε, επιβεβαιώθηκε η παροιμία: “Ανεμομαζώματα, ανεμοσκορπίσματα”. Ο Αποστολάκης, όταν, ύστερα από μέρες, βεβαιώθηκε ότι ο Γρηγόρης σκοτώθηκε, πήγε στο δάσος, έψαξε τον τόπο και βρήκε τον τορβά με τις λίρες. Και αυτός όμως δεν ωφελέθηκε απ’ τα χρήματα αυτά. Τα έδωσε στον ένα και στον άλλο για να αγοράσουν κτήματα στον κάμπο. Δική του καταντία δεν έκανε. (Αφήγηση Νικ. Δημ. Τσιτσώνη).

2. Ο Αντώνης Τσιτσώνης, ο πρωτοκατοικήσας στο χωριό, είχε κάνει γαμπρό από αδελφή τον Δημήτριο Δημητρακόπουλο.

Μια ομάδα κλεφτών, γνωρίζοντας ότι αυτή είχε λίρες, πήγαν μια βραδιά να τις πάρουν. Χτύπησαν την πόρτα της να τους ανοίξει.

- Ποιός είναι; Ρώτησε αυτή.
- Εμείς είμαστε. Άνοιξε!
Εκείνη κατάλαβε ότι είναι κλέφτες και για να τους ξεγελάσει λέει:

- Περιμένετε λίγο να φουρνίσω το ψωμί και έρχομαι να σας ανοίξω.

Βάζει γρήγορα το σακουλάκι με τις λίρες στον κόρφο της, βγαίνει, χωρίς να την αντιληφθούν, απ’ την πίσω πόρτα του σπιτιού και από ένα στενό μονοπάτι που οδηγούσε ανάμεσα από βατιώνες πηγαίνει στο σπίτι του αδελφού της και του λέει ότι ήλθαν κλέφτες να τη ληστεύουν. Ετοίμασε εκείνος το όπλο του και τους περίμενε, γιατί υπέθεσε ότι θα πήγαιναν κοντά της. Πράγματι οι κλέφτες, αφού περίμεναν λίγο και δεν τους άνοιξε, κατάλαβαν ότι τους γέλασε και ότι θα πήγε στο σπίτι του αδελφού της.

Ξεκίνησαν, λοιπόν, και πήγαιναν προς το σπίτι του Αντώνη Τσιτσώνη. Όταν έφθασαν κοντά, κάπου εκεί μπροστά στο σπίτι του Κώστα Αποστολακόπουλου, τους είδε ο Αντώνης, γιατί η βραδιά ήταν φεγγαρόλουστη, ρίχνει και

τραυματίζει τους δυό. Ο ένας, βαριά τραυματισμένος, σύρθηκε ως το ρέμα, ανάμεσα των τοποθεσιών Βαρκά και Φράγκα, όπου και ξεψύχησε. Την άλλη μέρα ο Αντώνης Τσιτσώνης, ακολουθώντας τις κηλίδες του αίματος που έτρεχε από το τραύμα του, πήγε και τον βρήκε νεκρό. Από τα χαρτιά που βρέθηκαν επάνω του διαπίστωσαν ότι λεγόταν Γούναρης. Έκτοτε και μέχρι σήμερα η τοποθεσία λέγεται “στου Γούναρη”. Ο δεύτερος κλέφτης, τραυματισμένος ελαφρότερα, κατόρθωσε, βοηθούμενος και από τους συντρόφους του, να φθάσει λίγο πιο πάνω από το σπίτι του Κώστου Παπαδόπουλου. Εκεί τον εγκατέλειψαν. Βρέθηκε κι αυτός απ’ τα ίχνη των κηλίδων του αίματος που έτρεχε σ’ όλη αυτή τη διαδρομή. Οι κλέφτες όμως που γλύτωσαν αποφάσισαν να εκδικηθούν την οικογένεια του Δημ. Δημητρακόπουλου. Μαζί με άλλους συντρόφους τους, παραφύλαξαν κάποια μέρα και έπιασαν τον Δημητρακόπουλο. Τον πήγαν ψηλά στο λόφο του Κάτω Αϊ-Λιά, τον έδεσαν χέρια και πόδια, τον σκέτασαν καλά με βαρείες πέτρες και τον άφησαν εκεί να βρει αργό και μαρτυρικό θάνατο. Ευτυχώς γι’ αυτόν ύστερα από τρεις μέρες τον βρήκε εκεί, ζωντανό ακόμη, άλλη ομάδα κλεφτών. Σε ερώτησή τους ποιός το έκανε αυτό εκείνος έδωσε τα ονόματα των κλεφτών, γιατί τους γνώριζε. Οι δύο ομάδες των κλεφτών ήταν αντίπαλες και γι’ αυτό οι κλέφτες που τον βρήκαν τον ξεσκέπασαν από τις πέτρες, τον έλυσαν και τον βοήθησαν να κατέβει χαμηλά εκεί που βρίσκεται σήμερα το εικόνισμα. Τον ρώτησαν αν μπορεί να πάει μόνος του στο σπίτι του και, σε καταφατική απάντηση που πήραν, τον άφησαν. Απ’ εκεί σιγά - σιγά έφθασε στο σπίτι του. (Αφήγηση Φιλίππου Αλκ. Τσιτσώνη).

Από το βιβλίο του Η. Γρ. Τύμπα “Ιστορικά και Λαογραφικά Πευκοφύτου”

του: “τίνος είναι αυτό το παιδί”, απάντησε με μιά φράση πολύ προβλητική για την τιμή της μάνας του νεαρού. Ο νεαρός άκουσε τη φράση, δεν μίλησε, ορκίστηκε όμως μέσα του να τον εκδικηθεί.

Μετά από λίγες μέρες ο Γρηγόρης αποφάσισε να πάει στο Χορίγκοβο, όπου θα γινόταν κάποιος γάμος γνωστής του οικογένειας. Πήρε μαζί του για συνοδό τον Αποστολάκη Αποστολόπουλο και τον τορβά που φύλαγε τις λίρες - προϊόν ληστειών και αρπαγών - με σκοπό να τις κρύψει κάπου ώσπου να επιστρέψει.

Στο σπίτι φοβόταν να τις α-

ρία. Ο δρόμος τότε για την Αργιθέα πήγαινε από τον Προφήτη Ηλία, στα Κριθάρια, στη Μεσιακή, στα δυό Αλώνια, στη Μάλια, στη Ράχη, Βλάσι. Φθάνοντας στο Βλάσι άφησε τον Αποστολάκη να γυρίσει πίσω στο χωριό κι εκείνος με άλλον συνοδό έφθασε στην Στεφαναδιά και από εκεί στο Χορίγκοβο. Πήγε στο σπίτι που γινόταν ο γάμος και κάθισε στο τραπέζι. Τον είδε ο νεαρός, που όπως είπαμε τον προσέβαλε την τιμή της μάνας του, πήγε στο σπίτι, πήρε το όπλο και την ώρα που έτρωγε ρίχνει και τον σκοτώνει. Τον έθαψαν εκεί χωρίς κανείς απ’ τους δικούς

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΥ

Από το βιβλίο του Θωμά Ζαρκάδα “Το χωριό Καταφύγι Αγράφων”

Στο αρχείο της Κοινοτήτάς μας δεν υπάρχουν πολλά στοιχεία που θα βοηθήσουν κάποιον ερευνητή για να οριοθετήσει την ιστορία του χωριού μας. Το πολυτιμότερο και πιο ενδιαφέρον ιστορικό βιβλίο είναι το Μητρώο Αρρένων. Σ’ αυτό αναγράφονται οι γεννηθέντες άρρενες από το 1837 και μετά. Επίσης στο αρχείο του Κοινοτικού Γραφείου υπάρχει και ένα βιβλίο στο οποίο γράφονται διάφορες αποφάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου. Οι αποφάσεις χρονολογούνται από το έτος 1949 και μετέπειτα. Μερικές από αυτές έκρινα σκόπιμο να τις αντιγράψω και να τις μεταφέρω στο βιβλίο μου. Έτσι, κάθε Καταφυγιώτης αναγνώστης θα μπορέσει να τις σχολιάσει κατά την κρίση του. Κι ακόμα να γνωρίσει, όχι μόνο τα προβλήματα που απασχολούσαν κάποιες εποχές τους ανθρώπους του χωριού μας, αλλά και τη νοοτροπία με την οποία αντιμετώπιζαν τα εκάστοτε αναφερόμενα θέματα κι αποφάσεις του χωριού, δηλαδή τα Κοινοτικά Συμβούλια με τον Πρόεδρό τους.

Υπ. αριθμ. 1/4-12-1949

Το Κοινοτικό Συμβούλιο της Κοινοτήτας Καταφυγίου προσελθόν εις συνεδρίαση εις το προσωρινόν Κοινοτικόν Γραφείον εν Καρδίτῃ “Καφενείο Αναγνώστου και Σβάρνα” αποτελούμενον από τους:

1. Γεώργιον Σπ. Παππά, Πρόεδρον και τα μέλη
2. Αναστάσιον Τσιτάσιον,
3. Φιλίππον Ζαρκάδαν,
4. Λάμπρον Πιπήν και
5. Κων/νον Παπαπολύζον,

εξέλεξε Πρόεδρον τον Αναστάσιον Τσιτάσιον και Αντιπρόεδρον τον Φιλίππον Ζαρκάδα.

Η παραπάνω απόφαση πάρθηκε στην Καρδίτσα, γιατί οι Καταφυγιώτες βρίσκονταν ακόμη σ’ αυτή, ως καταδικασμένοι λόγω του Εμφυλίου Πολέμου.

Αποδεικνύει ακόμη πως αυτοί οι άνθρωποι, δύσμοιρα παιδιά μιας τραγικής περιόδου, καταδιωγμένοι και ξεριζωμένοι από τον τόπο, που τους γέννησε και τους ανάθρεψε, δεν παύουν να τον σκέπτονται. Στο καφενείο, σ’ ένα κοινόχρηστο χώρο της πόλης φτιάχονταν τον βασικό πυρήνα για την αυτοδιοίκηση του τόπου τους. Την Κοινοτήτα. Το πρωτορχικό κύτταρο όπου εναποθέτουν τις ελπίδες τους για τον μελλοντικό επαναπατρισμό. Για την απαρχή μιας νέας ζωής του χωριού.

Υπ. αριθμ. 3/7-5-1950

Αναγερθεί:

1. Την είσοδο και βοσκήν παντός ζώου ως και την Ξύλευσιν εις τας θέσεις εγγύς του Χωριού Βρύση Μανώλη, Κουκουρεύτων, Αη Θανάσην και Πλάκα και
2. Την υλοτόμησιν και Ξύλευσιν εκατό (100) μέτρων ένθεν και ένθεν του

νεωστει κατασκευασθέντος αυτοκινητοδρόμου Καταφύγι-Κρεμαστόμυλου προς προστασία και ανάπτυξιν εν ταις ως άνω θέσεις φυσικόν διαφόρων δένδρων.

Ο Πρόεδρος: Αναστ. Τσιτάσιος.

Τα μέλη: Γεώργιος Σπ. Παππάς, Λάμπρος Πιπή, Φιλίππος Ζαρκάδας και Κων/νος Παπαπολύζον.

Η ανωτέρω απόφαση πάρθηκε έπειτα από επιμονή και αποφασιστικότητα του αιμνηστού δασκάλου Φιλίππα Κοντίβα προς το Κοινοτικό Συμβούλιο, ο οποίος ήταν λάτρης του φυσικού περιβάλλοντος.

Είναι μιά απόφαση που τιμά τους ανθρώπους του χωριού. Τι θα είχαν να πουν αν την διάβαζαν οι σημερινοί οικοπεδοφάγοι και ασυνείδητοι εμπρη-

μερινή γενιά;

Υπ. αριθμ. 18/16-8-1953

Επιβάλλει εις τους εγκατεστημένους στην Κοινότητα άρρενας κατοίκους, τους συμπληρώσαντες το 18ο έτος της ηλικίας έως 60ον έτος, την παροχήν προσωπικής εργασίας 10 ημερών δια το οικον. έτος 1953-54 ως και την παραχώρησιν των φορτηγών ζώων αυτών δια την εκτέλεσιν διαφόρων έργων της Κοινοτήτος.

Επίσης καθορίζει το αντίμισθον της προσωπικής εργασίας εις 500 (500 τη μέρα).

Ο Πρόεδρος και τα μέλη ως άνω. Απ’ ό,τι θυμούνται οι παλαιότεροι και όπως συμπεραίνεται απ’ την παραπάνω απόφαση, ο εξηντάχρονος της εποχής εκείνης θεωρούνταν νεό-

κλειζιώτης.

Η απόφαση αυτή αποδεικνύει την υπευθυνότητα του Κοινοτικού Συμβουλίου για κρίσιμα θέματα του χωριού. Το συναίσθημα υποχωρεί μπροστά στο συμφέρον του κοινού.

Υπ. αριθμ. 13/10-5-1953

Διορίζει Αγροφύλακα τον Ηλιαν Νικολάου Κολοβόν μισοβή 120 οκάδες μηνιαίως, ήτοι 60 οκάδες αραβόσιτον και 60 σίτον και εάν τυχόν αμελήσει τα καθήκοντά του τόσον εις τους εσπαρμένους αγρούς, λειβάδια, αμπέλια, περιφέρειαν, όσον και την λαθραϊαν υλοτόμησιν της περιφέρειας από Ξένα χωριό το Κοινοτ. Συμβούλιον θα αναγκασθή να απολύση τούτον άνευ αμοιβής.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη ως άνω.

Εδώ το Κοινοτικό Συμβούλιο παρουσιάζεται σαν ανώτατο κρατικό όργανο με αυξημένες υπερεξουσίες, έχοντας και τη δυνατότητα να προσαρμόσει, να απολύει χωρίς αμοιβή και να καθορίζει και τους όρους εργασίας.

Υπ. αριθμ. 35/17-10-1954

Το Κοινοτικόν Συμβούλιον ψηφίζει πίστωση (150) δρχ. δια την προμήθειαν εκλογικών ειδών για τας ενεργηθησομένας Κοινοτικές Εκλογάς.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη ως άνω. Η Κοινότητα την εποχή εκείνη αναλάμβανε εξ ολοκλήρου τα έξοδα των κοινωτικών εκλογών, ενώ σήμερα τα έξοδα αυτά αναλαμβάνονται απ’ την ίδια την Πολιτεία.

Να λοιπόν ένα ακόμα βήμα προόδου και εξέλιξη!

Υπ. αριθμ. 54/55

Επιβάλλει δια το οικονομικόν έτος 1955-1956 άμεσον κοινωτικήν φορολογίαν εις τους κατοίκους οικογενειάρχας εις δραχμάς (65) κατά οικογένειαν.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη ως άνω. Με την απόφαση αυτή επιβάλλεται έκτακτη μάλλον ειδική οικονομική εισφορά στις οικογένειες του χωριού, λόγω πιθανής ανεπάρκειας του καταρτισθέντος κοινωτικού προϋπολογισμού.

Υπ. αριθμ. 44/59

Εγκίνει τον διορισμόν δια την θέσιν του υδρονομείως της Κοινοτήτας Καταφυγίου τον Παναγιώτην Αντ. Κλήμη Κόκοτον Καταφυγιού. Κρίνει δε τούτον ικανόν και κατάλληλον από 15 Ιουνίου έως 25 Αυγούστου 1959.

Ούτος θα υποχρεούται να τηρεί κανονικώς την διανομήν του ύδατος εις τους εσπαρμένους αγρούς δια τριφυλίον, φασολίον, αραβοσίτων κ.λ.π. από την θέσιν Λεπτοκαρυά εις θέσιν Παλιομύλο.

Ο Πρόεδρος: Αναστάσιος Τσιτάσιος.

Τα μέλη: Βάιος Κλήμος, Σπύρος Γερούκης, Απόστολος Νίκου.

Μνημείο μοναδικής αρχιτεκτονικής αξίας το μοναστήρι Πέτρας Καταφυγίου.

στές:

Υπ. αριθμ. 10/6-8-1950

Απαγορεύει το πλύσιμο παντός αντικειμένου πλησίον της Κοινοτικής Βρύσης Σιμάμι, ως και το πότισμα βωών και αγελάδων.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη ως άνω. Δεν αναφέρει για πότισμα άλλων ζώων. Εξυπακούεται, όμως, πως για όλα ήταν απαγορευτική, αφού σαν στόχο είχε τη διατήρηση της καθαριότητας του νερού.

Υπ. αριθμ. 1/52

Ομοφώνως εγκρίνει, όπως η αμοιβή των αγροφυλάκων της εις χρήμα μετατραπεί εις είδος από 1.152 και δια δύο θέσεις ήτοι 60 οκάδες και κατά μήνα και εξ ημισίας σίτου και αραβοσίτου έκαστος.

Ο Πρόεδρος: Κων/νος Γερούκης. Τα μέλη: Παναγ. Κλήμος, Προκ. Ακρίβος, Κων/νος Παππάς, Προκ. Σεκλειζιώτης.

Με την απόφαση αυτή στον κάθε αγροφύλακα αντιστοιχοῦσαν 360 οκάδες σπάρη - καλαμπόκι ετησίως, ήτοι μια οκά την ημέρα, ποσότητα που την εποχή εκείνη επαρκούσε για τον επαισιότο μίαν πολυμελούς οικογένεια. Η επαρκής αυτή ποσότητα άραγε μπορεί να πείσει για το αληθές τη ση-

τατος ακόμη. Όσο για τα φορτηγά ζώα πρέπει να ήταν αυτά που φόραγαν σαμάρι (καρότσα) και καπίουρι (τιμόνι).

Υπ. αριθμ. 26/18-10-1953

Επιβάλλει δια το οικον. έτος 1953-54 άμεσον κοινωτικόν φόρον επί των εν τη περιφέρεια της Κοινοτήτος διαιωμένων ζώων ως ακολούθως:

1. Αγελάδα, ημίονον, ίππον 7.000 δρχ.,
2. Χοίρον 3.000 δρχ.,
3. Πρόβατον, αίγα 1.000 δρχ.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη ως άνω. Εδώ βλέπουμε μιά μορφή άμεσης φορολογίας των ευπόρων κατοίκων. Άλλωστε δεν είχε ακόμη καθιερωθεί η επιχορήγηση της Αυτοδιοίκησης. Οι ανάγκες αντιμετώπιζονταν από τοπικούς πόρους.

Υπ. αριθμ. 1/25-1-1953

Το Κοινοτικόν Συμβούλιον απολύει τον Αγροφύλακα Κων/νον Κρικέλην ως ακατάλληλον, διότι παραμελεί τα καθήκοντά του και καταστράφη παντελώς η περιοχή της Κοινοτήτος, πάσχων εκ κοίτης και υπέστη εγχείρισιν του στομάχου.

Ο Πρόεδρος: Παναγιώτης Κλήμος.

Τα μέλη: Προκόπιος Ακρίβος, Κων/νος Γερούκης, Προκόπιος Σε-

Διαμαρτυρία Κοινοταρχών - Φορέων για τη φορολόγηση του τσίπουρου

Η κυβέρνηση ν' αλλάξει το νόμο

Με πρωτοβουλία του Νομ. Συμβουλίου κ. Β. Τσαντήλα, παραδόθηκε στον Υπ. Οικονομικών κ. Δρύ, υπόμνημα για τη φορολόγηση του τσίπουρου. Στο κείμενο αναφέρεται:

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ, εκφράζοντας εκατοντάδες κατοίκους του νομού, σας καλούμε να προβείτε σε τροποποίηση των φορολογικών μέτρων που αφορούν το πιο παραδοσιακό ποτό, το τσίπουρο.

Κύριε Υπουργέ, η φορολόγηση και τα νέα μέτρα για το τσίπουρο έχουν φέρει μεγάλη αναστάτωση στους κατοίκους των χωριών μας και δημιουργούν εύλογες αντιδράσεις. Επί πλέον η συνέχιση εφαρμογής των μέτρων θα 'χει σημαντικές επιπτώσεις και τους αμπελοκαλλιέργητες γι' αυτό ζητάμε:

- 1ον. Να καταργηθεί η φορολόγηση του τσίπουρου για οικογενειακή παραγωγή και κατανάλωση μέχρι του ποσού των 100 κιλών.
- 2ον. Να επιτραπεί και στους μη έχοντες αμπέλι να παράγουν τσίπουρο για οικογενειακή χρήση, ώστε να διασφαλιστεί και η διάθεση της σταφυλοπαραγωγής.
- 3ον. Να ελεγχθεί η παράνομη παραγωγή και εμπορία τσίπουρου.
- 4ον. Να μειωθεί η φορολόγηση κατά 50% στις μεγαλύτερες ποσότητες παραγωγής, διότι η αύξηση της τιμής του τσίπουρου, θα στρέψει ακόμη περισσότερο τους καταναλωτές στα εισαγόμενα αλκοολούχα ποτά.

Οι υπογράφωντες

Τσαντήλας Βασίλης: Νομαρχιακός Σύμβουλος
Αλεξάκος Φώτης: Πρόεδρος Συμβ. Περιοχής ΙΤΑΜΟΥ
Τσιαντής Δημ.: Πρόεδρος Σ.Π. - Λίμνης Πλαστήρα
Τσαλαμέγκας Βάιος: Κοινοτάρχης Αγίου Γεωργίου
Στύλιος Χρήστος: Κοινοτάρχης Καταφυγίου
Λέκκας Βασίλης: Κοινοτάρχης Ραχούλας
Θεοχάρης Μιχάλης: Κοινοτάρχης Βατοσυνιάς
Τσιτάς Σεραφείμ: Κοινοτάρχης Δαρκοσηλιάς
Βαγγελάκος Γιάννης: Κοινοτάρχης Καλλιθήρου
Φίνος Κώστας: Κοινοτάρχης Καναλιών
Μάμαλης Λάκης: Πρόεδρος Συλλόγου Αργιθεατών
Ρωμανός Βαγγέλης: Γραμ. Ένωσης Αγραφ. Χωριών
Αυγέρος Αριστοτέλης: Δήμαρχος Ρεντιάς
Πούλιος Βάιος: Κοινοτάρχης Μητροπόλης
Δημάκης Ευάγγελος: Κοινοτάρχης Αρτεσιανού
Πετσόπουλος Χρήστος: Πρόεδρος Ζαΐμιου

ΟΙ ΣΥΝΕΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

"Τα Άγραφα δεν χαμηλώνουν ποτέ!"

Έχουμε ιερή υποχρέωση όσο είναι ακόμα καιρός να προλάβουμε το κακό! Να προλάβουμε το λάθος! Έχουμε καθήκον σαν πολίτες αυτής της χώρας κι αυτής της συγκεκριμένης περιοχής των Αγράφων να μην επιτρέψουμε το ξεθεμελίωμα κάθε έννοιας Δημοκρατίας και Αυτοδιοίκησης.

Σε περίπτωση δύσκολης περίπτωσης για το Έθνος, δεν θα υπάρξει το χωριό να βοηθήσει τις πόλεις κι έτσι ίσως νά 'χουμε καινούργιες χαμένες πατρίδες. Αλλά γι' αυτά τα πράγματα πολύ λίγο ενδιαφέρεται σήμερα ο φιλελευθερισμός που ζούμε.

Ως γνωστό η Τοπ. Αυτοδιοίκηση αποτελεί το κύτταρο της δημοκρατικής οργάνωσης της κοινωνικής ζωής, σημαίνει σύγχρονα αποκέντρωση της εξουσίας και της διοικητικής λειτουργίας και τέλος πραγματώνει τουλάχιστον δυνητικά, την έμπρακτη και ουσιαστική συμμετοχή του πολίτη στην πολιτική ζωή κατά τρόπο άμεσο.

Η άμεση συμμετοχή του πολίτη στις κρίσιμες αποφάσεις που τον αφορούν στις αναγκαστικές συνεννώσεις είναι ορατή απ' όλους τους ενδιαφερόμενους ή καλύτερα σκεπτόμενους πολίτες. Δεν υπάρχει ίσως προηγούμενο περφορόνησης της Λαϊκής θέλησης.

Δεν υπάρχει ίσως προη-

γούμενο περφορόνησης των Δημοκρατικών Αξιών που καταχτήθηκαν με μπόλοκο μόχθο αλλά και αίμα.

Σ' αυτό το χορό μπήκε "αναγκαστικά" και η δική μας περιοχή, τα Άγραφα.

Αυτά τα δυστυχημένα Άγραφα λοιπόν είναι υποχρεωμένα να χορέψουν ένα χορό που ποτέ μέχρι σήμερα δεν χό-

θα τον χορέψουν όμως; Η γνώμη μου είναι όχι!

Τα Άγραφα και οι Αγραφιώτες δεν καταδέχονται να μπου σε μια διαδικασία ξένη απ' τη φύση τους.

Ο Βαυαρικός τρόπος Τοπ. Αυτοδιοίκησης που δυστυχώς επιστρέφει στον τόπο μας είναι ξένος κι απόμακρος απ' αυτούς.

Γνωρίζουν οι εκσυγχρονισμένοι ότι η γνώμη του Γ. Γεννηματά ήταν η διάσπαση του Δήμου Αθηναίων σε μικρότερους Δήμους για ευκολότερη και καλύτερη διοίκηση. Δεν πιστεύω να έχουν αντίρρηση περί αυτού;

Τον υμνούν λοιπόν σήμερα, γιατί τους βολεύει πολιτικά αλλά δεν πιστεύω ότι μίλησε ποτέ για αναγκαστικές αλλά για εθελούσιες συνεννώσεις. Μήπως δεν είναι έτσι;

Οι πειραματιστές του Υπ. Εσωτερικών δεν θα αισθάνο-

Ούτε για το χωριό μας δεν θάχουμε λόγο πια; Τα παράπονα στο Δήμαρχο!

νται υπερήφανοι όταν θα υλοποιηθεί ο νόμος και θα ξεδιπλωθούν τα προβλήματα. Οι απαιτήσεις θα είναι μεγάλες

και οι προθέσεις αλλά και τα μέτρα ελάχιστα.

Αλήθεια είναι δυνατόν να φανταστούμε μια Ελλάδα χωρίς χωριά;

Η αιμοραγία των χωριών θα είναι ακατάσχετη αν εφαρμοσθεί αυτό το πρόχειρο και εξ' αντιγραφής αποτυχημένο πείραμα.

Τα χωριά θα αδειάσουν και η συσσώρευση στις τερατοπόλεις θα είναι τέτοια που καμιά πρόχειρη σκέψη δεν μπορεί να τη διανοηθεί.

Τ' Άγραφα δεν πρόκειται

να δεχθούν αυτά τα ξενόφερτα και καθόλου Ελληνοπρεπή πράγματα. Τ' Άγραφα και οι Αγραφιώτες δεν θα δεχθούν να κατεβάσουν τις φτερούγες τους και να παραδοθούν.

Εκεί στις αετοράχες μ' ανιχνεύσιμες φτερούγες θα αναπνέουν λεύτερα τον καθαρό αέρα και θα μοχθούν για πραγματική σύγχρονη ζωή που δεν έρχεται παρά μόνο από μόχθο, καρδιά και νου.

Δουλευταδες σε κάθε χαρακωμα δουλειάς εκεί αλλά και σ' οποιοδήποτε σημείο της γης αποδεικνύουν καθημερινά ότι τίποτα δεν τους ξεγελάει.

Γνωρίζουν καλά ποιός φταίει για τον ξεριζωμό τους από τα χωριά τους.

Γνωρίζουν καλά ποιός επιδιώκουν το θάνατο των χωριών του.

Δεν θα επιτρέψουν να ακουστούν ο επιθανάτιος ρόγχος. Θα αντισταθούν! Όπως αυτοί ξέρουν να αντιστακονται. Θα βρουν τρόπους αντίδρασης που οι πειραματιστές θα τρίβουν τα μάτια τους.

Ας προσέξουν όσο είναι ακόμα καιρός.

Ας εμφανιστούν επί τέλους και οι κάθε είδους Αγραφιάρχες... να μας πουν τη γνώμη τους.

Θα μας είναι πολύ χρήσιμη για το μέλλον.

Τα Άγραφα λοιπόν θα μένουν εκεί αδούλωτα και περήφανα. Δεν θα επιτρέψουν σε κανένα να ρυθμίζει την τύχη τους χωρίς καν να τα ρωτήσει.

Τ' Άγραφα, ας το πάρουν χαμπάρι, δεν χαμηλώνουν ποτέ! Οι αετοί πετούν πάντα ψηλά...

Σ.Σ. Το άρθρο δημοσιεύτηκε στην κομματική Εφημερίδα του ΠΑΣΟΚ την "ΕΞΟΡΜΗΣΗ".

Η "Α.Φ." δημοσιεύει αποσπάσματα.

Άρθρο του Χρήστου Φώτη από το Καροπλέσι

ρεψαν ή δεν καταδέχτηκαν ή δεν θέλησαν να χορέψουν.

Ο Ευρωπαϊκός αυτός χορός, άγνωστος κι άνοστος όπως είναι, χωρίς τσαλίμι και λεβεντιά είναι ξένος απ' τις συνήθειες αυτών των ανθρώπων, αλλά τους επιβάλλουν σώνει και καλά να τον χορέψουν.

Δημοτικά τραγούδια Αγράφων - Αργιθέας

Από το βιβλίο "ΟΣΑ ΚΙ ΑΝ ΠΕΡΠΑΤΗΣΑ"

Του Δ. Κατσούδα

Του ΣΤΡΑΤΟΥ και του ΠΟΛΕΜΟΥ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Μερικά από τα τραγούδια του ιστορικού κύκλου αναφέρονται σε νεότερα περιστατικά, που έχουν σχέση με το στρατό και τον πόλεμο. Αυτά είναι, σχετικά λίγα, όσα μπορούσαμε να συγκεντρώσουμε από τις γύρω περιοχές μας. Είναι πάντως, πιο κοντινά στην εποχή μας, γιατί σχετίζονται με γεγονότα από τη μεταγενέστερή ή και πρόσφατη ιστορία μας.

Ακούς να τραγουδούν: Για τον πόλεμο στο Νιόκαστρο, δηλ., στο Ναυαρίνο της Πύλου, όπου έγινε και η γνωστή Ναυμαχία το 1827, για τα βάρσανα του φαντάρου στα στρατιωτικά γυμνάσια και στη σκοπιά. Άλλα ομλούνε για τη γενναία εξόρμηση του στρατού μας κατά τους Βαλκανικούς πολέμους 1912-13, με την επιστράτευση και τις ηρωικές μάχες, όπως η μάχη των Γιαννιτσών. Κάποιο τραγουδάει τον πόνο των στρατιωτών μας, που σκοτώθηκαν στη Σμύρνη και στη Μικρασία κατά τη μικρασιατική εκστρατεία του 1918-23. Έχουμε και το παράπονο του Παρνασσού, που τον πάτησαν οι Γερμανοί. Δε λείπει και ο εμφύλιος πόλεμος του 1947-1949, όπου ένας πολεμιστής κλαίει, γιατί σκοτώθηκε σε κάποια χαράδρα του Γράμμου. Δηλαδή, η νεότερη

Διπλός χορός ηλικιωμένων από τον Ελληνόπυργο Αγράφων.

και σύγχρονη ιστορία της πατρίδας μας, μέσα από τα δημοτικά μας τραγούδια, παρελαύνει εδώ.

2. ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

"Τί έχεις, καημένη Παρνασσέ" (Παρνασσός) (Τσάμικο)

- Τί έχεις, καημένη Παρνασσέ, και στέκεις μαραμμένος; Μην είν' τα χιόνια σου βαριά και τα νερά σου κρύα;

- Δεν είν' τα χιόνια μου βαριά και τα νερά μου κρύα. Οι Γερμανοί με πάτησαν, μου πήραν τη στολή μου. Πήραν κοπάδια πρόβατα,

πήραν κοπάδια γίδια.

Μας πήραν και μια βλάχισσα, μια 'μορφη βλαχοπούλα. Πο' 'χει τα χείλια κόκκινα και τα μαλλιά κομμένα.

"Γιατί είναι μαύρα τα βουνά" (Εμφύλιος σπαραγγμός) (Τσάμικο)

- Γιατί είναι μαύρα τα βουνά,

μαύρα κι ανταριασμένα; Γιατί είναι ο ήλιος σκοτεινός και το φεγγάρι μαύρο; - Θεός κατάρα έδωσε εδώ μέσ' στην Ελλάδα να σφάζονται τ' αδέρφια μας.

Κρίμα στα παλικάρια! Δεν ήταν κάνας Χριστιανός με λάδι βαφτισμένος να πιά' να πει της μάνας μου το θλιβερό χαμπέρι: Εμένα με σκοτώσανε.

"Λεβέντες του Καρπενησιού" (Επιστράτευση) (Τσάμικος)

(Τραγουδιόταν, όταν πρόκονταν να κινήσουν κάποιο νέο για το στρατό)

Λεβέντες του Καρπενησιού και μαυρομάτες του Ναυπλίου, τα ρούχα σας να βάψετε κι από καρδιά να κλάψετε:

Ο Βενιζέλος υπουργός κι ο Κωνσταντίνος στρατηγός.

Μαζεύουν τους επιστρατους, τους παίρνουν απ' τα σπίτια τους.

Στην Καλαμπάκα τους καλούν, κόκκινα φέσια τους φορούν.

Βάνουν τους κόβουν τα μαλλιά, για να τους πρέπει η φορεσιά.

"Βουνά μου καταπράσινα" (Το ταχτικό - η στράτευση) (Τσάμικο)

Βουνά μου καταπράσινα δέντρα μου μαραμένα, ποιός είχε άλλος κι έχασε αγάπη σαν κι εμένα; Δώδεκα χρόνους ν' αγαπώ, κανένας δεν το ξέρει. Και τώρα μας κατάλαβαν, μας έχουν στο μαχαίρι. Τώρα, κόρη, θα σ' αρνηθώ, θα φύγω για το ταχτικό. Το ταχτικό είναι χτικιό, χτικιάζουν παλικάρια. Με χτίκιασε ένας λογαχός κι ένας επιλοχίας.

Η Γενική Συνέλευση του Συλλόγου Αργιθεατών Τρικάλων

Η πλήρης συμφωνία, η αγάπη για τα χωριά τους και η πίστη ότι οι Αργιθεάτες μπορούν να δραστηριοποιούνται με στόχο την ενδυνάμωση των μεταξύ τους σχέσεων και δεσμών, ήταν τα τρία χαρακτηριστικά της προχθεσινής γενικής συνελεύσεως του Συλλόγου Αργιθεατών Νομού Τρικάλων.

Μετά την παρουσίαση των πεπραγμένων από τον πρόεδρο του Συλλόγου κ. Ξ. Κουτή ψηφίστηκε ομόφωνα ο απολογισμός και ακολούθησαν οι προτάσεις από το Δ.Σ. και μέλη του συλλόγου για τις ενέργειες του 1998. Συγκεκριμένα αποφασίστηκαν:

- Αγορά νεάς αίθουσας, καθώς υπάρχουν 5,5 εκατ. δρχ. στο ταμείο.
- Πραγματοποίηση αιμοδοσίας για ενίσχυση του αποθέματος της τράπεζας αίματος που ήδη λειτουργεί.
- Ενέργειες για ομαδική αγορά οικοπέδων.
- Ανέβασμα θεατρικής παράστασης στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Τρικάλων.
- Δημιουργία χορωδίας Δημοτικών τραγουδιών.
- Συνεργασία σε πολιτιστικό επίπεδο με το Σύλλογο Ελληνικών Πύλης.

ΟΠΙΣΘΟΔΡΟΜΙΚΟΙ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΡΕΛΑΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΑ ΣΤΙΓΚΑ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ

ΚΟΣΜΑΣ ΚΟΚΟΛΗΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ

Έναρξη Παρασκευή 10 Οκτωβρίου

Λεωφ. Αλεξάνδρας 40 • (δίπλα στο θέατρο Παρκ) Κρατήσεις: 8235.841 - 8821.095

ΝΕΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

Θανάσης Α. Γριβέλλας

Πολιτικός Μηχανικός

Διεύθυνση Μελέτη

Αλλαμανή 24 & Μπλατσούκα

Τηλ. 73911 - Τηλ.

& Fax: 28775

Οικίας: 75701

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Επίβλεψη

Κατασκευή

Δομικών Έργων

'Ένας κατ' εξοχήν τουριστικός άξονας ο δρόμος

Καρδίτσα-Κέδρος-Σμόκοβο-Ρεντίνα- Ζαχαράκι-Φουρνά-Καρπενήσι

- Απαράδεκτη καθυστέρηση στην κατασκευή του • Πολλαπλά τα οφέλη για την Καρδίτσα
- Καθοριστικός ο ρόλος της Ένωσης Αγραφιώτικων Χωριών

Το 1990 κατά τη διάρκεια του 4ου Αναπτυξιακού Συνεδρίου στις κοινότητες Ρεντίνας και Λουτροπηγής, προβάλλαμε με ιδιαίτερη έμφαση και αναδείξαμε τη σημασία για τους Νομούς Καρδίτσας και Ευρυτανίας του οδικού άξονα: Καρδίτσα - Κέδρος - Σμόκοβο - Ρεντίνα - Ζαχαράκι - Φουρνά - Καρπενήσι

Άρθρο - παρέμβαση του Βασίλη Τσαντήλα Προέδρου Ε.Α.Χ. Νομαρχιακού Συμβούλου

Η παρουσία του τότε ικανότατου Περιφερειάρχη Θεσσαλίας και ειλικρινή φίλου των Αγράφων Σάββα Τσιτουρίδη (νυν βουλευτής) ήταν καθοριστική, αφού αντιλήφθηκε αμέσως τη σημασία του άξονα, υιοθέτησε τα επιχειρήματά μας και προχώρησε στη χρηματοδότηση του δρόμου με το ποσό των 300 εκατ. για ασφαλτόστρωση του τμήματος ΡΕΝΤΙΝΑ - ΖΑΧΑΡΑΚΗ (όριο περιφέρειας Θεσσαλίας).

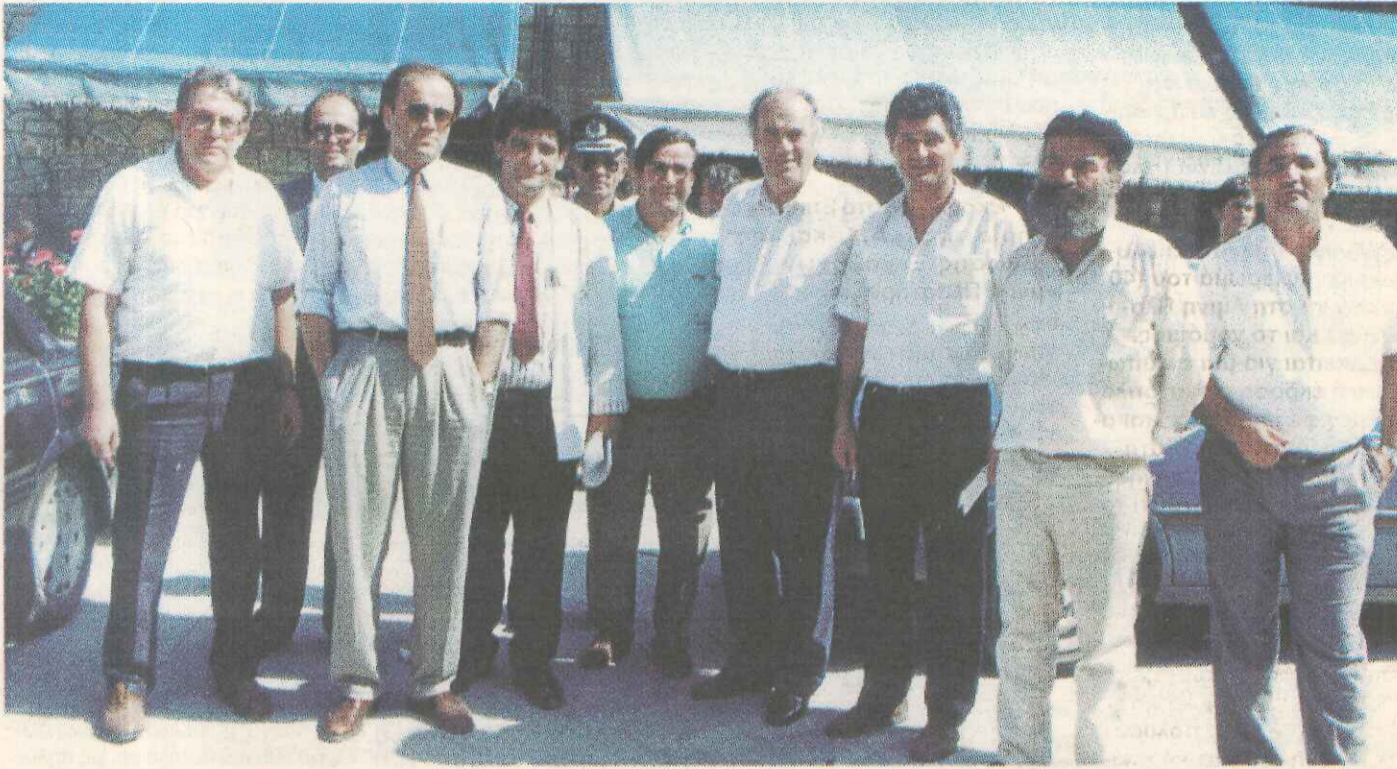
Και ενώ περιμέναμε την πλήρη αποπεράτωση του τμήματος, κατασκευάζεται μόνο ένα τμήμα.

Το 1994 επί Νομαρχίας κ.

Κατσανίδη, εντάσσεται νέα πίστωση για το υπόλοιπο τμήμα, 4 χλμ. περίπου και δημοπρατείται σε δύο φάσεις!

Τμήμα 1.200 μέτρα το 1996 κα το απομένον τον Ιούλιο του 1997. Η επίκληση προβλημάτων με τις απαλλοτριώσεις δεν πείθει για την καθυστέρηση του έργου από το 1991.

Οι συνεχείς ενέργειες του εξαιρετικού Δημάρχου Φουρνάς κ. Σπ. Ματσούκα και η διοργάνωση του Ανταμώματος των Αγραφιωτών στο Ζαχαράκι τον Αύγουστο του 1997, είχαν θετική επίπτωση και το Υπ. Γεωργίας, χρηματοδότησε το τμήμα ΦΟΥΡΝΑ

Αναμνηστική φωτογραφία στα Λουτρά Σμοκόβου του 1990 (4ο Αναπτυξιακό Συνέδριο Αγράφων). Διακρίνονται ο τότε Γ.Γ. Θεσσαλίας κ. Τσιτουρίδης, ο Νομάρχης κ. Σ. Κατσίκης, το κοινοτικό συμβούλιο Λουτροπηγής, ο γραμματέας κ. Σάρρας. Τότε έγινε δεκτό το αίτημα για τη χρηματοδότηση του δρόμου Ρεντίνα - Ζαχαράκι που υπέβαλε ο πρόεδρος κ. Τσαντήλας.

- ΖΑΧΑΡΑΚΗ και η κατασκευή του γίνεται απ' το Δασαρχείο.

Η οικονομική και τουριστική σημασία του άξονα "Καρδίτσα - Καρπενήσι"

1ον) Συνδέει δύο γειτονικούς νομούς, τις δύο πρωτεύουσες και μια σειρά σημαντικών Κοινοτήτων και Δήμων.

2ον) Συντομεύει τη σύνδεσή τους κατά 80 χλμ σε σχέση με τη σημερινή αναγκαστική διαδρομή μέσω Λαμίας.

3ον) Αποτελεί μια πρώτη

σύνδεση - έστω και με επαρχιακό δίκτυο - Ανατολικής και Δυτικής Ελλάδας (Αγρίνιο, Μεσολόγγι, Πάτρα).

4ον) Είναι μια διαδρομή κατ' εξοχήν τουριστική α) Αποτελεί μια διαδρομή κυριολεκτικά μαγευτική από την οροσειρά των Αγράφων και του Βελουχίου.

β) Αναδεικνύει τις δυνατότητες και τα μνημεία των Ιστορικών Δήμων Ρεντίνας και Φουρνάς.

γ) Βοηθάει τις Ιαματικές πηγές Σμοκόβου, Κτημένης

και "Σουλαντά".

δ) Συνδέεται ο άξονας με την υπό αποπεράτωση Λίμνη Σμοκόβου.

ε) Ο Δήμος Φουρνά, οι Κοινότητες Βράχας, Κλειτσού θα συνδεθούν με το ΚΤΕΛ Καρδίτσας και όχι μ' αυτό της Λαμίας όπως γίνεται μέχρι σήμερα

στ) Εξυπηρετεί την Ευρυτανία με τη συντομότερη σύνδεση με το Χιονοδρομικό Κέντρο Βελουχίου, την Ιστορική Μονή Προυσού και τ' άλλα μνημεία του Νομού από

τη Θεσσαλία.

ζ) Κυρίως όμως ο οδικός άξονας Καρδίτσα - Καρπενήσι θα οδηγήσει τα Τουριστικά Γραφεία της Αθήνας και Θεσσ/νίκης στο πάντρεμα του Καρπενησιού - με τα Άγραφα - Λίμνη Πλαστήρα, Μουζάκι - Πύλη, Περτούλι - Μετέωρα Τρικάλων, με όλα τα ευεργετικά αποτελέσματα για το νομό μας και ιδιαίτερα για την Καρδίτσα που θα λειτουργήσει ως κέντρο παραμονής των εκδρομέων.

Ψήφισμα προς την Κυβέρνηση και αρχηγούς κομμάτων για τ' Άγραφα και Καρδίτσα

Οι χιλιάδες κάτοικοι και εκπρόσωποι φορέων της ιστορικής περιοχής των ΑΓΓΡΑΦΩΝ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ (προερχόμενοι από τους Νομούς Καρδίτσας, Ευρυτανίας, Φθιώτιδας) που συμμετείχαμε στο 7ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΑΓΓΡΑΦΙΩΤΩΝ που πραγματοποιήθηκε στη θέση ΖΑΧΑΡΑΚΗ ΑΓΓΡΑΦΩΝ την Κυριακή 10 Αυγούστου, απευθυνόμαστε στην Κυβέρνηση και τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Πολιτείας και αφού λάβουν υπόψιν τους:

1ον. Ότι η περιοχή ΑΓΓΡΑΦΩΝ, δεν είναι "ΑΓΟΝΗ ΓΡΑΜΜΗ"

2ον. Ότι τ' Άγραφα συμβάλλουν τα μέγιστα στην Εθνική Οικονομία με το δίκτυο των ΤΕΧΝΗΤΩΝ ΛΙΜΝΩΝ που κατασκευάστηκαν ή βρίσκονται υπό κατασκευή (ΠΛΑΣΤΗΡΑ, ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ, ΣΜΟΚΟΒΟΥ, ΑΡΓΙΘΕΑΣ).

3ον. Ότι η ΑΓΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΖΩΝΗ είναι ο τόπος ΣΥΝΔΕΣΗΣ Ανατολικής και Δυτικής Ελλάδας με τους υπό κατασκευή οδικούς άξονες: Από Καρδίτσα προς Αγρίνιο, Καρπενήσι, Άρτα και τους υ-

πό μελέτη για ένταξη στα Ευρωπαϊκά δίκτυα συγκοινωνίας: ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ - ΒΟΛΟΣ και ΠΑΝΑΓΙΑ - ΚΑΡΔΙΤΣΑ - ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΔΟΜΟΚΟΥ - ΛΑΜΙΑ.

4ον. Ότι ο κορμός της ΠΙΝΔΟΥ, είναι ο χώρος με τον μεγαλύτερο φυσικό πλούτο της χώρας.

5ον. Ότι τ' Άγραφα, είναι η ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ και η μόνη ΑΣΠΙΔΑ αντιπλημμυρικής προστασίας του ΘΕΣΣΑΛΙΚΟΥ ΚΑΜΠΟΥ.

6ον. Την ανάγκη να αξιοποιηθούν οι πλουτοπαραγωγικοί πόροι και να παραμείνει ζωντανή η περιοχή.

ΚΑΛΟΥΜΕ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Α. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ:

1ον. Να θεωρήσει και αντιμετωπίσει την περιοχή ΑΓΓΡΑΦΩΝ της ΠΙΝΔΟΥ, ως ΕΝΙΑΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΧΩΡΟ.

2ον. Να συγκροτήσει ΕΙΔΙΚΟ ΦΟΡΕΑ με τη συμμετοχή και των Τοπικών Φορέων με στόχο τη ΣΥΝΤΑΞΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ

ΠΙΛΟΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΑΓΓΡΑΦΩΝ της ΠΙΝΔΟΥ με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα χρηματοδότησης των έργων υποδομής και αξιοποίησης των δυνατοτήτων της περιοχής.

3ον. Να προχωρήσει στη συνολική χρηματοδότηση αποπεράτωσης των υπό κατασκευή αναπτυξιακών έργων: ΦΡΑΓΜΑ και ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΣΜΟΚΟΒΟΥ, ΟΔΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ διαπεριφερειακής σημασίας.

4ον. Να εντάξει σε προγράμματα παραγωγικά έργα όπως: ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΝΕΡΑ, ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΓΓΡΑΦΩΝ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ Λίμνης Πλαστήρα, ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΔΑΣΙΚΟΥ

ΠΛΟΥΤΟΥ, ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΞΥΛΕΙΑΣ ΦΟΥΡΝΑΣ, έργα Τουρισμού, Πολιτισμού και Προστασίας Περιβάλλοντος και να στηρίξει ουσιαστικά την Κτηνοτροφία και Γεωργία.

Β. ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΤΑ:

1ον. Να ληφθεί σοβαρά υπόψη, ότι οι κάτοικοι και ορεινών κοινοτήτων είναι στη συντριπτική τους πλειοψηφία, αντίθετοι στις αναγκαστικές συνενώσεις των ΟΤΑ.

2ον. Να διατηρήσει τον ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΗΜΟ ΡΕΝΤΙΝΑΣ ΑΓΓΡΑΦΩΝ, ως σημείο αναφοράς της ιστορίας της περιοχής, σύμφωνα με τα τεκμηριωμένα επιχειρήματα του Δημοτικού Συμβουλίου

ου Ρεντίνας.

3ον. Η Κοινοτική Επιχ/ση Λουτρών Σμοκόβου, εάν δεν εξαιρεθεί από τη συνένωση η κοινότητα Λουτροπηγής, να συνεχίσει να λειτουργεί ως Ίδιο Νομικό Πρόσωπο με τις σημερινές αρμοδιότητες στη διαχείριση των Λουτρών.

4ον. Στους υπό σύσταση νέους Δήμους - εάν και εφόσον προχωρήσει η σύστασή τους - η επιτροπή τοπωνυμίων να εξετάσει τη δυνατότητα προσθήκη στην ονομασία του προσδιοριστικού των ΑΓΓΡΑΦΩΝ ως Ιστορικό - Γεωγραφικό - Πολιτιστικό στίγμα, για να μην υπάρξει αποχρωματισμός μιας περιοχής που αποτέλεσε τη φύτρα του Ελληνισμού και το προ-

πύργιο της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ του γένους μας.

ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ

Αυγέρους Αριστοτέλης: Δήμαρχος Ρεντίνας ν. Καρδίτσας
Ματσούκας Σπύρος: Δήμαρχος Φουρνά ν. Ευρυτανίας
Παπαζάχος Βασίλης: Καθηγητής Γεωφυσικής Α.Π.Θ.
Προβόπουλος Ηλίας: Δημ/φος ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑΣ
Χόντος Νίκος: Επιχειρηματίας (Hontos Center)
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΑΝΤΗΛΑΣ
Πλειοψηφών Νομ. Σύμβουλος Καρδίτσας
Ένωση Αγραφιώτικων Χωριών.

Παρέμεινε ο ιστορικός Δήμος Ρεντίνας

Τελικά ο ιστορικός Δήμος Ρεντίνας εξαιρέθηκε των αναγκαστικών συνενώσεων του νομοσχεδίου "Καποδίστριας". Ο αγώνας των φορέων, παραγόντων και κατοίκων του Δήμου, η στήριξη από την Ένωση Αγραφιωτικών Χωριών και του προέδρου της κ. Βασ. Τσαντήλα, η καταλυτική προβολή του θέματος στο 7ο Πανελλήνιο Αντάμωμα των Αγραφιωτών στο Ζαχαράκι, σειρά επαφών και πιέσεων προς την ηγεσία του Υπ. Εσωτερικών, έφεραν το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Τα GOODY'S
ΕΥΧΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΜΑΣ
ΚΑΛΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ
ΚΑΙ
ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ
ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ

Λίμνη Πλαστήρα “Η Ωραία των Αγράφων”

Τον παραπάνω τίτλο χρησιμοποιεί το τουριστικό έντυπο ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ για το πολυσέλιδο αφιέρωμά του (40 σελίδες) στη Λίμνη Πλαστήρα και το νομό μας. Πρόκειται για μια εντυπωσιακή έκδοση με καταπληκτικές φωτογραφίες και αναφορές στα αξιοθέατα της περιοχής της Λίμνης. Αξίζει να σημειωθεί ότι το κόστος του τουριστικού εντύπου ανήλθε στα 19 εκ. δρχ. ενώ τυπώνονται 20 χιλιάδες αντίτυπα ανά τρίμηνο. Δίχως αμφιβολία η συγκεκριμένη έκδοση θα συμβάλει με τον καλύτερο τρόπο στην... πολυσυζητημένη τουριστική ανάπτυξη του νομού Καρδίτσας, αφού δεν είναι περιοδικό διαφήμισης, αλλά ενδιαφέρει άμεσα τους τουρίστες.

Μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα εκδήλωση πραγματοποιήθηκε χθες στο Επιμελητήριο Καρδίτσας με τη συνεργασία της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών και της Ένωσης Ξενοδόχων Λίμνης Πλαστήρα. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης παρουσιάστηκε το τουριστικό έντυπο “Ελληνικό Πανόραμα”, το οποίο περιλαμβάνει ένα εκπληκτικό αφιέρωμα στην Καρδίτσα και την περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην Τουριστική προβολή του νομού μας ανά το πανελλήνιο.

Η εκδήλωση χαρακτηρίστηκε από τη μεγάλη συμμετοχή του κόσμου.

Στους παρευρισκόμενους μίλησε ο πρόεδρος της ΕΑΧ Νομαρχιακός Σύμβουλος κ. Βασίλης Τσαντήλας, ενώ σύντομη αναφορά σε θέματα τουρισμού έγινε από τον πρόεδρο της Ένωσης Ξενοδόχων Λίμνης Πλαστήρα κ. Παπαγιάννη. Επίσης σύντομη παρέμβαση έκανε ο κ. Θ. Μασγιοιράκης εκδότης του τουριστικού εντύπου “Ελληνικό Πανόραμα”, ενώ η κ. Άννα Καλαντζή επιμελήθηκε την προβολή διαφανειών από τη Λίμνη Πλαστήρα.

Στην εκδήλωση παρέστησαν οι βουλευτές του νομού μας κ.

Σημαντική προβολή του νομού από το “ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ”

Θέμα ομιλίας του Βασ. Τσαντήλα:

***ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

***ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ**

***ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ**

Εκδήλωση στο Επιμελητήριο της Ε.Α.Χ. και της Ένωσης Ξενοδόχων Λίμνης Πλαστήρα

Τσιλίκας κ. Μπούτας, ο Πρωτοσύγκελος της Ι.Μ Καρδίτσας κ. Κύριλλος Χρηστάκης, η πρό-

μετέχουν όλοι: Πολιτεία, ΕΟΤ, Νομαρχιακή και Τοπική Αυτ/ση.

Αναφέρουμε επιγραμματικά τους κινδύνους και τα στοιχεία καταστροφής ή αλλοίωσης του περιβάλλοντος στην περιοχή της λίμνης τονίζοντας ότι:

Αυτή τη στιγμή τα έργα άμεσης προτεραιότητας στην περιο-

Προοπτικές για συνεχή και μακροχρόνια Τουριστική Ανάπτυξη

συργείται στ' Άγραφα, οι διαπεριφερειακοί άξονες (Άρτας, Καρπενησίου, Αγρινίου), τα Ιαματικά Νερά (Μενελαΐδος), το Χιονοδρομι-

Ο κ. Τσαντήλας στο βήμα και οι κ.κ. Κ. Παπαγιάννης και Θ. Μασγιοιράκης (πρόεδρος της ένωσης Ξενοδόχων Λίμνης Πλαστήρα και ο εκδότης του περιοδικού “Ελληνικό Πανόραμα”).

δος της ΝΕ Τουρισμού κ. Χατζοπούλου, ο Αστυνομικός Δ/ντής Καρδίτσας κ. Μπαλιμπάνης, πρόεδροι κοινοτήτων, εκπρόσωποι φορέων και πλήθος κόσμου.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΗΣ ΟΜΙΛΙΑΣ ΤΟΥ Β. ΤΣΑΝΤΗΛΑ

Το ερώτημα είναι: Τί φέρνει τον κόσμο στ' Άγραφα; Τί προσφέρουμε ή τί πουλάμε στην εμπορική γλώσσα;

Η απάντηση είναι απλή: Παρόμοιο φυσικό περιβάλλον, φυσικές ομορφιές, μνημεία πολιτισμού, ένδοξη ιστορία.

Αυτά τα στοιχεία σε συνδυασμό με τη λειτουργία των Ξενοδοχείων και την μακροχρόνια τουριστική προβολή, δημιούργησαν την τουριστική κίνηση στο νομό Καρδίτσας.

Σήμερα όμως αγαπητοί φίλοι, ο τουρίστας είναι απαιτητικός. Συνέχεια ψάχνει και αναζητάει νέες περιοχές που δεν αλλοιώθηκαν από τον μαζικό τουρισμό.

Εάν εμείς δεν προστατεύσουμε, δεν διατηρήσουμε τα στοιχεία του τόπου μας που προβάλλουμε τουριστικά, θα υπάρξει μια αλματώδης “ανάπτυξη” τα επόμενα δέκα χρόνια και ύστερα η παρακμή.

Αυτό θέλουμε; Αυτό επιδιώκουμε; Όχι βέβαια. Επομένως πρέπει να υπάρξει μια συνολική τουριστική πολιτική στην οποία να

χρή της Λίμνης Πλαστήρα είναι:

α) Η εφαρμογή της ΖΟΕ (Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου) σύμφωνα με τις θέσεις των ΟΤΑ και

β) Η κατασκευή Βιολογική καθαρισμού.

Η Καρδίτσα έχει λαμπρό μέλλον στον τουρισμό. Πρέπει όμως να χαράξουμε στρατηγική και να

κό Κέντρο και το Ορεινό καταφύγιο στην Πεζούλα, τα αθλητικά κέντρα, τα νέα ξενοδοχεία που κατασκευάζονται και όσα προετοιμάζονται, το δίκτυο κατασκηνώσεων, τα Ιστορικά - Λαογραφικά Μουσεία, μια σειρά αναγκαίων έργων καθώς και τα άλλα στοιχεία της περιοχής θα αλλάξουν την ει-

Οι βουλευτές κ.κ. Β. Μπούτας και Β. Τσιλίκας, ο αρχιμανδριτης π. Κύριλλος.

βρούμε τους ανθρώπους που αγαπούν και σέβονται αυτόν τον τόπο για να κάνουν τα οράματα, πράξη.

Ακόμη υπογράμισε ότι ο τουρισμός είναι ένα τεράστιο ανεκμετάλλευτο κεφάλαιο για την Καρδίτσα και τ' Άγραφα. Το πλέγμα λιμνών που δημι-

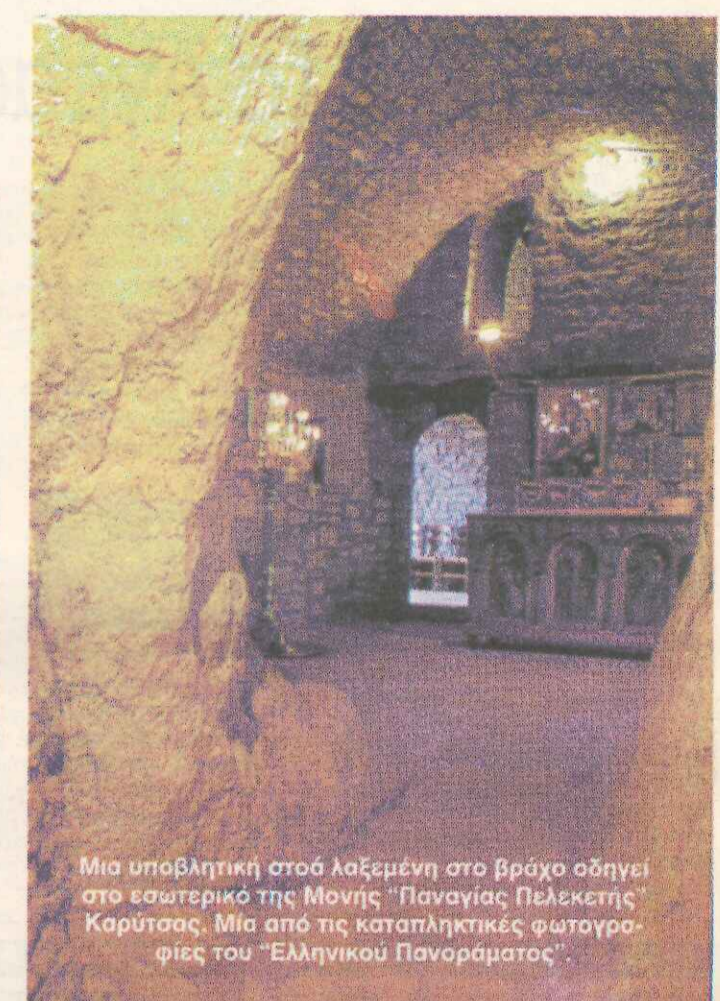
κόνα του τόπου μας.

Όταν από το 1984 ξετυλίγαμε το όραμα για την τουριστική Ανάπτυξη της Καρδίτσας μας χαρακτηρίσαν ονειροπόλους και ρομαντικούς - οι πιο επιεικείς - και δεχθήκαμε σκληρές επιθέσεις απ' αυτούς που θα 'πρεπε να ακούνε.

τέληξε.

Ο κ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

“Ο τουρισμός είναι εθνική υπόθεση και απαιτείται συντονισμένη προσπάθεια από όλους τους φορείς για την τουριστική ανάπτυξη του νομού μας”, τόνισε στη συνέχεια ο πρόεδρος της Ένωσης Ξενοδόχων Λίμνης Πλα-

Μια υποβλητική στοά λαξευμένη στο βράχο οδηγεί στο εσωτερικό της Μονής “Παναγίας Πελεκετής” Καρδίτσας. Μία από τις καταπληκτικές φωτογραφίες του “Ελληνικού Πανόραματος”.

Σήμερα τουλάχιστον νοιώθουμε την ικανοποίηση - άσχετα από τη μεγάλη καθυστέρηση των έργων και τη συνεχιζόμενη πολεμική - ότι το όραμα - για τον τουρισμό είναι ορατό και εφικτό, κα-

σπίρα. Ο κ. Παπαγιάννης μεταξύ άλλων ανέφερε ότι απαιτούνται σημαντικές παρεμβάσεις:

- στην κατασκευή του οδικού δικτύου

- στη σήμανση που είναι αναγκαία

- στη διενέργεια σεμιναρίων για επιμόρφωση όλων όσων εμπλέκονται με τον τουρισμό

- στην εξασφάλιση της ύδρευσης για την περίοδο του καλοκαιριού, αφού στους Ξενώνας υπάρχει σοβαρό πρόβλημα

- στην κατασκευή του χιονοδρομικού κέντρου για να αυξηθεί ο τουρισμός και την χειμερινή περίοδο.

Ο κ. ΜΑΣΓΙΟΥΡΑΚΗΣ

Ο εκδότης του τουριστικού εντύπου τέλος, τόνισε ότι η περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα χαρακτηρίζεται ως μοναδική για τα ελληνικά δεδομένα. Όπως είπε οι συντελεστές των περιοδικών θεωρήσαν χρέος και τιμή προς τον εαυτό τους αλλά και την ίδια την περιοχή να προβούν στο αφιέρωμα στη Λίμνη Πλαστήρα.

Τέλος ανακοίνωσε ότι στο μέλλον θα υπάρξουν και νέα αφιέρωματα στην ευρύτερη περιοχή των Αγράφων (Γόμοφο, Ιθώμη, Αργιθέα, Μενελαΐδα).

Στη διασταύρωση Ραχούλας - Καταφυγίου - Καστανιάς

Γιορτάστηκε η Εθνική Αντίσταση στα Άγραφα

Λιτή και απέριττη ήταν η εκδήλωση για τον εορτασμό της Εθνικής Αντίστασης των Αγράφων, που πραγματοποιήθηκε στη διασταύρωση Ραχούλας - Καταφυγίου - Καστανιάς στις 27 Οκτωβρίου.

Στην εκδήλωση την οποία οργάνωσαν η Ένωση Αγραφιωτικών Χωριών, η κοινότητα Ραχούλας και οι Αντιστασιακές Οργανώσεις ΠΕΑΕΑ, ΠΟΑΕΑ και ΠΣΕΑΕΑ, παρευρέθηκαν ο κ. Μπούτας βουλευτής του ΚΚΕ, ο Διευθυντής της Αστυνομίας κ. Μπαλιμπάνης, ο κ. Αντιμεινάρχης Διευθυντής της Δ/νσης Αυτοδιοίκησης και Δημόσιας Διοίκησης η κ. Χαντζοπούλου πρόεδρος της ΝΕ Παιδείας, ο πρόεδρος του Νομαρχ. Συμβουλίου κ. Σπύρου, ο κ. Φιλίππου Αντ/δρος της ΕΑΧ, εκπρόσωποι του ΔΗΚΚΙ, ΚΚΕ και του ΣΥΝ, καθώς και πρόεδροι κοινοτήτων. Την όλη εκδήλωση συντόνισε ο κ.

Τσαντήλας.

Την επιμνημόσυνη δέηση έψαλλαν οι ιερείς της κοινότητας Ραχούλας και Καταφυγίου, π. Θεοδόσιος Κώστας και Νίκος Κρικέλης αντίστοιχα.

Χαιρετισμούς απηύθυναν, ο κοινοτάρχης Ραχούλας κ. Κων/νος Σιώκος και ο αντιπρόεδρος της ΕΑΧ κ. Αρ. Φιλίππου. Ο κ. Φιλίππου μεταξύ άλλων τόνισε πως ήταν χρέος όλων να τιμήσουν με τον εορτασμό αυτό τους πατριώτες εκείνους που συμμετείχαν και έκαναν πράξη τον ηρωικό αγώνα κατά των κατακτητών την περίοδο 1941-44, ενώ εξέφρασε τη χαρά του για την ομόφωνη απόφαση του υπουργικού Συμβουλίου να ενσωματωθεί από του χρόνου η εθνική αντίσταση στα σχολικά βιβλία της ιστορίας.

Τέλος, ο κ. Φιλίππου τόνισε ότι η πολιτεία θα πρέπει να αποφασίσει να δώσει σε όλους τους αντιστασιακούς την τιμητική σύ-

νταξη, έστω και μικρή.

Στη συνέχεια της εκδήλωσης μίλησε ο αντιστασιακός κ. Καραγιάννης Βασίλης με θέμα: “Η Εθνική Αντίσταση στα Άγραφα”. Έγινε επίσης απαγγελία αντιστασιακού ποιήματος, κατάθεση στεφάνου, ενώ εψάλλει και ο Εθνικός Ύμνος.

Πρέπει να σημειωθεί πως το μνημείο είναι έργο του αντιστασιακού λογοτέχνη κ. Β. Φυσιλή.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ Β. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

“Η Αντίσταση στ' Άγραφα” Συγκεντρωθήκαμε σήμερα εδώ στις ρίζες των αγραφιωτικών βουνών για να τιμήσουμε την Εθνική Αντίσταση, το πιο λαμπρό, το πιο ηρωικό, το πιο θαυμαστό, το πιο ανεκτίμητο κομμάτι της νεότερης ιστορίας μας, μαζί με το αθάνατο έπος του '40.

Στα βουνά αυτά ολόκληρες

γενιές ανατράφηκαν με τις παραδόσεις, τους θρύλους και τα τραγούδια της αθάνατης κλεφτουριάς. Οι αντάρτες βαδίζαν στα μονοπάτια που περπάτησαν παλιότερα ο Δίππας, ο Κατσαντώνης, ο Μπουκουβάλας, οι Κοντογιανναίοι, ο Καραϊσκάκης, ο Ράγκος και τόσοι άλλοι ήρωες του μεγάλου αγώνα της ανεξαρτησίας. Ολόκληρο το ιστορικό βάρος των Αγράφων με την πλούσια κληρονομιά πέφτει στους ώμους των ανταρτών που τους εμπνέει, τους καθοδηγεί, τους δυναμώνει και τους ατσάλώνει στο μεγάλο πατριωτικό αγώνα κατά των κατακτητών.

Δικαιολογημένη λοιπόν είναι η έκφραση ότι στ' Άγραφα κτύπησε στην Κατοχή η “καρδιά της Εθνικής Αντίστασης”.

Στ' Άγραφα λειτούργησε το μοναδικό αντάρτικο αεροδρόμιο και εδώ έγιναν τα δύο Πανεσσεαλικά συνέδρια του ΕΑΜ. Στην πε-

Ο κεντρικός ομιλητής κ. Β. Καραγιάννης.

ριοχή αυτή απέτυχαν οι εκκαθαριστικές επιχειρήσεις πρώτα των Ιταλών και κατόπιν των Γερμανών. Στ' Άγραφα έγινε ο αποφασισμός της γνωστής Ιταλικής Μεραρχίας “Πινερόλο” και εδώ λειτούργησαν πρωτοποριακοί λαϊκοί θεσμοί.

Σε πολλά χωριά των Αγράφων λειτούργησαν τυπογραφεία με αξιόλογη εκδοτική προσφορά και στ' Άγραφα λειτούργησε η μοναδική σχολή Εφεδρών Αξιωματικών.

Από το βιβλίο του Βασ. Φιτσιλή “ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ ΤΟΥ ΚΥΝΗΓΙΟΥ”

Ο Θάνατος του λαγού

Πρωί-πρωί, με το χάρμα, κινήσα-
με. Για λαγό!
Μπότες αδιά-
βροχες, για να περάσουμε
και το ποτάμι, τα δίκαννα
στον ώμο, καπέλα κυνηγίρι-
κα, τα σακιά στην πλάτη με
το δίχτυ χιλιοματωμένο. Στη
μέση ζωσμένα τα φυσεκλίκια,
αρμάδες σαραντάρες γιομά-
τες φυσιγία, με σκάγια όλα
τα νούμερα.

Από μονόβολο, (μην τύχει λύ-
κος ή άλλο “χοντρό” κυνήγι), μέ-
χρι εντεκάρια, ψιλά σαν το κε-
φάλι της καρφίτσας.

Τρεις “πολεμάρχοι” και η
σκύλα, η Μάρα, τέσσερις. Ο Στά-
θης ο “επιτελικός”, ο Καραϊσκος
ο ταμαχιάρης, και γώ, ο “νεοφώ-
τιστος”. Και η Μάρα, μία και κα-
λή. Μία, αλλά που κάνει για δέ-
κα!...

Ανηφορίζουμε μέσα στο σύ-
θαμπο. Αλίμονό σας σήμερα λα-
γοί!... Ποιός είδε κακό όνειρο.
Ποιός είδε στον ύπνο του κόκκι-
να μαντήλια, κρεμασμένα στο
λαιμό του...

Φτάνουμε στα ριζιά, στην Πα-
λιοχωραφίνα. Ο Στάθης, σαν γε-
ροντότερος, μένει πίσω με τη
σκύλα. Οι άλλοι δυο, πιάνουμε
στα ψηλόμενα “καίριες θέσεις”.
Ξέφεξε. Ο Στάθης αμολάει τη
Μάρα. Ρίχνει την αλυσίδα στο
σακίδιο, και την παίρνει από πί-
σω. Πιάνουν και “χτενίζουν” χα-
μηλά τις πατωσιές.

Η Ανατολή με βρήκε στο “πό-
στο” μου στο καρτέρι.

Ο ήλιος βάρεσε απ’ το Πε-
τροβούνι, κι όλες οι στέλες της
νύχτας έγιναν πάνω στα χόρτα
και στα φύλλα, πούλιες και μπρι-
λάντια που αστραφτοκοπάνε.

Στέκομαι και κοιτάζω εκστα-
τικά. Ένα χαλί απέραντο, ολό-
κληρη απέναντι πλαγιά... Έμπα
του Παχιστή, κι όλα τα χρώμα-
τα της μπουρδαλιάς στην απο-
θέωσή τους! Κίτρινο ανοιχτό, κί-
τρινο σκούρο, πορτοκαλί, κερα-
μιδί και καφεδένιο διάφανο. Κι α-
νάμεσα, κεντίδια λουλουδάκια,
πεταμένα εδώ κι εκεί χωρίς μέ-
τρο και σχέδιο, οι κουτσουπιές.
Κίτρινο κρόκος, και λαχανί και
πράσινο λαχταριστό, για γαρνι-
τούρα. Τρέλα! Έργα τέχνης κά-
τω στο πάτωμα, στο απέραντο
σαλόνι της γής, που λίγοι άν-
θρωποι τους δίνουν την αξία που
τους πρέπει...

Ήθελα νόχα σαράντα πήγες
μάκρος... Ν’ ανοίξω και τα χέρια
μου, και να γίνω άλλες σαράντα
φάρδος. Να τεντωθώ ανάσκελα
πάνω σε τούτο το χαλί, και ν’ α-
νασάνω ακίνητος τον ουρανό.
Να πω ως τον πάτο όλον ετού-
τον το γαλάζιο ωκεανό, που έ-
χω πάνω απ’ το κεφάλι μου. Να
ρουφιξώ όλην ετούτη την κατα-
γάλην απεραντοσύνη, μέχρι τα
τρίσβαθα των πλεμονιών μου!...
Θέλω να πω κάτι, φωναχτά. Να
σφυριξώ ένα σκοπό, να τραγου-
δήσω. Μα, τέτοια πράματα, στο
καρτέρι, απαγορεύεται “αυστη-
ρώς”...

- Στο καρτέρι, “αμιλητος κι α-

κούνητος!”. Εντολή του Στάθης
και κανόνας απαράβατος.

- Στο καρτέρι δεν έχει, νε τσι-
γάρο, νέ βήξιμο, νέ κλάσιμο...

Πάνω με το χέρι μου την κορ-
φή μιας φουντωτής φυλλίκας,
που στέγνωσε από πάνω της η
πρωινή δροσοπάχη, και τη λυ-
γάω, και τη διπλώνω κάτω απ’ τα
σκέλια μου. Και κάθεται απάνω
της, σαν καβαλάρης απάνω σε
μούλα με μαλαματένια σέλα... Κι
ακουμπάω την πλάτη μου σε μια
κοτρώνα πλακερή, με μούσκλια
σα χνούδι από βελούδο. Άρχο-
ντας εγώ στο θρόνο μου, κι απέ-
ναντι η ζωγραφιά. Το χρυσοκί-
τρινο χαλί απλωμένο στην πλα-
γιά τη χινοπωριάτικη. Κι άσε τη
Μάρα να γυρεύει το λαγό...

- “Να ξέρατε τί χάνετε, Αθη-
ναίοι πρωτεύουσιάνοι!... Γραφιά-
δες διοπτροφόροι κι αρχαιοφύ-
λακες και χαρτοποντικοί!...

Κάντε μιά επανάσταση, κι α-
φήσε τα μουχλιασμένα τα υπό-
για και τα σκοτεινά γραφεία
σας. Την πλάκα του τιμημένου
και το καμίμι της ασφάλτου. Αφή-
στε τις “γραφίδες”, σας και τις κα-
ρέκλες ν’ ανυφαντόπανα, και
“λάτε ν’ ανασάνετε. Να πιείτε ή-
λιο κι ουρανό!...”

Η σκύλα κλαπινίζει ψηλωμέ-
να στο ζερβό, από πάνω απ’ τα
Ξεκόματα. Κι όλο σφίγγεται: κλίφ
- κλάφ!... Κλίφ - κλάφ!...

Ακούω ένα σφύριγμα. Δεύ-
τερο... Τρίτο! Τρία ψιλά, συ-
γκρατημένα σφυρίγματα, κολ-
λητά το ένα πίσω απ’ τ’ άλλο. Το
σύνθημα! Η εντολή του Στάθης: -
“Άμα σφυριξώ τρεις φορές, θ’ α-
φήσεις το κάτω καρτέρι, στη σα-
ρούλα. Και θα σφικτείς να πιά-
σεις το μονοπάτι, ψηλά στη Λεύ-
κα. Στη σμίξη ακριβώς, στα δυο
τα ρεματάκια”.

Είναι δυο νεροφαγώματα,
που ανεβαίνουν και σμίγουν α-
πάνω απ’ τη χούνη, στο συρρα-
χάκι, σχηματίζοντας ένα Λάμδα.
Εκεί θα περάσει ο λαγός. Ακρι-
βώς στην κορφή του Λάμδα, στο
μονοπάτι.

Ο Στάθης, ο “εγκεφάλος”
της παρέας, σε τέτοια ζητήματα
είναι μένα καημένη. Ξέρει ακόμα
και πού θα σταθεί ο λαγός να κα-
τουρήσει... Κι άμα σου περάσει
η ιδέα να τον κάνεις τον έξυπνο,
χάθηκες!... Ο Σώτος ο Μαγγίνας
πήγε κάποτε να τον πειράξει,
πως δεν είναι δά και τόσο δυνα-
τός στο σημάδι, στο ρίξιμο, και
τον κάρφωσε στο λεφτό.

- Άκου να σου πώ, Σωτηρά-
κη, του λέει. Τους λαγούς που έ-
χω βαρέσει εγώ, αν τους είχα
προβατίνες, θα ήθελα δυο τζο-
μπαναραίους σαν και σένα, για
να τους βοσκάναε...

Σφίγγομαι, να βγώ στο σύρ-
ραχο, να πιάσω το μονοπάτι στη
Λεύκα. Κόβω, για πιό σύντομα,
περικοπού μέσα απ’ την πλαγιά
με τις μπουρδαλιές. Περνάω α-
πό μέσα απ’ το “χαλί”...

Πατάω το παχύ του “πέλος”
και βουλιάζω ως το λαιμό...

Η σκύλα παλάβωσε μέσα στο
ζερβό. Ίιφ - άάφ!... Ίιφ - άάφ!...
Τον σήκωσε!

Τρέχω όσο μπορώ πιο γλή-

γορα, να πιάσω το μονοπάτι.

Αν με προφτάσει ο λαγός και
περάσει πρώτος απ’ το καρτέρι,
χάθηκα!... Δεν με ξεπλένουν τα
εφτά ποτάμια.

Ευτυχώς, ο λαγός δεν ζορί-
στηκε να πιάσει αμέσως τη σάρα
και το μονοπάτι. Έκανε πρώτα τα
καγκέλια του μέσα στο ζερβό,
για να μεπιδέψει τη σκύλα, και
ξαναπλάκωσε στο ντυμένο. Να ι-
δεί πρώτα με τί “μάστορα” έχει
να κάνει, και πάλι βλέπουμε...

Φτάνω με μιά ανάσα στο μο-
νοπάτι, στην κορφή του Λάμδα.
Στέκομαι στο λισβαράκι. Στήνω
τ’ αυτί, ησυχία!... Μόνο η σκύλα
ακούγεται βαθιά, στη ρεματιά: -
Κλίφ-κλάφ!... Κλίφ-κλάφ!...

Παίρνει από πίσω τα καγκέ-
λια του λαγού, κι ύστερα κάνει
κύκλους, για να “ξεκόψει” τον
ντορό. Πού να γλυτώσεις, καη-
μένη μου, απ’ τη Μάρα!... Και
στου φιδιού την τρύπα να τρυ-
πώσεις, αυτή θα έρθει να σε
βρεί!...

Στέκομαι “αμιλητος κι ακού-
νητος” στο μονοπάτι, και περιμέ-
νω. Και με συνεπαίρνει πάλι η
ρέμβη. Η ομορφιά της φύσης, η
ασύγκριτη.

Μια κουμαριά καμαρώνει κα-
ταστόλιστη, πάνω απ’ το κεφάλι
μου. Τα φύλλα της, πανάκριβο
δαμάσκο, καταπράσινο, με ψιλά-
ψιλά δοντάκια ολοτριγύρω κε-
ντημένα. Τα κουδουνάκια της,
σαν σκουλαρίκια διάφανα, κε-
χριμπαρένια. Σαν μικρά τσαμπιά
σταφύλι από μαργαριτάρια. Και
τα κούμαρα!... Ωρε ψυχή μου,
κάτι κούμαρα!... Σαν χείλια κορι-
τσίστικα μελιτζανά, διψασμένα
για έρωτα... Σαν στόματα βυσι-
νά μισανοιγμένα, κρέμοντα λα-
χαριστά απάνω απ’ το κεφάλι
μου, και με παρακαλάνε:

- Εμένα πάρε!... Εμένα, δά-
γκωσέ με!... Και μένα. Και μένα...

Τα πιάνω με τα δυο δάχτυλα,
και τα δοκιμάω ένα-ένα.

Μόλις τ’ ακουμπήσω, ξεκο-
λάνε μοναχά τους απ’ το κοτσά-
νι και πέφτουν στο στόμα μου.
Λουκούμια από τριαντάφυλλο
και μέλι και λεμόνι!... Σκέπη γλυ-
κόζηνη μοσχοβολιά! Λυώνουν
στο στόμα, πριν καλά-καλά να
τ’ αγγίξει το δόντι.

Τ’ αεράκι ανεβαίνει απ’ τη
χούνη, σφυρίζοντας τον μακρό-
συρτο σκοπό του. Η ασπρόλευ-
κα, από κάτω στο γούπατο, με-
τράει και ξαναμετράει την προί-
κα της: Αμέτρητες χιλιάδες αση-
μένια τάληρα... Μετράω και γώ
μαζί της τα τάληρα τ’ αμέτρητα,
κι ο νούς μου ταξιδεύει... Έχ, και
να ήμουν τώρα μαθητής, να κά-
τσω να γράψω μιά ωραία έκθεση
για την ασπρόλευκα...

- “Ο πατέρας Ουρανός έρρι-
ξε από πάνω - ο γαλαντόμος -
πλούσια τα ελέη: Νερό και ήλιο
και δροσιά κι αέρα. Η μάνα Γή, έ-
δεσε από κάτω καφκιά τα δά-
χτυλά της και σύναξε μέσα στο
χώμα το νερό και τ’ άζωτο και το
φωσφόρο και το κάλι.

Νάχει ολοχρονίς να πίνει και
να λούζεται η θυγατέρα. Νάχει
να τρώει, να μεγαλώνει και να ο-
μορφαίνει η ασπρόλευκα η μο-

ναχοκόρη, η χιλιάκριβη.

Και της φορτώσαν, μάνα και
πατέρας, προικιά ασήκωτα, χιλιά
φορτώματα ασημένια τάληρα. Κι
αυτή, στέκεται τώρα εκεί στο
γούπατο, και τα μετράει και τα
ξαναμετράει. Και τα παίζει απά-
νω κάτω με τα κρινοδάχτυλά της,
κορώνα - γράμματα...

Ο αέρας, φυσάει κι ανακα-
τώνει τα τάληρα, τα φύλλα της.
Και μεπερδώνει το λογαριασμό.
Χαλάει το μέτρημα. Κι αυτή, κα-
λόκαρδη κι αχόλιαστη, ξαναρχι-
νάνει γελούμενη, πάλι απ’ την αρ-
χή: Κορώνα - γράμματα, κορώνα
- γράμματα...

Σιγοσφυρίζει ο μόνος ο αέ-
ρας το μάγκικο τραγούδι του, α-
πό κάτω, απ’ τη ρεματιά. Πιωμέ-
νος βιολιτζής, λιγώνει με τ’ ασύ-
γκριτο δοξάρι του τα τέλια...

Ξυπόλητη τσιγγάνα δεκαο-
χτώ χρονώ, στα πιο ψηλά κλω-
νάρια της ασπρόλευκας στριφο-
γυρνάει μερακλωμένη. Χορεύει
στις μύτες των ποδιών το σι-
φετέλι της τ’ ατέλειωτο. Παίζει
με χάρη πάνω απ’ το κεφάλι της
τα λάγνα χέρια, φορτωμένα δα-
χτυλιδία και βραχιόλια, με πολύ-
τιμα πετράδια. Και αστράφτουνε
στ’ αντίκρουσμα του ήλιου, η δια-
μαντόπετρα, ο αχάτης, το ρου-
μπίνι, και το χοντρό σμαράγδι
που έχει κρεμασμένο στο λαιμό
της...
Η σκύλα έσκουξε πάλι, όλο
άχτι, κάτω στη ρεματιά:

- Ίιψ - άάψ!... Ίιψ - άάψ!... Τον
ξαναπέταξε! Τον φέρνει τον α-
νήφορο! Ακούω τα σφυρίγματα
του Στάθης. Το σύνθημα:

- “Μην κουνηθείς! το νού
σου, τον φέρνει απάνω σου!...”
Το ντουφέκι στα χέρια μου
βαραίνει. Ένας ψυχρός εκτελε-
στής, με τις δυο κάννες του
μπροστά, γιομάτες θάνατο, ση-
μαδεύει το μονοπάτι. Με τα κο-
κόρια και τα δυο ψηλά, σαν φο-
νικά μαχαίρια, έτοιμα να χτυπή-
σουν...

Πώς να σκοτώσεις σε τέτοι-
ον τόπο, σε τέτοια ώρα, που ό-
λα τα χερουβείμ τ’ ουρανού, και
της γής, τραγουδάνε την ομορ-
φία του κόσμου;... “Όποιος πε-
θάνει σήμερα, χίλιες φορές πε-
θαίνει...”. Μούρχονται στο νού οι
στίχοι του ποιητή, κι είμαι έτοιμος
να κατεβάζω τα κοκόρια.

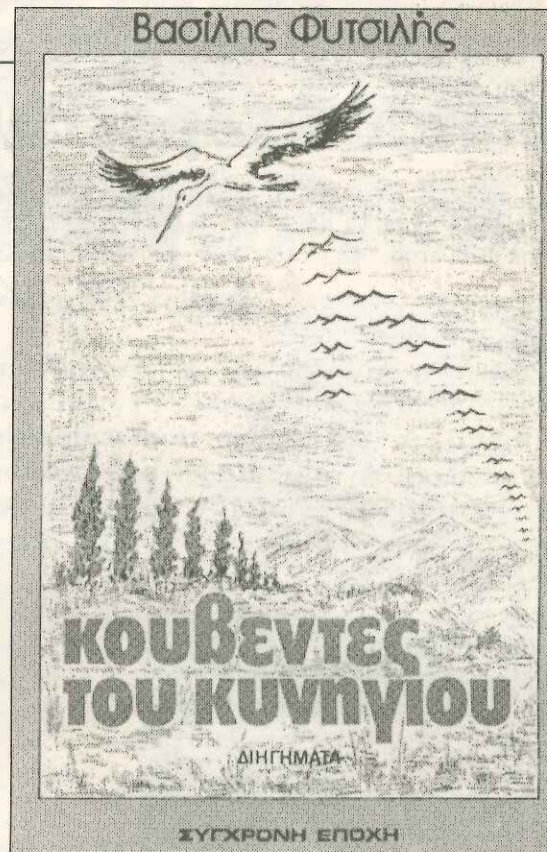
Μα, πάλι δεν μπορώ... Πρέ-
πει να του ρίξω. Με βάλαν στο
καλύτερο καρτέρι. Όλη η παρέα
σε μένα κρέμεται. Αν τώρα λιπο-
ψυχίσω, πάει, χάλασε όλο το κυ-
νήγι!... Να μη σταθώ στο πόστο
μου, σημαίνει καθαρή προδο-
σία...

Πρέπει να του ρίξω! Πρέπει
να βρώ κάτι, μια δικαιολογία, να
θυμώσω, να ερεθιστώ. Πρέπει να
βρω μια κατηγορία...

Ο Μανουσάκας του Καζα-
ντζάκη, άρχισε να βρίζει τα γένια
του Μωάμεθ, για να ερεθίσει τον
Τούρκο, ν’ ακούσει και τις δικές
του βρισιές, να μανιώσουν και οι
δυο, για να μπορέσουν να χτυ-
πηθούν με τα μαχαίρια.

Πρέπει και γώ να βρώ κάτι...
Μιά αφορμή, για να θυμώσω.

- Γιατί, κύριε νταουσιάνη!...

τρως εδώ πέρα το χορτάρι του
βουνού μας; Όχι... αυτή είναι α-
στεία κατηγορία. Πρέπει να βρώ
κάτι, πειστικό.

- Γιατί, τις προάλλες, κατέ-
βηκες τη νύχτα στο μποστάνι του
Τσιμπούκα, και τρύπησες και
βούλωσες με τις τσαποδοντά-
ρες σου όλα τα καρπούζια;... Αυ-
τό μάλιστα! Κάτι είναι. Αρχίζω να
θυμώνω...

- Γιατί, εσύ κύριε, “ομού μετ’
άλλων λαγών, από κοινού συμ-
φέροντος κινούμενοι, συγκροτη-
σατε ομάδα, με το σκοπό όπως
προσβάλετε δια βίας τας αρχάς
και καταλύσετε το καθεστώς...”

Τί λέω;... Αυτά μου τάλεγε ε-
μένα ο “κύριος” Βασιλικός Επί-
τροπός, το 1947, στο Έκτακτο
Στρατοδικείο της Λαμίας, (“τότε
που έκλαιγαντα δέντρα”), και πα-
ραλίγο να με στείλει στην Ξη-
ριώτισσα, μαζί με την θάνατη
Βαγγελιώ και τάλλα παλικάρια.
Και γλύτωσα μόνο “χάρης εις το
νεαρόν της ηλικίας”. Αυτά θα λέ-
με πάλι τώρα;... Όχι! Δεν ρί-
χνω!... Δεν ρίχνω, κι ό,τι θέλουν
ας πουν. Δεν παίρνω εγώ στο λαι-
μό μου αθώα ψυχή!...

- Μπάμ!, μπάμ! το δίκανο του
Καραϊσκου βρόντηξε τον ντου-
μπλέ του απέναντι στο Καλάμι,
στο άλλο μονοπάτι.

Ο λαγός δεν πήρε το μονο-
πάτι της Λεύκας. Κατάλαβε πως
έχει πίσω του μάστορα γερόν - η
Μάρα δεν έχει τρίτσα-κάτσα - και
ζορίστηκε. Έκοψε δεξιά, να βγει
μια ώρα αρχύτερα στη ράχη, να
ριχτεί πίσω κατά τις Μαραθιές,
μπας και γλυτώσει. Κι έπεσε α-
πάνω στον Καραϊσκο, που είχε
πιάσει το Λαιμό.

Ακούει η σκύλα τις ντουφε-
κίες κι αποτρελαίνεται.

- Ίιψ!... Ίιψ - Αάψ!... Σκούζει,
κι ανεβαίνει σφεντόνα τον ανή-
φορο. Βγαίνει στο Λαιμό και βρί-
σκει τον Καραϊσκο να ξεφυσάει.
Βλέπει αυτός τη σκύλα και τη φω-
νάει αλαφιασμένος.

- Δώ, Μάρα, δώ!... Δώ, κορί-
τσι μου, δώ-δω-δω!... Της δείχνει
χάμου με το δάχτυλο, τα αίματα
του λαγού.

Η πρώτη ντουφεκιά του Κα-
ραϊσκου, πήγε στο βρόντο. Τον
ξάφνιασε ο λαγός. Βγήκε μπρο-
στά του, στα πέντε μέτρα. Τα

σκάγια χτύπησαν μονόβολο στο
χώμα, κι έκαναν μια τρύπα, σαν
ποντικοφωλιά. Αλλά, με το δεύ-
τερο, τον πέτυχε πίσω στα κα-
πούλια. Και, πριν χωθεί πάλι στο
ντυμένο, είδε το ένα πισινό πο-
δάρι του, κομπολόι απ’ τον κό-
μπο και κάτω.

- Αμ! τώρα, σ’ έχω στον ντρο-
βά!... Έκανε μέσ’ απ’ τα δόντια
του ο Καραϊσκος, κι αμολιείται πί-
σω απ’ τη σκύλα.

Κατεβάζω τα κοκόρια, κρε-
μάω το ντουφέκι μου στον ώμο,
και τρέχω στο Λαιμό.

Πιο κάτω, σ’ ένα ξέφωτο, γι-
νόταν το “πανηγύρι”. Ζυγώνω
κοντά. Ο Καραϊσκος, ο Στάθης,
η Μάρα, θριαμβευτές!...

Και στη μέση, ξαπλωμένος α-
νάσκελα, στο έλεος της Μάρας,
ο λαγός. Τον δάγκωνε, τον μαλ-
λιάγριζε, τον τίναζε. Έβγαζε το
άχτι της... Ύστερα, ρίχνονταν
στον Καραϊσκο, του έγλυφε τα
χέρια, τα μούτρα.

- Πούντος, Μαράκι μου;...
Πούντος, κορίτσι μου, ο πεζεβέ-
γκης!... Της χαιδέυε τη μουσού-
δα, της αγκάλιαζε το λαιμό ο Κα-
ραϊσκος.

Ο Στάθης έπιασε το λαγό απ’
τ’ αυτιά και τον σήκωσε ψηλά.
Χτυπούσε ακόμα το φυλλοκάρδι
του, κι ένα τρέμουλο συντάραζε
όλο του το κορμί, όπως κρέμο-
νταν απ’ το δυνατό χέρι του Στά-
θης. Δεν είχε ακόμα ξεψυχήσει...

- Κερατά!... Έκανε θριαμ-
βευτικά ο Στάθης. Πώς έπιασε!
Θα ‘λα γλυτώσεις;... Ρουφιάνε...
Τον “ξεζύγιασε” στο χέρι του
δυο - τρεις φορές, κι έβγαλε α-
μέσως το ζύγι.

- Θα είναι τρία - τριάμισο κι-
λά...

Κι ο λαγός ακόμα ζωντανός... Αγναντεύει με τα γυάλινα
μάτια του τον Κάτω Κόσμο...

Εγώ, στέκομαι εκεί, αμιλη-
τος, σαν ηθικός αυτουργός του
εγκλήματος... Στέκομαι και βλέ-
πω το λαγό, που είναι τώρα δικός
μας, “στον ντροβά!”. Και δεν νοι-
θω καμιά χαρά. Ούτε ίχνος εν-
θουσιασμού, για το “κατόρθω-
μά” μας...

Και, μέσα μου, μια φωνή σπα-
ραχτική, να κλαίει. Και να φωνά-
ζει:

- Άδικα!... Άδικα!... Αθώς...

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ - ΟΥΖΕΡΙ

“ΨΑΘΑ”

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΑΚΟΥΜΗΣ

Ρ. Φερραίου - Ν. Γάτσου
τηλ. 55.919 • ΒΟΛΟΣ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

«ΚΑΜΕΛΙΑ»

ΒΑΪΟΣ & ΑΘΑΝ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΣΑΣ

Περιφερειακή οδός Καρδίτσας - Τρικάλων
(Ύψος Καρδίτσομάγουλας)

ΤΗΛ. 72057 - 73568 - 42386

Το Μαστρογιάννη (ο σημερινός Αμράντος) βρίσκεται 25

χιλιόμετρα νότια - νοτιοδυτικά της Καρδίτσας. Είναι χτισμένο σ' ένα βαθούλωμα (γύρω - γύρω βουνά και μόνη διέξοδος η ρεματιά προς τα ανατολικά) σε υψόμετρο 750 μέτρα, στις βορινές παρυφές των Αγράφων.

Παλιότερα το χωριό ήταν σε άλλη θέση, τρία περίπου χιλιόμετρα ανατολικότερα, στην τοποθεσία Παλιχώρι. Εκεί το έδαφος είναι ελαφρώς "βαρκό" και έχει υποστεί, κατά καιρούς, μικροκαθιζήσεις και μικροκατολισθήσεις. Απέναντι από το Παλιχώρι, ανατολικά, υπάρχουν ερείπια παλιών κτισμάτων στις θέσεις Βοϊδοκάστρο και Παλιομονάστηρο.

Είναι άγνωστο πότε μετακόμισε το χωριό στη σημερινή του θέση. Μία παράδοση πολύ αληθοφανής, λέει ότι ο πρώτος κάτοικος του νέου χωριού ήταν "μάστορας" σιδηρουργός, που είχε εγκαταστήσει το σιδεράδικο του κάτω από το σημείο της σημερινής εκκλησίας, στην είσοδο περίπου του νεκροταφείου. Ότι υπήρξε σιδεράδικο στη θέση αυτή είναι άναμφισβήτητο, αφού όταν είμαστε μικροί βρισκόμαστε εκεί "σκουριές", δηλαδή αυτές τις πορώδεις βαριές μάξες που απομένουν στα καμίνια των σιδηρουργείων.

Από το όνομα του μάστορα (μαστορο - Γιάννης, μαστρο - Γιάννης) προήλθε, φαίνεται και το τοπωνύμιο Μαστρογιάννη. Σε απόσταση 5-6 χιλιομέτρων νοτίως του χωριού είναι τα όρια Θεσσαλίας - Ευρυτανίας. Σε ένα υψίπεδο μάλιστα, που δεσπόζει σε όλη την περιοχή, υπάρχουν τα ερείπια της "Κούλιας" των Τούρκων, που φρουρούσαν τα σύνορα της τουρκοκρατούμενης Θεσσαλίας και της ελεύθερης Ευρυτανίας.

Μέχρι τη 10ετία του 1960, περίπου, που άρχισε η εισβολή του μαγνητοφώνου, το Μαστρογιάννη ήταν παρακαταθήκη δημοτικών τραγουδιών. Κι αυτό, κυρίως, διότι σε όλες τις χαρούμενες εκδηλώσεις τους οι Μαστρογιαννίτες τραγουδούσαν, πάντοτε, "με το στόμα", δηλαδή χωρίς τη συνοδεία μουσικών οργάνων. Έτσι όλοι όσοι συμμετείχαν στους χορούς (στα πανηγύρια, στους γάμους, στους αρραβώνες, στις διάφορες γιορτές κ.λ.π.) τραγουδούσαν. Με συνέπεια να διαδίδονται τα τραγούδια από γενιά σε γενιά.

Από τις αρχές της 10ετίας του 1970, περίπου, η ραγδαία οικονομική ανάπτυξη, ο εξηλεκτρισμός, η βελτίωση των συγκοινωνιών και των επικοινωνιών, που είχαν ως αποτέλεσμα το άνοιγμα της μικρής κοινότητας του χωριού, αφενός και η βίαιη, σχεδόν, είσοδος της τε-

ΒΑΣ. ΤΑΚΗΣ

Τραγούδια του Γάμου από το Μαστρογιάννη των Αγράφων

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗ

χνολογίας, των νέων "ρευμάτων" και της "μόδας", αφετέρου, έδωσαν τέλος στο δημοτικό τραγούδι και γενικότερα σ' αυτό που αποκαλούμε "παράδοση".

Τα τελευταία χρόνια έγιναν πολλές προσπάθειες (κυρίως από τον πολιτιστικό σύλλογο) για να αναβιώσουν ή, έστω, να συντηρηθούν οι δημοτικοί χοροί και τα δημοτικά τραγούδια, κάποια έθιμα κ.λ.π. Όλα όμως απέτυχαν, διότι, όπως φαίνεται, ό,τι πεθαίνει δεν ξαναγεννιέται.

Τραγούδια του γάμου

Τα τραγούδια και τα έθιμα που καταγράφονται παρακάτω έχουν σήμερα σχεδόν ξεχαστεί. Οι τελευταίοι γάμοι, στους οποίους ακούστηκαν και χορεύτηκαν, έγιναν μέχρι το 1960 και σε ελάχιστες περιπτώσεις μέχρι το 1970.

Σήμερα ο γαμπρός συναντάει τη νύφη στην εκκλησία για τα στέφανα, μετά τα οποία πηγαίνουν σε κάποιο χορευτικό κέντρο, όπου χορεύουν με τραγούδια της σύγχρονης μουσικής παραγωγής.

Τα προζύμια

Την Τετάρτη το βράδι, πριν από την Κυριακή του γάμου, η νύφη καλούσε στο σπίτι της κάμποσα κορίτσια (ξαδέλφες, φιλενάδες, γειτόνισσες) για να "αναπιάνουν" τα προζύμια, να ετοιμάσουν δηλαδή το προζύμι, με το οποίο θα ζύμωναν τα ψωμιά του γάμου.

Όταν συγκεντρώνονταν οι καλεσμένοι, άρχιζαν το κοσκίνισμα ως εξής: Έπιαναν τη σήτα 3 ή 5 αγόρια (πάντοτε μονός αριθμός) ή εν ανάγκη, κορίτσια. Και τα αγόρια, όμως, και τα κορίτσια έπρεπε να έχουν ζώντες και τους δύο γονείς τους.

Ενώ κοσκίνιζαν αργά - αργά, τραγουδούσαν:

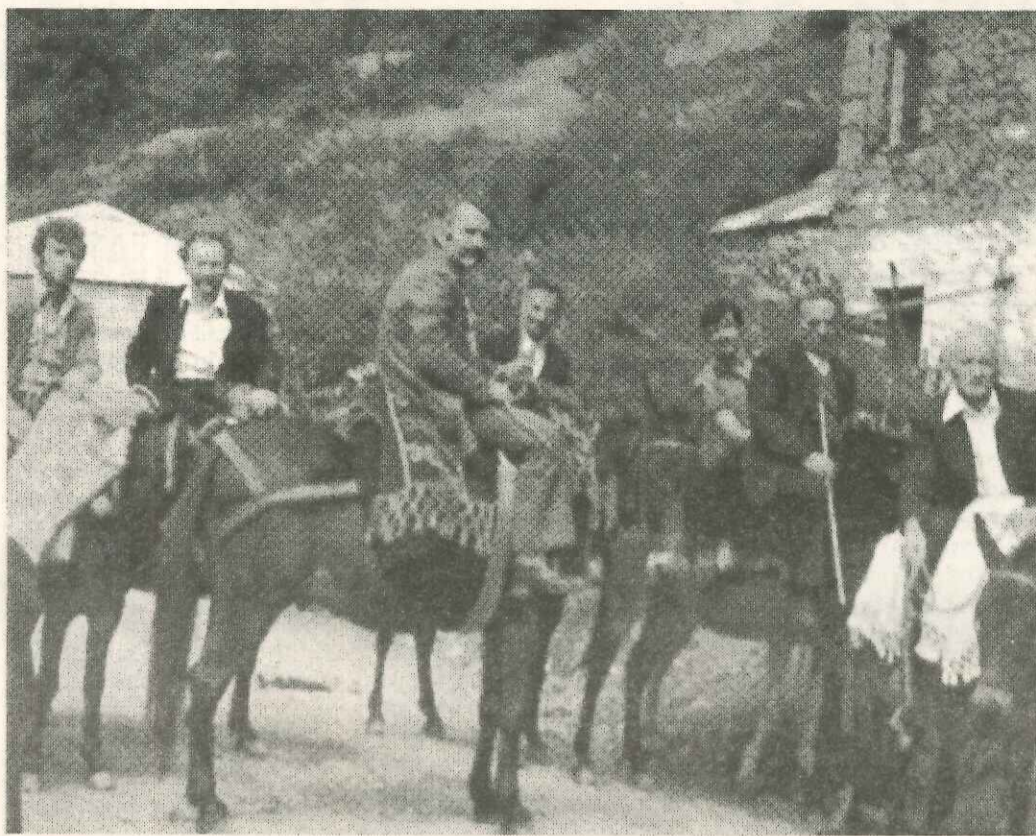
Σιγαλά, ψιλή μου σήτα,² σιγαλά σήτα² τ' αλεύρι,
ν' αναπιάνουμε προζύμια εδω στα πρώτα κοσκινίδια,
εδω στα πρώτα κοσκινίδια και στα πρώτα τα προζύμια.
Τί ψιλή ληνή ν' η σήτα, τί ψιλό λιχνό ν' τ' αλεύρι.
Δώσ' μου, μανούλα μ', την ευχή σ' ν' αναπιάνουμε προζύμια.

Την ευχή μ' να 'χεις, κόρη μ', τη δική μ' και τ'ς Παναγίας.

Δώσ' μου, πατέρα μ', την ευχή σ' ν' αναπιάνουμε προζύμια.

Την ευχή μ' να 'χεις, κόρη μ', τη δική μ' και τ'ς Παναγίας.

Και συνεχίζει το τραγούδι παρακαλώντας να ευχηθούν στη νύφη οι θειάδες της, τα α-

Κίνησαν τα τσιαμόπουλα... Άλλες εποχές αξέχαστες.

δέλφια της, οι μπαρμπάδες της κ.λ.π. Και επαναλαμβάνεται κάθε φορά η ευχή με τον ίδιο τρόπο.

Κατά τη διάρκεια του κοσκινίσματος ρίχνουν όλοι μέσα στη σήτα νομίσματα και λένε "χαριλίτκα και καλά στέφανα". Στο τέλος τα νομίσματα τα μοιράζουν στα παιδιά που κρατούσαν τη σήτα.

Όταν τελειώσει το κοσκίνισμα ρίχνουν όλοι από λίγο αλεύρι στη νύφη "για το καλό". Πολλές φορές, το αλεύρι δεν είναι... λίγο και η νύφη γίνεται αγνώριστη. Άλλες πάλι φορές η νύφη, ξέροντας τί την περιμένει, παίρνει τα μέτρα της. Φοράει παλιά ρούχα κουρελιασμένα, για να μην αλευρωθούν τα καλά της.

Τέλος, μαζεύουν το σκαφίδι, τη σήτα, το προζύμι κ.λ.π. και αρχίζει ο χορός.

Τα προικιά

Δύο μέρες μετά τα προζύμια, δηλαδή την Παρασκευή το βράδι πριν το γάμο, η νύφη καλεί στο σπίτι της συγγενείς, φιλενάδες, γειτόνισσες κ.λ.π. για να τους δείξει τα προικιά της.

Αφού μαζευτούν οι καλεσμένοι αρχίζουν να βγάζουν τα προικιά από τα μπαούλα ή τον "γιούκο" 4 και τα βάζουν στο σωρό στη μέση του δωματίου. Καθώς τα σωριάζουν τα αναγγέλουν: "ένα σιντόνι", "μαξιλάρι του πεθερού", κ.λ.π., κ.λ.π.

Πρώτα αρχίζουν να ρίχνουν στο σωρό αγόρια ή κορίτσια που έχουν στη ζωή και τους δύο γονείς τους.

Όταν μαζευτούν όλα τα προικιά στη μέση του δωματί-

ου, βάζουν στην κορυφή του σωρού έναν δίσκο. Σ' αυτόν ρίχνουνε κέρματα και "κερνούνε" τα προικιά, ενώ δίνουν ευχές στη νύφη: "ώρες καλές" και "χαριλίτκα".

Μετά, αρχίζοντας πάλι παιδιά των οποίων ζούνε και οι δύο γονείς, βάζουν τα προικιά στα μπαούλα της νύφης, ενώ τραγουδούν:

Διπλώστε τα προικιά καλά, θα γείρουν ράχες και βουνά, θα τα χαλάσουν τα κλαριά.
Διπλώστε τα προικιά καλά, θα πάν' μακριά στην ξενιτιά, θα τα γελάσ' η πεθερά.
(Ευχή σου, μανούλα μ', τα προικιά να τα φορέσω με τη γιά.

Την ευχή μ' να 'χεις, κόρη μ', τη δική μ' και τ'ς Παναγίας.

Και συνεχίζει ζητώντας την ευχή του πατέρα, των αδερφών, των μπαρμπάδων κ.λ.π., παίρνοντας πάντοτε την ίδια απάντηση, όπως στον στίχο 6.

Λένε επίσης και το εξής τραγουδάκι:

Κλάψε, μανούλα μ', δυνατά να γίνουν λάσπες τα νερά, να μείν' ακόμα μια βραδιά στις μάνες μου την αγκαλιά.
Κλάψε πατέρα μ', δυνατά να γίνουν λάσπες τα νερά, να μείν' ακόμα μια βραδιά σ' πατέρα μου την αγκαλιά.

Και συνεχίζει παρακαλώντας να κλάψουν τ' αδέρφια, οι μπαρμπάδες, οι θειάδες κ.λ.π.

Το τραγούδι αυτό συνεχίζεται ή επαναλαμβάνεται εναλλάξ με το προηγούμενο μέχρι να μπουν όλα τα προικιά στα μπαούλα. Μετά ακολουθεί χορός.

Ο γάμος

Την ημέρα του γάμου, Κυριακή πάντοτε, μαζεύονται στο σπίτι της νύφης συγγενείς και φιλενάδες της, για να την ντύσουν και να τη στολίσουν. Ενώ τη στολίζουν, της τραγουδούν:

Νύφη μ', ποιάς σε στόλιζε και είσαι στολισμένη;
Μανούλα μου με στόλιζε και είμαι στολισμένη.
Φέρτε το ρουίθ το λάδι και το φιλντισιένιο χτένι, να χτενίσουμε τη νύφη, να της βάλουμε μαντίλι (ή: να της βάλουμε τη γάζα8)
Λένε επίσης και το παρακάτω:

Άνοιξα χρυσό κουτάκι κι έβγαλα χρυσά σκ'λαρίκια κι έβγαλα χρυσά βραχιόλια.
Φέρτε το ρουίθ το λάδι και το φιλντισιένιο χτένι να στολίσουμε τη νύφη να της βάλουμε το πέπλο.

Όταν, αργότερα, οι συμπεθέροι του γαμπρού (μαζί με τον γαμπρό, φυσικά) πηγαίνουν στο σπίτι της νύφης για να την πάρουν, τραγουδούν στο δρόμο:

Σαν πήρα το στρατί - στρατί πάν' τα ματάκια μου βροχή, γιέ μ' στρατί το μονοπάτι, βάσανα πό 'χ' η αγάπη.
Το μονοπάτι μ' έβγαλε κι η αγάπη μου με ξέβγαλε, γιέ μ' στ'ς αγάπης μου την

πόρτα, 'κεί που πήγαινα και πρώτα.

Βρίσκω την πόρτα σφαλιστή, πάν' τα ματάκια μου βροχή,

γιέ μ' και τα κλειδιά παρμένα, κλαίν' τα μάτια μου για σένα.

Και τις γειτόνισσες ρωτώ: - Πού πάει η κόρη π' αγαπώ; Μέσα είναι και υφαίνει και για σένα δεν τη μέλλει.

Επίσης λένε και το εξής: Κίνησαν τα Τσαμόπουλα, τα Σαρακατσιανόπουλα να πάν' στον πέρα μαχαλά που 'ν' τα κορίτσια τα καλά.

Τους έπιασε ψιλή βροχή και μια μεγάλη ταραχή.

Ενώ ο γαμπρός με τους συμπεθέρους του έρχονται στο σπίτι της νύφης, για να την πάρουν, οι οικείοι της νύφης και συμπεθέροι της βγαίνουνε στην αυλή του σπιτιού της και χορεύουν και τραγουδούν:

Κύργιέ μ', και ποιός τον κάν(ει)

τούτον τον υιόν το γάμο, τούτον τον αντρειωμένο, με μήλα και με ρόιδα με δροσερά σταφύλια; (ή: με το φιλή μπλεγμένο);
Η μανούλα μου τον κάνει τούτον τον υιόν το γάμο, τούτον τον αντρειωμένο, με τ' άνθι, με το ρόιδο, με το φιλή μπλεγμένο.

Επαναλαμβάνονται οι 5-6 πρώτοι στίχοι και κάθε φορά προστίθεται ως 7ος (και συνέχεια):

Ο πατέρας μου τον κάνει.....

Τ' αδερφάκια μου τον κάνουν..... κ.λ.π.

Το τραγούδι αυτό, πολλές φορές, συνεχίζεται για πολλή ώρα, ώσπου να ετοιμαστεί η νύφη και να μπει καθαλά στο μουλάρι και να φύγουν όλοι μαζί για τα στέφανα στην εκκλησία. Την ώρα, λοιπόν, που ξεκινάει η πομπή, οι συγγενείς του γαμπρού τραγουδούν:

Ήρθε καιρός, μαρή λυγερή, ήρθε καιρός να φύγουμε. Ανέτι κι όλ' αντέτι μη μας χασομεράτε, τη νύφη τυραγνάτε.

Χαιρέτα τη, μαρή λυγερή, χαιρέτα τη μανούλα σου. Αντέτι κι όλ' αντέτι μη μας χασομεράτε, τη νύφη τυραγνάτε.

Το τραγούδι συνεχίζεται με την επανάληψη του 6ου στίχου στη μορφή "χαιρέτα τον πατέρα σου", "χαιρέτα τ' αδερφάκια σου" κ.λ.π και επανέρχεται πάλι στους 3ο, 4ο και 5ο στίχους.

(Συνέχεια στο επόμενο Φύλλο)

1. Κούλια· πύργος, φρούριο, φυλάκιο.
2. σήτα· λεπτό κόσκιο για αλεύρι.
3. σήτα· προστακτική του ρήματος σητώ > σητίζω

Συγκροτήθηκε σε σώμα το Δ.Σ. του Σ.Υ.Ν. ΠΕ.

Μετά τις πρόσφατες εκλογές στον Πρωτοδικό Αναπτυξιακό Συνεταιρισμό Καρδίτσας (ΣΥΝ. ΠΕ) συγκροτήθηκε χθες σε σώμα, το νέο Διοικητικό και Εποπτικό Συμβούλιο.

Η σύνθεση του νέου Δ.Σ. είναι η παρακάτω:

Πρόεδρος: Παλάσκας Αναστάσιος
Αντιπρόεδρος: Γεώργιος Κατσάρας
Γραμματέας: Βασίλης Μπέλης
Αν. Γραμματέας: Βάιος Ποζιός
Ταμίας: Γεώργιος Παπαντώνης
Αναλ. Ταμίας: Γεώργιος Μπούκης
Μέλη: Γεωργαντζάς Θωμάς, Θεοδωρόπουλος Θεόδωρος, Πιτσαρής Δημήτριος
Εποπτικό Συμβούλιο
Προϊστάμενος: Βασίλης Μόσχος
Αναπληρωτής Προϊστάμενος: Βασίλης Τσούκης
Μέλος: Απόστολος Μπουρούσης

Το νέο Δ.Σ. στο Σύλλογο Κερασιωτών Καρδίτσας

Γενική Συνέλευση πραγματοποιήσε ο Σύλλογος Κερασιωτών Καρδίτσας στο κατάστημα Κοντοχρήστου, προκειμένου να εκλέξουν νέο Δ.Σ.

Το νέο Δ.Σ. που εκλέχθηκε απαρτίζεται από τους:

Πρόεδρος: Βαγγέλης Ζαρκάδας
Αντιπρόεδρος: Πέτρος Μπουραζάς
Ταμίας: Κώστας Γεωργαντζάς
Γραμματέας: Πέτρος Στεργιάπουλος
Μέλη: Αναστάσιος Κόφας
Ηλίας Μιαρίτης
Γιώργος Κοντοχρήστου
Καλή επιτυχία.

Το νέο Δ.Σ. του Πολιτιστικού Συλλόγου Μοναστηρίου "Οξυάς"

Συγκροτήθηκε σε σώμα το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Λαογραφικού Πολιτιστικού Συλλόγου Μοναστηρίου Οξυάς "Η Αγία Τριάδα" ως εξής:

ΓΙΑ ΤΟ Δ.Σ.

Τόλιας Κων/νος Χρήστου ιερέας-δάσκαλος, πρόεδρος. Γεωργουλάκος Παναγιώτης Θεοφ. Αντιπρόεδρος.

Τόλια Παρασκευή Κων. Γραμματέας.

Ανδρίας Ηλίας Παναγ. Ταμίας

Γκαραβέλας Στέφανος Σωτ. ειδικός σύμβουλος

Γιαβρούτα - Τρυφερή Κων/νία Ηλ. ειδικός σύμβουλος

Κούτσικος Θωμάς Ηλία ειδικός σύμβουλος

ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Ζαρνακούρης Ηλίας Θ.

Μπλέτσας Πολύκαρπος Κων.

ΓΙΑ ΤΗΝ Ε.Ε.

Πάτας Αθανάσιος Κων. Πρόεδρος

Τάτσης Κων/νος Θωμά Μέλος

Γκαραβέλας Ευθύμιος Θεοφ. Μέλος

ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ

Γκαραβέλας Αθανάσιος Ηλία.

Η μακροχρόνια δικαστική διαμάχη ΟΞΥΑΣ και ΒΛΑΣΙΟΥ για την Κατοχή - Εκμετάλλευση

Η μεγάλη υπόθεση της Καραβάς είναι συνηφασμένη με την ίδια την ιστορία του χωριού και δεν είναι δυνατόν να παραλειφθεί Η Καραβάς, όπως προαναφέραμε σε προηγούμενη ενότητα του βιβλίου, αποτέλεσε το μήλο της έριδας μεταξύ γειτονικών χωριών και κυρίως μεταξύ των κοινοτήτων ΟΞΥΑΣ και ΒΛΑΣΙΟΥ. Αντικείμενο διαφορά: Το δάσος και οι βοσκοτόποι.

Από το βιβλίου του Γιώργου Πάττα “Ιστορία και Παράδοση της ΟΞΥΑΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ και της περιοχής ΑΓΡΑΦΩΝ”

Η υπόθεση της διαφοράς αυτής είναι πολύ παλαιά και αρχίζει σχεδόν από τα πρώτα χρόνια της απελευθέρωσης της Θεσσαλίας από τους Τούρκους. Στις μέρες μας, βέβαια, το θέμα των βοσκοτόπων στην Καραβάς βρίσκεται σε ύφεση μετά τις σύγχρονες αλλαγές των συνθηκών ζωής και την απουσία του μεγάλου αριθμού κοπαδιών που υπήρχαν παλιότερα στο μέρος αυτό.

Μετά, λοιπόν, την απελευθέρωση και την εγκατάλειψη (για τους λόγους που προαναφέρθηκαν) της βιοτεχνικής απασχόλησης στο χωριό της ΟΞΥΑΣ, ήταν ζωτικής σημασίας για το χωριό να εξασφαλισθούν οι απαραίτητοι βοσκοτόποι και το δάσος που βρίσκονταν μπροστά στα πόδια του. Όμως, τόσο το δάσος της ΟΞΥΑΣ, όσο και τους βοσκοτόπους διεκδικούσε αποκλειστικά για τον εαυτό της η κοινότητα ΒΛΑΣΙΟΥ. Μάλιστα, όπως λένε οι γεροντότεροι, το Βλάσι αρχικά διεκδικούσε ανυποχώρητα ολόκληρη την περιοχή που βρίσκεται στη νοτιοανατολική πλευρά του χωριού, όπου και το ιστορικό δάσος της ΟΞΥΑΣ.

Φυσικά, μια τέτοια απαίτηση δεν ήταν δυνατόν να γίνει δεκτή από την κοινότητα της ΟΞΥΑΣ, γιατί η περιοχή αυτή περιέκλειε το δάσος, που προαναφέραμε, και τους απαραίτητους για την κτηνοτροφία της βοσκοτόπους. Εκτός αυτού, δεν ήταν αντικειμενικά δυνατόν αυτός ο χώρος να ανήκε στην κοινότητα ΒΛΑΣΙΟΥ, που βρίσκεται χιλιόμετρα μακριά απ' αυτόν. Θα λέγαμε μάλιστα, ότι για την κοινότητα ΒΛΑΣΙΟΥ, η απαίτηση αυτή είχε μάλλον το χαρακτήρα μιας πολυτέλειας για την εποχή εκείνη, παρά της βιοτικής αναγκαιότητας, καθώς διέθετε μεγάλες εκτάσεις βοσκοτόπων και στο πίσω μέρος της κορυφογραμμής προς την περιοχή της. Από το σημείο αυτό και μετά, αρχίζει μια διήμετη διαμάχη μεταξύ των δύο κοινοτήτων που οδήγησε σε συνεχείς δικαστικούς αγώνες, οι οποίοι φτάνουν σχεδόν μέχρι τις μέρες μας. Η κοινότητα ΒΛΑΣΙΟΥ, βέβαια, με το άπλωμα των εδαφικών διεκδικήσεων και των απαιτήσεων της προς όλες τις κατευθύνσεις, είχε ανοιχτό μέτωπο και με άλλες κοινότητες της γύρω περιοχής.

Η κύρια διαμάχη της, ωστόσο, ήταν με την κοινότητα της ΟΞΥΑΣ.

Είναι αλήθεια ότι, αν η υπόθεση της Καραβάς αναλυόταν σε βάθος και σε όλη της την έκταση, θα μπορούσε να καλύψει από μόνη της ένα ολόκληρο βιβλίο. Γι' αυτό, η παράθεση αυτού του θέματος στις σελίδες που ακολουθούν, θα γίνει μάλλον σύντομα και στο βαθμό που είναι εδώ αναγκαίο για να σχηματίσει ο αναγνώστης μια γενική εικόνα για το πώς πραγματικά εξελίχθηκε η υπόθεση αυτή.

Γιατί τα γεγονότα, που τη συνιστούν, πήραν κάποτε δραματικές διαστάσεις που φτάνουν όχι μόνο μέχρι ξυλοδαρμούς και αλληλοεγκλήσεις αλλά μέχρι και φόνους.

Εξαρχής, επίσης, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι η παράθεση της υπόθεσης της Καραβάς εδώ, σε καμία περίπτωση δεν έχει σκοπό να ανοίξει παλιές πληγές και να οξύνει καταστάσεις και παλιές διαφορές. Τα γεγονότα που εδώ εκτίθενται, θεωρούμε ότι βρίσκεται μακριά από το παρόν. Τα πάθη έχουν καταλαγιάσει και, άρα, τα γεγονότα αυτά βρίσκονται μακριά και από τον υποκειμενικό ορίζοντα.

Άλλωστε οι κάτοικοι της ΟΞΥΑΣ και του ΒΛΑΣΙΟΥ σήμερα διατηρούν άριστες σχέσεις μεταξύ τους και δεν υπάρχει κανένας λόγος να διαταραχθούν. Φυσικά, δεν επιθυμούμε σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ότι, με την παράθεση αυτού του θέματος, στοχεύουμε να απευθυνούμε οποιαδήποτε μορφή μομφής εναντίον του σημερινού κοινοτικού συμβουλίου της κοινότητας ΒΛΑΣΙΟΥ. Αυτό άλλωστε, αποτελείται από άτομα που εκτιμούμε ιδιαίτερα. Δεν μπορεί ακόμα να κατηγορηθεί κανείς κάποιον για καταστάσεις που κληρονόμησε.

Η αναφορά στα γεγονότα αυτά, που τότε έλαβαν χώρα, θα λέγαμε ότι μάλλον έχουν το χαρακτήρα μιας παρουσίασης, από την οποία θα πρέπει να αντληθεί κανείς μόνο διδάγματα, ώστε στο μέλλον να αποφεύγονται παρόμοιες καταστάσεις, οι οποίες είναι περισσότερο ζημιόγρονες παρά ωφέλιμες. Και δεν νομίζω να υπάρχει σήμερα κάποιος που να πιστεύει ότι η μακρόχρονη εκείνη διαμάχη ωφέλησε σε κάτι τις δύο κοινότητες. Η παράθεση των γεγονότων εκείνων εκτίθενται περισσότερο από σεβασμό απέναντι στη διαχρονικότητα της αλήθειας, καθώς αυτά σημάδεψαν κάποτε κάποιες καταστάσεις και σε μεγάλο βαθμό οπωσδήποτε την πορεία των δύο χωριών, στα χρόνια μετά την απελευθέρωση. Ό,τι συνέβη άλλωστε στο παρελθόν, πρέπει να καταγράφεται. Μόνο έτσι εξασφαλίζεται ένα καλύτερο μέλλον.

Τέλος, δεν θα πρέπει να αποκλεισθεί εντελώς το ενδεχόμενο ότι οι δύο κοινότητες είναι πιθανόν να οδηγήθηκαν σ' αυτή την έντονη και μακρόχρονη διαμάχη από πρόσωπα που είχαν συμφέρον τότε να το κάνουν.

Πώς άρχισε η διαμάχη

Φεύγοντας οι Τούρκοι από τη Θεσσαλία, άφησαν πίσω τους ερείπια. Κι αυτά, για τα χωριά που γίνεται εδώ λόγος, φαίνεται πως στοίχισαν και αντί για ελευθερία και συνεννόηση δημιούργησαν μια νέα χαώδη κατάσταση. Τα δύο χωριά πήραν στα χέρια τους την ελευθερία - ό,τι πιο πολύτιμο έχει να δώσει στον άνθρωπο η ζωή - και δεν ήξεραν τί να την κάνουν. Την

πλήγωσαν βαριά και ξανασκλαβώθηκαν. Ποιός άρχισε πρώτος ή ποιός ευθύνεται γι' αυτό περισσότερο, ίσως στο σημείο αυτό να ενδιαφέρει λιγότερο.

Για την έναρξη των διαφορών μεταξύ ΟΞΥΑΣ και ΒΛΑΣΙΟΥ, θα παραθέσουμε ότι ειπώθηκε από όσους ρωτήσαμε και ό,τι συμπεράναμε από τα γραπτά στοιχεία που βρήκαμε. Έτσι απλά, χωρίς προκατάληψη, σύντομα και λιτά.

Ο Τούρκος αξιωματούχος (κόλαγας), που ήταν επικεφαλής στο φυλάκιο που υπήρχαν τότε στον Άγιο Νικόλαο, λέγεται ότι είχε πολύ καλές σχέσεις με τον τότε πρόεδρο Βασιλόγλου του ΒΛΑΣΙΟΥ. Λίγο πριν α-

Τούρκοι αποχώρησαν οριστικά.

Στο μεταξύ αυτό το διάστημα φαίνεται ότι κοινότητα ΒΛΑΣΙΟΥ θεωρούσε αποκλειστικά δική της όλη αυτή την περιοχή που προαναφέραμε. Έτσι η κοινότητα ΟΞΥΑΣ, αμέσως μετά το 1881, βρέθηκε μπροστά στην κατοχή μιας περιοχής που περιέκλειε ακόμα και περιφέρειες των συνοικισμών της. Ήταν ασφαλώς μια κατοχή σαν βρόγχος στο λαιμό, που επιβλήθηκε όχι με όρους δικαίου αλλά με “το ραβδί” του Τούρκου κόλαγα.

Αυτή ήταν η πρώτη πράξη του σκηνοικού που στήθηκε στη μεγάλη όντως υπόθεση της Καραβάς και η οποία πράξη απο-

του ΒΛΑΣΙΟΥ παραφύλαξαν στην Αναποδόβρυση, στην απέναντι βορειοδυτική πλευρά της Καραβάς, και συνέλαβαν το Γιάννη Βασιλό, κτηνοτρόφο από την ΟΞΥΑ.

Ο Γιαννάκης - Βασιλός, όπως τον έλεγαν οι ΟΞΥΩΤΕΣ (ακόμα τότε Σαμιώτες), εκείνο το βράδυ φύλαγε το κοπάδι του μαζί με τον Χρήστο Γεωργουλάκο, λίγο πιο πέρα από την Αναποδόβρυση. Κάποια στιγμή είπε στο σύντροφό του ότι θα πάει στη βρύση για νερό, αλλά δεν ξαναγύρισε. Οι δύο κτηνοτρόφοι του ΒΛΑΣΙΟΥ (ο ένας από τους δύο λεγόταν Χρήστος Κωτσιός) συνέλαβαν το Βασιλό και, αφού πρώτα τον έβαξαν μή-

ποιος Κατσαρός, λένε, που δεν καταγόταν από το Βλάσι και έβλεπε το δικό των ΟΞΥΩΤΩΝ, κατέβασε το Βασιλό από την κρεμάλα και τον βοήθησε να δραπετεύσει. Σέρνοντας με δυσκολία τα πόδια του ο Βασιλός, κατάφερε να ξεφύγει και με τον καιρό έγινε πάλι καλά. Μάλιστα, για να γειάνουν οι πληγές που είχε σ' όλο του το σώμα, τοτύλιξαν γυμνά, όπως λένε, για πολλές μέρες μέσα σε φρεσκογδαρμένο δέρμα προβάτου. Ο Κατσαρός εν τω μεταξύ, αργότερα, έγινε γαμπρός στο χωριό της ΟΞΥΑΣ.

2. Δύο χρόνια αργότερα, την άνοιξη του 1909, ακολουθώντας οι Βλασιώτες την ίδια τακτική των απειλών και των βίαιων πράξεων, έσφαξαν 40 πρόβατα των ΟΞΥΩΤΩΝ και πήραν μαζί τους άλλα πεντακόσια. Το γεγονός αυτό συνέβη στη θέση Ραγάζι της Καραβάς.

Αξίζει να σημειωθεί εδώ ότι οι δύο αυτές θέσεις, Ραγάζι και Αναποδόβρυση, όπου συνέβησαν τα δύο αυτά δραματικά γεγονότα, πολύ αργότερα (μετά το 1950) έγιναν όρια των βοσκοτόπων για τις δύο κοινότητες, εκεί όπου βρίσκονται μέχρι και σήμερα.

Οι δικαστικοί αγώνες και η συνέχεια

Πιο πάνω αναφερθήκαμε για λίγο στη δικαστική απόφαση του 1912. Η πρώτη όμως δίκη σ' αυτή τη διαμάχη μεταξύ των δύο χωριών έγινε το 1899! Τότε, κάτω από άγνωστες μέχρι στιγμής συνθήκες, η αγωγή, που κατέθεσε η κοινότητα ΒΛΑΣΙΟΥ, εκδικάστηκε ερήμην της ΟΞΥΑΣ στο Πρωτοδικείο Καρδίτσας. Η απόφαση εκείνη υποχρέωνε την ΟΞΥΑ να μην ενοχλεί τους Βλασιώτες στις θέσεις Χάλασμα - Λιθαρόσυρμα (Πλάκα) και Άγιο Κων/νο. Και φυσικά η ενόχληση ήταν ότι οι ΟΞΥΩΤΕΣ άφηναν τα κοπάδια τους μέσα στο λιβάδι της Καραβάς.

Η ΟΞΥΑ κατάφερε επιτέλους το 1956 να πάρει μια μικρή ζώνη βοσκοτόπου στο κάτω μέρος της Καραβάς και να εγκαταλειφθεί οριστικά η αρχική θέση της κοινότητας ΒΛΑΣΙΟΥ, που δεν άφηνε ούτε σπιθαμή αλπικής ζώνης στην κοινότητα ΟΞΥΑΣ. Από τότε και ύστερα σταμάτησαν ουσιαστικά οι διενέξεις, εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις.

Τα ακριβή όρια των επίμαχων βοσκοτόπων, που αρχικά ήταν συνδεδεμένοι με το δάσος της ΟΞΥΑΣ σαν ενιαίος χώρος για διεκδίκηση, σήμερα έχουν ως εξής:

Βρύση Αλαμανή - δρόμος προς ανατολική Αργιθέα - Άγιος Νικόλαος - Άγιος Κων/νος - “είτα στρέφει προς βορράν μέχρι της θέσεως Χάβος και εκείθεν ανηφορικάς” διέρχεται από τη θέση Ραγάζι και καταλήγει στην Αναποδόβρυση, κοντά στη θέση Κωτσιού, όπως προαναφέραμε. Εκτός από την Καραβά, διενέξεις μικρότερης βέβαια έκτασης μεταξύ των δύο κοινοτήτων, υπήρχαν κατά καιρούς και στους βοσκοτόπους της Μάλας, όπου τα όρια σήμερα βρίσκονται στην ομώνυμη βρύση.

Τα βοσκοτόπια αφορμή μακροχρόνιας και δυστυχώς αιματηρής διαμάχης μεταξύ των κοινοτήτων ΟΞΥΑΣ και ΒΛΑΣΙΟΥ. Ευτυχώς εδώ και πολλά χρόνια τα προβλήματα αντιμετωπίστηκαν.

πό την αποχώρηση των Τούρκων, οι δύο άνδρες ανέβηκαν, όπως λένε, ψηλά στο Ζυγουρολίβαδο και ο Τούρκος αξιωματούχος έδειξε με το ραβδί του όλη τη γύρω περιοχή που ο Βασιλόγλου ήθελε να δοθεί στην κατοχή της κοινότητας ΒΛΑΣΙΟΥ. Μέσα στην περιοχή, που “παραχωρήθηκε” στον Βασιλόγλου, ήταν όλοι οι βοσκοτόποι στην Καραβά και τη Μάλια και ολόκληρο το δάσος από οξείες και έλατα, σχεδόν μέχρι το συνοικισμό της Μεγάλης Βρύσης της κοινότητας ΟΞΥΑΣ (τότε Σιάμ)!

Λέγεται ακόμα ότι κάποια παρόμοια “μεταβίβαση” από τον Τούρκο αξιωματούχο έγινε και προς την κοινότητα Φλωρεσίου (σήμερα Ανθοχώρι), όπου ο Βασιλόγλου είχε μια αδελφή παντρεμένη. Έτσι, “καταπλάκωσε” και το Φλωρέσι - για να χρησιμοποιήσουμε την ίδια λέξη που μας είπαν - τους βοσκοτόπους των γύρω απ' αυτό χωριών.

Η “μεταβίβαση” αυτή προς τις κοινότητες ΒΛΑΣΙΟΥ και ΦΛΩΡΕΣΙΟΥ, με τον τρόπο που προείπαμε, πρέπει να έγινε μέσα στα τρία χρόνια που προηγήθηκαν της απελευθέρωσης. Από το 1878 δηλαδή, οπότε είχε παραχωρηθεί στην Ελλάδα η Θεσσαλία από το Συνέδριο του Βερολίνου, μέχρι το 1881, οπότε οι

τέλεσε την απαρχή της διαμάχης μεταξύ ΟΞΥΑΣ και ΒΛΑΣΙΟΥ.

Τελικά, οι δύο κοινότητες πήραν το δρόμο για τα πινάκια των δικαστηρίων, υποθηκείου-ντας σ' αυτά την ίδια τους την προκοπή για πολλές δεκαετίες.

Διακοπή “διανοία κυρίου και καλή τη πίστη”

Η κοινότητα ΟΞΥΑΣ παρουσίασε δυο συμβόλαια ότι νοίκιαζε και υλοτομούσε το δάσος της ΟΞΥΑΣ και το 1922 κατάφερε να το αποσπάσει από την κοινότητα ΒΛΑΣΙΟΥ, ανατρέποντας προηγούμενη απόφαση του Ειρηνοδικείου Πετρίλου, από το 1912, με την οποία, τόσο το δάσος της ΟΞΥΑΣ, όσο και το βοσκήσιμο λιβάδι στην Καραβά, είχαν δοθεί στην κοινότητα ΒΛΑΣΙΟΥ. Από τότε, τα όρια του δάσους για την κοινότητα της ΟΞΥΑΣ ορίζονται από τις θέσεις: Βρύση Αλαμανή - δρόμος ανατολικής Αργιθέας - Άγιος Νικόλαος - Άγιος Κων/νος. Το δάσος αυτό σήμερα είναι κοινοτικό, δεδωμένο ότι η κοινότητα ΟΞΥΑΣ είχε κερδίσει μετά το 1911 και την αγωγή που τότε είχε υποβάλει το Ελληνικό Δημόσιο εναντίον της.

Τα δραματικά γεγονότα πριν από το 1912

1. Τη νύχτα της 25 προς 26 Ιουνίου 1907 δυο κτηνοτρόφοι

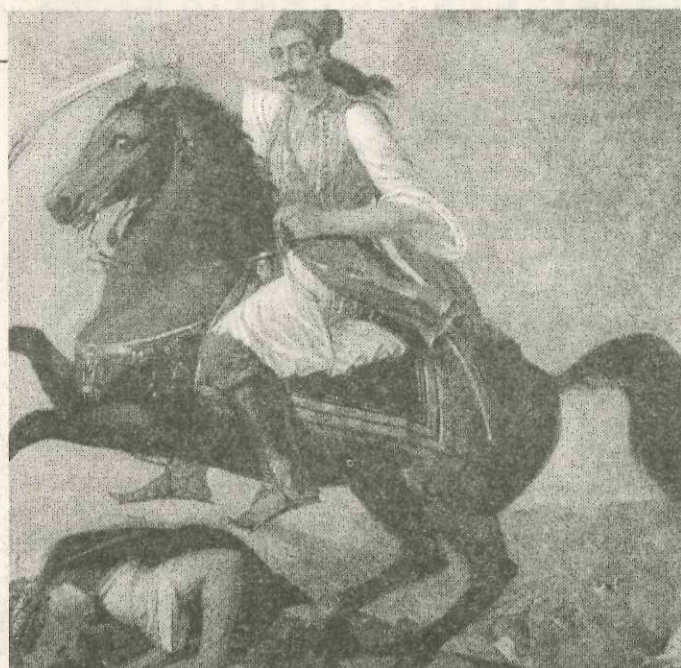
πώς είχε πάνω του κάποιο φονικό όργανο, τον ξυλοκόπησαν και τον οδήγησαν ψηλά προς την κορυφογραμμή, κρατώντας τον ο ένας από δω και ο άλλος από κει. Στο δρόμο, κάποιος από τους δυο είπε στον Βασιλό ότι “ήταν η τελευταία του βραδιά”. Όμως ο Βασιλός είχε πάντα κρυμμένο μέσα στην κάλτσα του ένα μικρό μαχαίρι - τρυπητήρι, το οποίο δεν είχαν ανακαλύψει, όταν του έκαναν έλεγχο. Το έβγαλε με προσοχή και τους έρριξε τον καθέναν από μία μαχαίρι. Ο Κωτσιός πέθανε σχεδόν αμέσως εκεί στο μέρος όπου τον χτύπησε, στην ομώνυμη σήμερα τοποθεσία “Στου Κωτσιού”, λίγο πιο κάτω από την κορυφογραμμή. Ο άλλος επέζησε.

Κοντά στο σημείο όπου έγινε το φονικό, ήταν κρυμμένοι και άλλοι Βλασιώτες, οι οποίοι, όταν άκουσαν τις φωνές και τα βογγητά, πετάχτηκαν αμέσως από τον κρυψώνα τους. Ο Βασιλός τους ξέφυγε για λίγο, αλλά στη συνέχεια, αφού τον κυνήγησαν στην πλαγιά, τον έπιασαν και τον πήγαν στο Γαλατάτικο. Εκεί, αφού πρώτα τον ξυλοκόπησαν κόντοντάς του πληγές σ' όλο του το σώμα, τον κρέμασαν σε μια οξυά με το κεφάλι κάτω και τον άφησαν σ' αυτή τη θέση να πεθάνει.

Πριν όμως ξημερώσει, κά-

Από τη ζωή και τη δράση του Καραϊσκάκη στον ΕΛΛΗΝΟΠΥΡΓΟ (ΓΡΑΛΙΣΤΑ)

Από το βιβλίο του Γιώργου Μόκου "ΕΛΛΗΝΟΠΥΡΓΟ"

Τρεις Τούρκοι έπεσαν νεκροί και οι άλλοι οπισθοχώρησαν κατάπληκτοι από τη δύναμη πυρός του αντιπάλου τους. Η παράδοση λέγει ότι ο Καραϊσκάκης για να εντυπωσιάσει τον Πασά του έστειλε πεσκέσι τα τρία κεφάλια των φονευθέντων Τούρκων παραγεμισμένα με άχυρο. Μετά τη μάχη αυτή εγκατέλειψε το χωριό για να μη δώσει προσχήματα στους Τούρκους για αγκυρώματα και έφυγε πύω ψη-

λά. Από τότε ο Καραϊσκάκης περνούσε τακτικά από το χωριό μας για να ιδεί τους φίλους του και απόφυγε τις εχθροπραξίες με τους Τούρκους για να μην κάνει ζημιά στο χωριό. Σε μία από αυτές τις επισκέψεις του και ενώ διασκεδάζε με τους συντρόφους του σε ένα φιλικό του σπίτι, Πάσχα του 1817 κυκλώθηκε από τους Τούρκους, οι οποίοι περίμεναν να βρουν την ευ-

καιρία για να σκοτώσουν τα παιδιά. Έγινε αυτό αντιληπτό από τους κυκλωμένους και ο Καραϊσκάκης εφάρμοσε αμέσως ένα σχέδιο σωτηρίας τους. Είπε να ανοίξουν την πόρτα και να πετάξουν έξω τις κάπες τους και μόλις οι Αρβανίτες αδειάσουν τα όπλα τους στις κάπες που θα νομίσουν για ανθρώπους, οι σύντροφοι θα ορμήσουν έξω ανάμεσά τους πυροβολώντας και θα χαθούν στο σκοτάδι. Έτσι και έγινε και έτσι σώθηκε από βέβαιο όλεθρο ο ήρωας που αργότερα θα χάριζε τόσες νίκες στους ξεσηκωμένους ραγιάδες (Έλληνες).

Παρέλειψα να πω, ότι ο Καραϊσκάκης έμεινε και γύριζε στο χωριό μέχρι το 18ο έτος της ηλικίας του. Την πρώτη ομάδα την αποτέλεσαν παληκάρια από τη Γράλιστα, και ανάμεσα σ' αυτά ήταν ο Καραμής που έγινε το πρωτοπαλλήκαρο του, ο Γιάννος Π. Πασιαλής, ο Κώστας Παναϊτάκος, ο Γιάννος Αλπούς και άλλοι. Το στρατηγείο του το είχε στο σπίτι του Αηδόνη, στη δυτική πλευρά του χωριού, στο σημερινό σπίτι του Τσιούτσιου.

Στις αρχές του 19ου αιώνα η Γράλιστα συνδέεται με τη μορφή και τη νεανική δράση του ήρωα της επανάστασης του 1821 Γεωργίου Καραϊσκάκη. Ο Καραϊσκάκης, όπως γνωρίζουμε όλοι που ζούμε σ' αυτήν την περιοχή, το διηγείται η στοματική παράδοση και το γράφουν οι βιογράφοι του, γεννήθηκε στο γειτονικό χωριό Μαυρομμάτι σε μια σπηλιά στη δασωμένη πλαγιά που βρίσκεται κοντά προς τα όρια της περιοχής του δικού μας χωριού.

Ήταν εξώγαμο και ζούσε μέχρι τα οκτώ του χρόνια στο Μαυρομμάτι μέσα στη φτώχεια και την καταφρόνια του κόσμου, που τον φώναζαν "μούλο" και "μπάσταρδο", χωρίς στέγη και γονική φροντίδα. Στην ηλικία αυτή τον πήρε η μάνα του και τράβηξαν κατά το Βάλτο. Ύστερα από μία πρόσκαιρη διαμονή σε κάποιον Καραϊσκό, από τον οποίο πήρε και το όνομα Καραϊσκάκης, η μάνα του και αυτός έφυγαν για τη Σκουληκάρια της Άρτας και σύντομα εξα-

ναγύρισαν στο Μαυρομμάτι. Ο τόπος πουθενά δεν τους χωρούσε. Έκανε ξενοδοχεία για να ζήσει και όσο μεγάλωνε ήταν ικανός για όλες τις δουλειές. Μή μπορώντας να υποφέρει την αδικία και την περιφρόνηση των κάθε φορά αφεντικών του και του κόσμου, αποφάσισε να τα βγάλει πέρα μόνος του· εγκατέλειψε το Μαυρομμάτι και ήλθε στο χωριό μας, όπου εγκαταστάθηκε στη Σπηλιά του Λώλου. Ρακένδυτος και ανυπόδευτος περιφέρονταν στο χωριό, στους κήπους και στους αγρούς κλέβοντας (ή αρπάζοντας) φρούτα, εσοδήματα και καμιά κότα, ζώντας παντέρημος και κτηνημένος σαν αγρίμι μέσα στη Σπηλιά.

Στην αρχή είχε πολύ κακή φήμη και αντιμετώπιζονταν από τους συγχωριανούς μας σαν αλήτης. Είχε πολλές συγκρούσεις με τους ομηλικούς του. Σιγά-σιγά όμως διακρίθηκε για τις ικανότητές του και την τόλμη του και αναγνωρίστηκε ανάμεσα στους ομηλικούς του ως αρχηγός. Έτσι σχηματίστηκε μία ομάδα από ζωηρούς νέους του χωριού μας με αρχηγό τον Καραϊσκάκη και στέκι τη Σπηλιά.

Η δράση της ομάδας όλο μεγάλωνε και ξεμάκρυνε και στα γύρω χωριά.

Ύστερα ήλθε στο μυαλό του Καραϊσκάκη να τα βάλει με τους μισητούς Τούρκους που είχαν το φυλάκιο τους στο Φανάρι. Μάζεψε μερικά παληνοντούφεκα κι ένα κανονάκι κι έστησε το στρατηγείο του στην κορφή του χωριού, όπου κρέμονται οι βράχοι της Γούβας. Εκεί σχεδίαζε και από εκεί ξεκινούσε τις επιθέσεις του κατά των Τούρκων. Ροβόλαγε στον κατήφορο με τους συντρόφους και έστηνε ενέδρες ή κατεδίωκε τους Τούρκους που ανέβαιναν προς το δάσος ή τα χωριά για να κόψουν τα ξύλα και να εισπράξουν τους φόρους ή για άλλες δουλειές.

Προξενούσε λοιπόν απώλειες στους Τούρκους και προκαλούσε παντοειδείς δυσκολίες στην Τουρκική εξουσία. Γι' αυτό ο Πασάς των Τρικάλων αγανάχησε και έστειλε στρατιώτες για να ξεκαθαρίσουν την περιοχή. Όταν τα έμαθε αυτά ο Καραϊσκάκης οχυρώθηκε με τα παληκάρια του στους βράχους του Αη Θανάση και έδωσε την πρώτη του πραγματική μάχη.

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΜΑΣ

Συνεχίζεται η καταγραφή νεκρών από τα Αγραφιώτικα Χωριά

*Στόχος η ανέγερση "Παναγραφιώτικου Μνημείου"

ΒΑΡΥ ΤΟ ΤΙΜΗΜΑ ΤΟΥ ΚΑΡΟΠΛΕΣΙΟΥ

λιανού γεννηθείς το έτος 1923.

- Καστρίτης Κων/νος του Σεραφείμ γεννηθείς το έτος 1924.

- Κούκος Ανδρέας του Κων/νου γεννηθείς το έτος 1925.

- Κοσπεντάρης Κων/νος του Αριστείδη γεννηθείς το έτος 1922.

- Κοσπεντάρης Νικόλαος του Κων/νου γεννηθείς το έτος 1925.

- Κουμπιρέλλος Παναγιώτης του Γεωργίου γεννηθείς το έτος 1912.

- Κίτσιος Ηλίας του Παναγιώτη γεννηθείς το έτος 1923.

- Κίτσιου Σοφία του Παναγιώτη γεννηθείς το έτος 1927.

- Κωστακάκης Ηλίας του Δημητρίου γεννηθείς το έτος 1926.

- Λύρος Γεώργιος του Ευαγγέλου γεννηθείς το έτος 1926.

- Λυρίτσης Στέφανος του Γεωργίου γεννηθείς το έτος 1923.

- Λιάπης Γεώργιος του Κων/νου γεννηθείς το έτος 1931.

- Μπακούλας Κων/νος του Ηλία γεννηθείς το έτος 1928.

- Μπακούλας Στέφανος του Ηλία γεννηθείς το έτος 1925.

- Μπέλλος Γεώργιος του Κων/νου γεννηθείς το έτος 1925.

- Μπέλλος Σωτήριος του Κων/νου γεννηθείς το έτος 1916.

- Μπλάνη Ξανθή του Ιωάννη γεννηθείς το έτος 1931.

- Νικολάου Ιωάννης του Περικλή γεννηθείς το έτος 1926.

- Παπακώστας Γεώργιος του Σεραφείμ γεννηθείς το έτος 1917.

- Σούφλας Γεώργιος του Σεραφείμ γεννηθείς το έτος 1924.

- Σούφλας Ευάγγελος του Νικολάου γεννηθείς το έτος 1923.

- Στόκας Γρηγόριος του Χαράλαμπος γεννηθείς το έτος 1931.

- Σωτηρλής Νικόλαος του Χριστοδούλου γεννηθείς το έτος 1926.

- Σωτηρλής Γεώργιος του Κων/νου γεννηθείς το έτος 1924.

- Τόλης Γεώργιος του Κων/νου γεννηθείς το έτος 1922.

- Τόλης Κων/νος του Πέτρου γεννηθείς το έτος 1924.

- Τρύπας Ηλίας του Δημητρίου

- Τρύπας Ευάγγελος του Δημητρίου γεννηθείς το έτος 1925.

- Τσιώνης Ηλίας του Δημητρίου γεννηθείς το έτος 1922.

- Τσιώνης Στυλιανή του Δημητρίου γεννηθείς το έτος 1931.

- Χαβδούλας Φώτης του Γεωργίου γεννηθείς το έτος 1925.

- Κρικέλης Γεώργιος του Νικολάου γεννηθείς το έτος 1910.

- Σούφλας Ιωάννης του Θωμά γεννηθείς το έτος 1916.

- Κουκογιάννης Ανδρέας του Κων/νου γεννηθείς το έτος 1925.

- Γεωργίου Αναστάσιος της Αντιγόνης γεννηθείς το έτος 1925.

- Αθανασίου Κων/νος του Ευαγγέλου, έτος γεννήσεως άγνωστο.

- Χαλάτσης Κων/νος του Ευαγγέλου γεννηθείς το έτος 1925.

- Χαβδούλας Φώτης του Γεωργίου

- Κρικέλης Γεώργιος του Νικολάου (Στάιν Αυστρίας)

- Σούφλας Ιωάννης του Ανδρέα

Σ.Σ. Όσοι τυγχόν λείπουν δεν είναι δική μας ευθύνη αλλά των πηγών πληροφοριών. Παρακαλούμε αμέσως να μας ενημερώσετε για να αποκαταστήσουμε το σωστό. Επιθυμία μας είναι να μάθουμε και τον τελευταίο νεκρό.

Χ.Φ.

ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟΥ

Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ 1914-1918

1. Νικόλαος Γεωργ. Πολύζος

2. Δημήτριος Κων/νος Φράγκος

ΕΠΟΠΟΙΙΑ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ 1919-1922

1. Σεραφείμ Λάμπρου Κρικέλης

2. Μηνάς Γεωργ. Παππάς

3. Λάμπρος Αποστ. Παππάς

4. Νικόλαος Γεωργ. Γιαγκλίσης

5. Τρύφων Βασ. Ρίζος

6. Αλέξιος Βαίου Σεκλειζιώτης

ΕΛΛΗΝΟΪΤΑΛΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ 1940-1941

1. Θεόδωρος Λάμπρου Γερούκης

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ 1941-1944

1. Ξενοφών Γεωργ. Σεκλειζιώτης

2. Ταξιάρχης Λάμπρ. Στάθης

ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ 1946-1949

1. Ηλίας Ιωάν. Στάθης

2. Αριστείδης Κων. Αναγνώστου (Χωροφύλακας)

3. Κων/νος Χαρ. Ζαρκάδας

4. Νικόλαος Χαρ. Ζούκας

5. Αναστάσιος Αποστ. Κρικέλης

6. Γεώργιος Αποστ. Κολοβός

7. Χαρίκλεια Χαράλ. Ζούκα

ΝΕΚΡΟΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΡΥΟΠΗΓΗΣ (ΖΕΡΕΤΣΙΟΥ)

Αθανασίου Παύλος του Σε-

ραφείμ Αθανασίου Χρήστος του Γεωργίου

Αναστασίου Αχιλλεύς του Νικολάου

Βούλαρης Ιωάννης του Γρηγορίου

Γραμματής Γεώργιος του Ιωάννου

Δημητρακόπουλος Αθανάσιος του Νικολάου

Διαμάντης Χρήστος του Δημητρίου

Δραγούτσος Λάζαρος του Χρήστου

Δραγούτσος Σπύρος του Χρήστου

Ευαγγέλου Ευάγγελος του Βαίου

Ευαγγέλου Παύλος του Θωμά

Ευαγγέλου Χαρίλαος του Βασιλείου

Ευαγγελάκος Αργύριος του Σωτηρίου

Θάνας Ευάγγελος του Ιωάννου

Θάνας Θωμάς του Ευαγγέλου

Καπετάνιος Βασίλειος του Ευσταθίου

Καπετάνιος Δημήτριος του Χρήστου

Κοντονάσιος Αχιλλεύς του Σάββα

Κορκοβής Αργύριος του Αθανασίου

Κορκοβής Λουκάς του Γεωργίου

Μπαρτσιώκας Θωμάς του Θεόδωρου

Σοφογιάννης Δημήτριος του Νικολάου

Τίγκας Δημήτριος του Βασιλείου

Τίγκας Γιαννακούλης του Κωνσταντίνου

Φώτης Θωμάς του Ιωάννου

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΩΣΤΑΣ Α. ΠΑΪΣΗΣ

Σοφοκλέους 5, 5ος όροφος, τηλ. 3219069 πρωί - 9885878 απόγ. Αθήνα

Η ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗΣ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΡΑΦΙΩΤΩΝ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΩΝΔΗΜΑΡΧΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Αντώνη Αντωνίου, Αντιπροέδρου του Δ.Σ. κοινοτάρχη Μπελοκομύτη

Πριν από δέκα χρόνια ο Πρόεδρος μας με μερικούς Προέδρους Κοινοτήτων και Πολιτιστικών συλλόγων της περιοχής Ιτάμου και της Λίμνης Πλαστήρα ίδρυσαν την Εξακουστή πλεον στο πανελλήνιο Ένωση Αγραφιωτικών χωριών Νομού Καρδίτσας.

Σύντομα με αναπτυξιακά συνέδρια και επιτυχή Ανταμώματα, αλλά και με την ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ τα Άγραφα βγήκαν αποτην αφάνεια, την παραγκώνιση και τη λησμονιά. Αρχισαν όλοι στην

νάγκη να ενταχθούν στον μεγάλο φορέα, που τους εκπροσωπεί και συλλογικά φωνάζει και παρίσταται σε αρχές και εξουσίες διεκδικώντας τα ξεχασμένα ΑΓΡΑΦΑ να γραφτούν σε κονδύλια και προγράμματα. Να γίνουν δρόμοι, έργα, υποδομές, ξενώνες και άλλα έργα απαραίτητα για την πρόοδο και την ανάπτυξη.

Όλοι σχεδόν οι Πρόεδροι εκχωρούσαν χρήματα από την ΣΑΤΑ για τις δραστηριότητες της Ένωσης μας και την προβολή των αιτημάτων μας.

και ο ορισμός του ως Πρόεδρου Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού μας έδωσαν ελπίδες για λαμπρά επιτεύγματα της ΕΑΧ. Όμως η σύγκρουση του Προέδρου με τον Νομάρχη και η παραίτησή του δυσκόλεψαν το μεγάλο έργο του συλλόγου μας. Τώρα έρχεται και ο “Καποδίστριας” με την συνένωση των 45 κοινοτήτων της περιοχής μας σε οχτώ Δήμους, οπότε η ΕΑΧ θα έχει σοβαρά προβλήματα. Αραγε οι Δήμαρχοι ως μεγαλύτερες αυτοδιοικητικές μονάδες θα

Ο λαός στηρίζει το έργο της Ένωσης Αγραφιωτικών Χωριών.

Καρδίτσα, τη Θεσσαλία και την Ελλάδα να μας μνημονεύουν και σύντομα να μας χαιρόνται για τις πετυχημένες εκδηλώσεις μας και τις εύστοχες παρεμβάσεις μας.

Άρχισαν τα πρώτα αναπτυξιακά εργα- ιδίως στη Λίμνη Πλαστήρα και η ένταξη της περιοχής των Αγράφων σε σοβαρά χρηματοδοτικά προγράμματα.

Γρήγορα οι δέκα κοινότητες της ΕΑΧ έγιναν είκοσι...τριάντα... σαρανταπέντε. Οι Πρόεδροι των Αγράφων αισθάνθηκαν την α-

Τα απογεύματα στα Γραφεία της ΕΑΧ Πρόεδροι Κοινοτήτων και Συλλόγων ανταλλάσαν απόψεις και συζητούσαν με το Διοικ. Συμβούλιο πολλά θέματα για το καλό της περιοχής μας.

Τα τελευταία όμως χρόνια οι χρηματοδοτήσεις απο τις Κοινότητες περιορίστηκαν σημαντικά... Τα έξοδα όμως των εκδηλώσεων, των Γραφείων της Αγραφιωτικής Φωνής τρέχουν...

Η εκλογή του Προέδρου μας στο Νομ.Συμβούλιο ως πρώτου συμβούλου το 1994

νιώθουν την ανάγκη της συνένωσης, που ένιωθαν οι αγραφιώτες Πρόεδροι πριν από 15 χρόνια; Φοβάμαι ότι η πληθώρα των προβλημάτων των νέων Δήμων δεν θα τους αφήσει χρόνο για δράση στην ευρύτερη περιοχή των Αγράφων.

Ας ελπίσουμε ότι οι νέοι άρχοντες τοπικής αυτοδιοίκησης, που θα εκλεγούν στους αγραφιωτικούς δήμους τον επόμενο Οκτώβρη να θελήσουν να συνεχίσουν το μεγάλο έργο, που πραγματοποιήσε η Ένωση μας για το καλό των Αγράφων και του νομού μας.

Ποιητικές εκδόσεις συμπατριωτών

ΑΓΡΑΦΑ

Πάμπολλους τόπους γύρισα πόλεις, χωριά και κράτη, σαν τ' Άγραφα δε γνώρισα να μοιάζουμε με κάτι.

Πήγα κι αντίκρισα πολλές βιτρίνες, πύργους, κάλλη μ' Αγράφων τέτοιες αρετές δεν έχουν τόποι άλλοι.

Οχι μονάχα τα βουνά λόγια, τοποθεσίες, μ' εδω αντηχούν το ωσαννά το αίμα κι οι θυσίες.

Εδώ εχθρός δεν πάτησε προδότες δεν υπήρξαν, η λευτεριά θριάμβευσε, σκλάβοι εδω δε ζήσαν.

Στέκουν τ' απάτητα βουνά στη δόξα ριζωμένα κι είναι ταμένα και ξανά στη λευτεριά δοσμένα.

Περήφανη η λεβεντιά, αδούλωτα λιοντάρια, δείχνουν σε όλο το ντουδιά, που βγαίνουν παληκάρια.

Λένε σε σύμμαχους κι οχτρούς υπάρχει εδω γαλήνη. Τ' Άγραφα γέννησαν θεούς δόξα και αντρισύνη.

Ορκίστηκαν στ' αληθινά, γνήσιοι, πιστοί Ρωμιοί αμόλευτη παντοτινά θα παραμείνει ετούτη η γη.

Η Βρύση της Κρανιάς

Με γοητεύουν τα βουνά, των ελατιών τ' αγέρι που κυματίζει στις πλαγιές η μυρωδάτη φτέρη.

Κρυστάλλινη διαύγεια τούτη η φύση δίνει, μοιάζει βουνίσια έκθεση, απέραντη γαλήνη.

Είναι του σύμπαντος δομή, τούτη μορφολογία που καλλιτέχνης έφτιαξε τα πάντα εν σοφία.

Ακούς να σκουίζει ο ελατιάς στη μαγεμένη φύση, δίπλα στο δρόμο πρόσχαρη μια κρυσταλλένια βρύση.

Είναι η Βρύση της Κρανιάς, τ' Άγιου Κοσμά η βρύση, για την πολύ της προσφοράς την έχει ευλογήσει.

Κάθε περαστικός εδω θα σταματήσει, λίγο να ξεκουραστεί, τη δίψα του να σβήσει.

Παλιά λημέρια των κλεφτών, της λευτεριάς ξεφτέρια που πολεμούσαν στ' Άγραφα τ' Αλή πασά τ' ασκέρια.

Εδω θα βρεις δυο προτομές, της λευτεριάς προδρόμους, βάσαν με αίμα την σκλαβιά, στους πικραμένους χρόνους.

Άγιος Κοσμάς με το σταυρό, σαν κήρυκας με δάδα,

Δίπλας, ντουφέκι και σπαθί, λύτρωσαν την Ελλάδα.

Τιμή και σένα γηραιά, ιστορική μας βρύση, μείνε στη θέση σου ορθή ο θρύλος σου μη σβύσει.

Σ' αυτόν τον τόπο

Σ' αυτόν τον τόπο όνειρα αλύτρωτα στήνουν καρτέρι στο μέτοικο που 'ρχεται καβάλα στ' άλμπουρο της εξορίας. Ναυαγημένοι αμφορείς κρυφακούουν το σκίρτημα του βυθού. Εξουθενωμένοι αιώνες σιωπής

στήνονται στον τοίχο του παλιού μπαρουτάδικου καθώς τα στοιχειά απλώνουν τα ρούχα τους στο σκόνι της αγχόνης. Ποιόν να προστάξω ν' ανοίξουν οι φυλακές, σε ποιόν να τα παραδώσω τα όσια και τα ιερά της πόλης που πολιορκήθηκε εκ των έσω...!

Σ' αυτόν τον τόπο, αρουραίοι στρατώνιζονται στις παρυφές της Κερκόπορτας στρατηγοί σηκώνουν στους ώμους τους τα ανεπίδοτα παραγγέλματα. Το αγιάζει λευκαίνει τα κόκκαλα της γης

την ώρα που οι φορατζήδες διαμοιράζουν τα μιάτια της. Στις επάλξεις οι χιλιάρχοι ξεδιπλώνουν διαγγέλματα των νεκρών τειχών που δραπετεύουν.

Σ' αυτόν το τόπο ο ήλιος βιάζεται να μεταναστεύσει.

ΚΑΛΟΓΡΙΤΣΑΣ

Βουλκανιζατέρ Αντιπροσωπεία αυτοκινήτων

Μεσογείων 571, Αγ. Παρασκευή

Τηλ. 01/6014142 - 8

ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

* Σύνδεσμος φιλάθλων της ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ ιδρύθηκε στην Αθήνα. Πρόεδρος ο κ. Σ. Παπαλάς. Τηλ. 4328312.

* Σύσκεψη των Συλλόγων του Βόλου, πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή του Νομαρχιακού Συμβούλου κ. Βασ. Τσαντήλα και στόχο τη διοργάνωση εκδηλώσεων.

* Λογοτεχνική βραδιά, οργανώθηκε στην Αθήνα στις 26 Νοεμβρίου και ομιλήτη τον λογοτέχνη κ. Λ. Παπαζάχο.

* Φιλολογικό και Λογοτεχνικό μνημόσυνο για τον αείμνηστο ΖΗΣΗ ΣΚΑΡΟ (Κανάλια Αγράφων) διοργανώνεται στην Αρχαιολογική Εταιρεία Αθηνών τη Δευτέρα 19 Ιανουαρίου και ώρα 7μ.μ.

* Η ετήσια συνεστιάση της Ένωσης Αγραφιωτικών χωριών θα γίνει την Τσικνοπέμπτη στο κέντρο “Καμέλια” της Καρδίτσας.

* Ημερολόγιο με φυσικά τοπία, μνημεία και σημαντικά έργα του νομού θα εκδοθεί από τον κ. Θωμά Καλογρίτσα.

* Συνέλευση πραγματοποίησαν οι Αγιουργίτες της Λάρισας στις 30 Νοεμβρίου.

* Ο Σύλλογος Καρδίσιωτών Λάρισας με την Ε.Α.Χ. οργανώνει ομιλία για την πορεία του Ν. Καρδίτσας στις 20 Ιανουαρίου στο Πνευματικό Κέντρο ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΕΙΟ Λάρισας.

Χορευτικά συγκροτήματα του τόπου μας

Χορευτικός Όμιλος Αργιθεατών Βόλου που χάρις στο δραστήριο Δ.Σ. και τον άξιο χοροδιδάσκαλο (Ηλία Σταμοστέργιο) από το Μορφοβούνι παρουσιάζουν λαμπρό έργο στη διατήρηση της παράδοσης.

Στο πανέμορφο και διατηρητέο αρχιτεκτονικά χωριό των Καναλιών ο δάσκαλος Αντώνης Λιάσδας μεταδίδει στους νέους την αγραφιωτική χορευτική παράδοση.

ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ & ΑΓΟΡΑ

Ετήσια Ειδική Έκδοση για την Ανάπτυξη της Θεσσαλίας
Ζωοδ. Πηγής 79 - Αθήνα 114 73 - Τηλ. 3843623 Fax 3303037

Με ιδιαίτερη ευχαρίστηση σας πληροφορούμε για την Ετήσια - πρωτοποριακή στην Ελλάδα - Έκδοση “Θεσσαλική Επιχείρηση και Αγορά”, που κι κλοφάρει για τέταρτο χρόνο, σε 20.000 αντίτυπα.

Η έκδοση αυτή καλύπτει ένα πραγματικό κενό στο χώρο του οικονομικού - αναπτυξιακού εντύπου και ήδη έγινε πολύτιμο εργαλείο στα χέρια του υπεύθυνου πολίτη που θέλει να παίξει ενεργό ρόλο στην Ανάπτυξη της χώρας μας.

Αγαπητέ Συμπατριώτη, στην φετινή μας έκδοση, εκτός από τα θέματα ανάπτυξης που αφορούν όλους τους τομείς δραστηριότητας της Θεσσαλίας και στην αρκετή διευρυμένη Ύλη, συμμετέχουν δεκάδες Θεσσαλικές επιχειρήσεις με καταχωρήσεις, περβαλλόντας το προφίλ της εταιρείας τους, τα προϊόντα που παράγουν και τις δραστηριότητές τους.

Η δημοσίευσή είναι ΔΩΡΕΑΝ, απλά καλύπτεται τα έξοδα μακετών και φίλμς στη συμβολική τιμή των 10.000 δραχ. και το μέγεθος της εγχρωμής καταχώρησης, είναι όσο η κάρτα βισίτ (5cm x 9cm).

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στον υπεύθυνο έκδοσης κ. Χρήστο Ζαχαρή.

Τα SUPER MARKET της ΕΝΩΣΗΣ ΠΑΝΤΟΠΩΛΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Τα έχουν όλα και συμφέρουν

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΝΑΓΝΟΣΤΩΝ ΜΑΣ

Επιστολή του Παπά Κώστα Τόλια

Μοναστήρι Οξυάς, 23-10-1997
Αγαπητέ και πάντα αξέχαστε Βασίλη, καλημέρα.

Εύχομαι ολόψυχα να είσαι καλά. Χαίρομαι ιδιαίτερα για τον αγώνα που κάνει για το καλό πάντα του τόπου μας. Προ τινων ημερών στην “ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ” είδα να κάνετε λόγο για τις πιστώσεις των θρησκευτικών μνημείων και ξαφνιάστηκα. Πράγματι οι μελέτες καθυστερούν. Παρά τις πολλές ενοχλήσεις από μέρος μου δεν κατόρθωσαν να τις αποπερατώσουν. Ήρθαν 2-3 φορές, μετρήσανε, ξαναμετρήσανε, τίποτε ακόμη. Το τοπογραφικό του Μοναστηριού το βγάλαμε με δικά μας χρήματα και τους το παραδώσαμε.

Θυμάσαι, συναντηθήκαμε στην Καρδίτσα προ διετίας. Πωλούσα λαχεία υπέρ του Μοναστηριού. Μού είπες: Δεν σώνετε η δουλειά, Παπά, με τα λαχεία. Θα βγάλουμε χρήματα για το Μοναστήρι. Έτσι και έγινε. Έπειτα από λίγο καιρό κόπηκαν οι πιστώσεις δια τα βυζαντινά μνημεία και το Μοναστήρι Αγίας Τριάδος Οξυάς είχε τη μερίδα του λέοντος, 15 εκ. Πλημμυρίσαμε από χαρά οι πάντες και ευγνωμονούσαμε τους συντελεσάντες δια την προσπάθεια αυτή. Τώρα όμως; Δηλ. θα πραγματοποιηθούν κάποτε οι μελέτες, αλλά τότε δεν θα υπάρχουν τα χρήματα; Μη γένοιτο Θεέ μου. Τί πράγματα είναι αυτά; Δικαίως διαμαρτύρονταν κάποιοι γέροντες εννορίτες μου, όταν παρήλθε το καλοκαίρι της πρώτης χρονιάς της πίστωσης, ότι πάν αυτά (χρήματα) αλλού. Πιό σοφοί οι αγράμματοι παππούδες! Ίσως έχουν πείρα από τα περασμένα.

Βασίλη, βάλε τα δυνάτά σου, όπως μέχρι τώρα, έτσι και από δω και πέρα. Είναι ιερός και δίκαιος ο αγώνας. Αγωνίζεσαι για την ιστορικοθρησκευτική μας παράδοση, δηλ. για τα ιερά της πατρίδος μας.

Καλή επιτυχία.
Τέλος, χαιρετίσματα της πρεσβυτέρας μου προς σε και προς τη σύζυγό σου.

Εσωκλείω φωτοαντίγραφο του νέου Δ.Σ του Συλλόγου μας για ενημέρωσή.

Επίσης εσωκλείω απόδειξη 5.000 δρχ. δια οικον. ενίσχυση εφημ. Αγρ. Φωνή Καρδίτσας. Σε χαιρετώ με πολλή αγάπη και εκτίμηση

ΚΩΝ. ΤΟΛΙΑΣ
ΙΕΡΕΑΣ- ΔΑΣΚΑΛΟΣ
Εφημέριος Μοναστηριού Οξυάς.

Είναι γνωστά τα φιλικά μου αισθήματα για σένα, καθώς επίσης και ο θαυμασμός μου για το έργο που επιτελείς τόσο από τη θέση του Προέδρου της Ε.Α.Χ., όσο και από τη θέση του υπευθύνου εκδόσεως της Αγραφιώτικης Φωνής. Επίτρεψέ μου, όμως, φίλε Βασίλη, ν' αναφερθώ σ' ένα θέμα που δεν τιμά την κατά τα άλλα αξιόπαινη προσπάθεια και το αξιόλογο έργο της Αγραφιώτικης Φωνής. Αναφέρομαι στη Μάχη της Νεβρόπολης, άρθρο που η Εφημερίδα δημοσίευσε πολλές φορές (τελευταία φορά τον Δεκέμβριον 1996).

Κατά τα γραφόμενά σας, όπως τα έζησε ο Ταξίαρχος Γρ. Γερούκης, από 27.11.03.12.43, στη Νεβρόπολη έλαβε χώρα μια τρομερή μάχη ανάμεσα στους Γερμανούς και στους αντάρτες του ΕΛΑΣ. Κατά τη διήγηση του Γερούκη, 1750 Γερμανοί με 250 αυτοκίνητα, τάνκς, πυροβολαρχίες και αεροπορική κάλυψη, ξεκίνησαν για να καταλάβουν το αεροδρόμιο της Νεβρόπολης. Καθ' οδόν, όμως, τα βρήκαν μπαστούνια από τους αντρες του ΕΛΑΣ που είχαν αναπτυχθεί σε αμυντική διάταξη που ξεκινούσε από το Μορφοβούνι και μέσω του Μεσσηνικού και της Κορώνας έφτανε ως την Πορτίτσα.

Μέσα από την περιγραφή που καλύπτει ολόκληρη τη σελίδα 6 της Εφημερίδος σας, ενόσονται αβίαστα τα παρακάτω συμπεράσματα:

1. Χωρίς να αναφέρετε πουθενά ότι έγινε μάχη, οι παραχαράκτες που σοφίστηκαν το άθλιο αυτό κατασκευάσμα αφήνουν τον αναγνώστη παγιδευμένο στο συμπέρασμα ότι κάποιοι πολέμησαν. Διαφορετικά τί νόημα έχει ο τίτλος “Η Μάχη της Νεβρόπολης;”

2. Ρητώς αναφέρονται τα σημεία όπου εκδηλώθηκε η γερμανική επίθεση, καθώς και οι θέσεις των ανταρτών του ΕΛΑΣ. Δεν είναι λογικό να υποθέσει ο αναγνώστης ότι οι μεν πολέμησαν εναντίον των δέ; Οι παραχαράκτες της Ιστορίας μας δεν είχαν το θάρρος να ισχυριστούν κάτι τέτοιο, αλλά με τη δεξιότητά με την οποία χειρίζονται το θέμα, αφήνουν τον αναγνώστη να το υποθέσει μόνος τους. Αφού οι Γερμανοί επιτίθενται κατά των θέσεων των Ελασιτών, οι δεύτεροι τί κάνουν εκεί; Πλάθουν κουλουράκια με τα δυό χεράκια;

Προς αποκατάστασιν της αλήθειας ελπίζω η επιστολή μου να δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο, για να μη νομισθεί από κανένα ότι η Αγραφιώτικη Φωνή υποθάλπει αυτούς που παραχαράσσουν την ιστορία μας.

Όσο για το αντάρτικο αεροδρόμιο της Νεβρόπολης, δεν αξίζει τον κόπο ν' απαντήσω. Και οι πλέον αφελείς αντιλαμβάνονται ότι οι αντάρτες δεν είχαν ανάγκη από αεροδρόμιο, αφού δεν διέθεταν αεροσκάφη. Κανείς μας δεν ξέχασε ούτε του Βρετανούς που το έφτιαχναν, ούτε τις χρυσές λίρες που πλήρωναν στους Νεβροπολίτες που εργαζόνταν για την κατασκευή του.

Με εκτίμηση
Θωμάς Θεολόγης

Επιστολή του Β. ΜΙΑΡΙΤΗ (επ. Δ/ντή Μ. Εκπαίδευσης)

Πολυαγαπητέ μου, μεγάλη συμπατριώτη, κύριε ΤΣΑΝΤΗΛΑ ΒΑΣΙΛΕΙΕ,

Σ' ευχαριστώ για την τιμητική αποστολή της ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ μας “ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ”, που σαν Άτλαντας κρατάς ψηλά τη σημαία των Αγραφιώτικων Χωριών και μάχεσαι σαν ΔΙΓΕΝΗΣ.

Δεν κάνω καθόλου φιλοφρόνηση και δεν γράφω κολακευτικά λόγια. Γράφω και διατυπώνω στο χαρτί αυτά που νιώθω μέσα στα σπλάχνα μου. ΕΣΥ για όλα τ' Άγραφα. Εσύ, που ΕΙΣΑΙ, αυτά τα ίδια τ' Άγραφα

Σου εύχομαι επιτυχία στα σχέδιά σου και τις καλές επιδιώξεις.

Σ' ευχαριστώ και πάλι για την ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ μας και διατελώ με πολλή εκτίμηση και ΑΓΑΠΗ.

Σ.Σ.: Αγαπητέ κύριε Μιαρίτη, ό,τι κάνω το οφείλω στον τόπο που με γέννησε και στους ανθρώπους της Καρδίτσας. Όμως μ' αγαπάς πολύ και γίνεσαι υποκειμενικός.

Με εκτίμηση
Βασ. Τσαντήλας

Επιστολή του Παπά - Γιώργη Δήμου

Αγαπητέ Βασίλη,
Πέρασε κι αυτό το καλοκαίρι κάπως βιαστικά όπως πάντα συμβαίνει και πίσω του άφησε αναμνήσεις από τις τόσο χαρούμενες εκδηλώσεις, από τις γιορτές και τα πανηγύρια, τις συναντήσεις με πρόσωπα αγαπητά, μπήκανε κάποια προγράμματα, έγιναν καινούργια σχέδια για πλούσιες δραστηριότητες και τόσα άλλα που έταξαν οι πολιτικοί ηγέτες για τον επόμενο χρόνο.

Υπάρχουν όμως και τα δυσάρεστα που δημιουργούν οι άδικοι και κακοί ηγέτες, οι οποίοι πάντα τα θέλουν όλα δικά τους, γι' αυτό και επιδιώκουν να καταλάβουν μεγάλες θέσεις και συνέχεια κυβερνάνε σαν αγάδες.

Σεις σαν νέοι και δραστήριοι που είσθε να στοχεύετε πάντα ψηλά. Ο τόπος μας χόρτασε τη σαπίλα, έχει ανάγκη από κάποια αλλαγή.

Εμείς πλέον αδύναμοι για δραστηριότητες, σας παρακολουθούμε και σας καμαρώνουμε για τους αγώνες που κάνετε γι' αυτό και σας αξίζει κάθε έπαινος.

Σας εύχομαι καλόν χειμώνα και όπου μπορώ να σας φανώ χρήσιμος θα σας συμπαρασταθώ με όλη μου την αγάπη γιατί σας αξίζει.

Με πολλή εκτίμηση
Παπα - Γιώργη Δήμου
Σαραντάπορο 16-10-1967

Προς τον υπεύθυνον έκδοσης της Εφημερίδας “ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ”

Αγ. Νικόλαος Δωρίδος 1.11.97
Φίλε Βασίλη,

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Θερμές ευχές κι ευχαριστίες απηύθυνε ο Οικ. Πατριάρχης ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ, κατά την επίσκεψή του στη Θεσσαλονίκη στο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας. Επίσης τίμησε τον Γενικό Αστυνομικό Δ/ντή Θεσσ/νίκης, τον εξαιρετο συμπατριώτη μας κ. Γεώργιος Πλάκα με το χρυσό μετάλλιο του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Ενέργεια ιδιαίτερα τιμητική και υψηλή.

Τέλεση γάμου

Το Σάββατο 11 Οκτωβρίου στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Τρικάλων τελέσθηκαν οι γάμοι της αρ-

χαιολόγου της 7ης Εφορείας Βυζ. Μνημείων Κρυσταλίας Μαντζανά με τον κ. Παν. Σαπουνά. Κουμπάρος των νεοσύμφων ο βουλευτής του νομού μας κ. Βασ. Τσιλίκας μετά της συζύγου του κ. Μπέ- τυς. Παραβρέθηκαν πολλοί Καρδιτσιώτες για να τιμήσουν τη γνω-

στή αρχαιολόγο της οποίας η προσφορά στην Καρδίτσα είναι ανεκτίμητη. Μεταξύ των άλλων διακρίναμε τους κ. Έξαρχο Δήμαρχο Παλαμά, Βασ. Τσαντήλα Νομ. Σύμβουλο, τους κοινοτάρχες Ανθρού, Αγίου Ακακίου, τους βουλευ-

τές Τρικάλων, τον Δήμαρχο Τρικκαίων, προϊσταμένους υπηρεσιών κλπ.

Στο μυστήριο χοροστάτησαν οι Μητροπολίτες Τρικάλων και Μετεώρων και ο Αρχιμανδρίτης Κυρ. Χριστάκης, της Μητροπόλεως Καρδίτσας.

Έκφραση συλλυπητηρίων στην οικογένεια ΖΑΧΑΚΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ του Συλλόγου των Απανταχού Μολοχωτών εκ μέρους του Δ. Συμβουλίου και των μελών του συλλόγου μας εκφράζει

Τα θερμά συλλυπητήρια όλων μας για τον πρόωρο και αδόκητο θάνατο του παιδιού σας και διακεκριμένου καθηγητή της φιλολογίας Χαράλαμπε Ζαχάκη. Συμμετέχοντες και εμείς στο βαρύ πένθος σας Δεόμεθα ο Θεός ν' αναπαύσει την Ψυχή του. Αιωνία του η Μνήμη.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΗΓΟ ΚΑΤΣΙΜΗΤΡΟ

Κύριε Πρόεδρε, είστε άξιος συγχαρητηρών, μαζί με την συντονιστική επιτροπή για τον κόπο και την υπομονή που διαθέτετε κάθε χρόνο, για τη διοργάνωση και επιτυχία των εκδηλώσεων. Διότι με τις εκδηλώσεις αυτές, όλη η περιοχή των αγραφιώτικων χωριών έγινε γνωστή στο πανελλήνιο που ήταν σχεδόν άγνωστη στους περισσότερους Έλληνες.

Και με την προβολή των αναγκών και προβλημάτων μας στην πολιτεία άρχισε σιγά-σιγά να φαίνεται κάποια αλλαγή στον τόπο μας. Άρχισε να αλλάζει λίγο η όψη της περιοχής.

Χρειάζεται όμως πολλές ακόμα αγώνες και πολλές προσπάθειες διότι μας λείπουν πολλά με πρώτο τον οδικό και ασφατικό δίκτυο μεταξύ των κοινοτήτων και της Καρδίτσας. Επίσης, η συνένωση των κοινοτήτων να γίνει μορφολογικά, οι ορεινές κοινότητες χωριστά και οι πεδινές χωριστά. Διότι δεν ταιριάζουν ούτε τα προβλήματα ούτε τα συμφέροντα, ακόμα ούτε και οι χαρακτήρες των ανθρώπων. (Επειδή το ανάμωμα γίνεται, Ζαχαράκη περιοχή Φουρνάς- Κλειστό γήπεδο να πείτε και δύο λόγια για το στρατηγό Κατσιμήτρο που είναι πρόσωπο ιστορικό ίσως ισάξιο του στρατηγού Πλαστήρα.

Διότι όπως ο Πλαστήρας κράτησε στη Σμύρνη τους Τούρκους, κατά την οπισθοχώρηση και σώθηκε τόσος Ελληνισμός, έτσι και ο στρατηγός Κατσιμήτρος το 1940 στο Καλπάκι της Ηπείρου κρατησε τις στρατιές του Μουσολίνι, και τις ανάγκασε σε άτακτη φυγή. Και με τη νίκη αυτή άλλαξε η ροή του Β' Πα-

γκοσμίου Πολέμου.

Στο μουσείο Καλπακίου υπάρχει ο ανδριάντας του και το σπαθί του, που το χάρισε η οικογένειά του. Στο μουσείο Παύλου Βρέλη (Μπιζάνι Ιωαννίνων) υπάρχει μεγάλη του φωτογραφία.

Στον τοπο του, στη πατρίδα του δεν υπάρχει τιποτα. Ούτε μια λέξη, ούτε στο ανάμωμα Τριφύλλα μια λέξη. Τί κριμα! Στον τόπο του! Ας μην είμαστε όλοι μας τόσο αγνώμονες σε τέτοια πρόσωπα. Δώστε και στο στρατηγό Κατσιμήτρο κάποια αναγνώριση. Πιστεύω ότι του αξίζει).

Αθήνα 30/7/1997
Ευχαριστώ
Γιάννης Ζαχάκης
Πρόεδρος του Συνδέσμου των Απανταχού Μολοχωτών Αγράφων Καρδίτσας

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Γράφει ο
Βασίλης Τσαντήλας

* Εγκρίθηκε από το Υπ. Γεωργίας η μελέτη κατασκευή του Κέντρου Ελέγχου του βαμβακιού. Το έργο θα ανέλθει στα 700 εκατομ.

* Το πρόβλημα των εργαζομένων στην Εν. Συν/σμών παραμένει, παρά τις επαφές στην Αθήνα με κυβερνητικά κλιμάκια. Καταπέλτης ο Γραμ. του Εργατικού Κέντρου κ. Γ. Μαγγιώσης, κατονομάζει επώνυμους ως υπεύθυνους.

* "Πόλεμος" επιστολών ξέσπασε μεταξύ του ΠΑΔΥΘ (Οργανισμός για τη δημιουργία χώρου υγειονομικής ταφής απορριμμάτων) και του σεισμολόγου κ. Ευθ. Λέκκα, για την επιλογή ΧΥΤΑ στο Ξυνονέρι.

* Σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα στη Μητρόπολη κινδυνεύουν να καταστραφούν, αφού από τη Νομ. Αυτ/ση - παρά τις υποσχέσεις - δεν διατίθεται η απαιτούμενη πίστωση για αποπεράτωση της ανασκαφής και αποκόλλησης των ευρημάτων.

* Η γνωστή περαταριά (το πέρασμα με εναέριο καρούλι) στο Καταφύλι Αργιθέας δεν λειτουργεί και δεν υπάρχει επικοινωνία με την Ευρυτανία, αφού δεν τα βρίσκουν οι αρμόδιοι στην πρόσληψη ατόμου!!!

* Πληρώθηκαν 500 εκατ. για τις εργασίες στο Φράγμα Σμοκόβου, αλλά υπολείπεται πίστωση 4 δις για την αποπεράτωση της σήραγγας εκτροπής των νερών στο Λεοντάρι.

* Κατά δώδεκα χιλιόμετρα θα συντομευθεί ο δρόμος από την Καρδίτσα προς Λουτροπηγή - Ρεντίνα - Καρπενήσι, εάν κατασκευασθεί το τμήμα ΑΝΑΒΡΑ - ΦΡΑΓΜΑ ΣΜΟΚΟΒΟΥ.

* Ανοχύρωτος παραμένει ο Κάμπος της Καρδίτσας από νέες βροχοπτώσεις, παρά τη φιλολογία των έργων για τρία χρόνια!

* Ακόμη και όταν τελειώσει ο οδικός άξονας της Αργιθέας προς τον Αχελώο ποταμό, όσο δεν προγραμματίζεται η διάνοξη σήραγγας στον αυχένα του Τυμπάνου (1750 μ. υψόμεν.) η αρτηρία δεν πρόκειται ν' αποκτήσει μεγάλη εμπορική κίνηση με Άρτα.

* Τα στοιχεία από τη μελέτη για την αντισεισμική προστασία των περιοχών Καρδίτσας και Σοφάδων, παρουσίασαν οι Καθηγητές κ.κ. Ευθ. Λέκκας και Δημ. Παπαναστασίου (και οι δύο είναι Καρδιτσιώτες από Αμπελικό και Κανάλια).

* Αποπερατώθηκαν οι εργασίες συντήρησης στο Μοναστήρι Πετριλίων από τον ανάδοχο κ. Λ. Καβάλο.

* Σκοπό της ζωής του έχει κάνει ο ιερέας Κώστας Τόλιας, τη συντήρηση του Μοναστηριού της Οξυάς Αγράφων. Αξίζει κάθε βοήθεια ο σκοπός του.

* Και νέα ανακοίνωση έγινε από τη ΔΕΗ για δημοπράτηση της επιτροπής του Κερασιώτη ποταμού, στη Λίμνη Πλαστήρα.

Αμάν και πότε. Από το 1991 εξαγγέλεται!!!

* Το Τμήμα Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου επιλέγεται για το ΤΕΙ Δασοπονίας Καρδίτσας.

* Ενώ η Καρδίτσα παρακάμζει, οι τοπικές κομματικές ηγεσίες ασχολούνται με την κατάληψη των καρεκλών που θα δημιουργήσει ο "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ" και οι βουλευτές νομάρχη που θα βολεύει τους ίδιους καλύτερα!!!

Σ.Σ. Ο Βασίλης Τσαντήλας είναι π. Αντινομάρχης Παιδείας - Πολιτισμού - Τουρισμού και Πρόεδρος της Ένωσης Αγραφιώτικων Χωριών.

Ενισχύστε οικονομικά την Αγραφιώτικη Φωνή

Στείλτε τη συνδρομή σας στον αριθμό λογαριασμού της Εθνικής Τράπεζας.

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΙΩΝ: 368/480 586 02.

ΚΑΛΥΝΤΙΚΑ
Hondos[®]
Center

Καραϊσκάκη 5 ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Μοναδικά Μνημεία Λαϊκής Αρχιτεκτονικής και Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Να διασωθούν τα πετρόκτιστα γεφύρια των Αγράφων - Αργιθέας και του κάμπου

Το γιοφύρι της Καρυάς (Τριζώλο).

Γέφυρα Καταφυλλίου.

Μακρουχώρι

Μοσχάτο

Το τραυματισμένο γεφύρι Ραχούλας

Γέφυρα Μεζήλου

Άγιος Μηνάς Αργιθέας

Λουτροπηγή

Πετρωτό

Η γκεμισμένη γέφυρα του Κοράκου (αναντινάχθηκε στις 28 Μαρτίου 1949). Το τούρκικο τελωνείο. Απομεινάρια από το 1881 για το οποίο ο Βασίλης Τσαντήλας ως αντινομάρχης εισηγήθηκε την αξιοποίησή του ως κέντρο περιβαλλοντικής έρευνας στον Αχελώο και την Αργιθέα.

Δεκάδες πετρόκτιστα γεφύρια έχουμε καταγράψει στο νομό Καρδίτσας (περιοχές Αγράφων, Αργιθέας και πεδινό μέρος) τα οποία έχουν εγκαταληφθεί στην τύχη τους από τον σύγχρονο νεοελληνικό πολιτισμό της βαρβαρότητας. Τα πέτρινα γεφύρια των τραγουδιών, των μύθων, τα στολίδια των ποταμιών καταστρέφονται από την εγκατάλειψη της πολιτείας και των εκπροσώπων της Αυτοδιοίκησης.

Τα μικρά αυτά αριστουργήματα τέχνης και τεχνικής αρτιότητας, που σήμερα το κορμί τους κατατρώνεται από τις ρίζες της συκιάς, στάθηκαν αποφασιστικοί παράγοντες στην οικονομική και εθνική ζωή του μείζονος ελληνικού χώρου, των ύστερων μεσαιωνικών και κυρίως των νεωτέρων χρόνων. Με την πάροδο

του χρόνου πολλά πετρογέφυρα παρασύρθηκαν από τα ποτάμια, λόγω έλλειψης συντήρησης και άλλα αντανάχθηκαν στον τελευταίο πόλεμο με τα επακόλουθά του.

Σημαντικός αριθμός απ' αυτά βούλιαξαν και εξακολουθούν να βουλιάζουν στον πυθμένα των κάθε σκοπιμότητας ταμειωτήρων και λιγότερα ίσως, επιχώθηκαν από τις νέες χαράξεις των δρόμων.

Δεν λείπουν και οι περιπτώσεις που εγκιβωτίστηκαν τα γεφύρια με σκυρόδεμα, για να προκύψει μεγαλύτερο πλάτος καταστρώματος, ώστε να καλυφθούν οι σημαντικές κυκλοφοριακές ανάγκες.

Εκτός από μεμονωμένες περιπτώσεις, κανένα ουσιαστικό μέτρο δεν πάρθηκε για τη διά-

σωση, έστω των αξιολογοτέρων γεφυριών από επικείμενη κατάρρευση.

Με το φωτογραφικό υλικό που δημοσιεύουμε διατηρούμε μια σπίθα ελπίδας, ότι το ΥΠΕΧΩΔΕ ή το Υπ. Πολιτισμού, θα διαθέσουν πιστώσεις για τη συντήρησή τους και έκδοση φωτογραφικού λευκώματος.

ΠΕΤΡΟΚΤΙΣΤΑ ΓΕΦΥΡΙΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΡΑΦΑΜΕ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΩΝ ΑΓΡΑΦΩΝ

Δαφνοσηλιά, Απιδιά, Ραχούλα, Αμάραντος, Νεραΐδα, Καροπλέσι, Λουτροπηγή, Ρεντίνα, Κτημένη, Μοσχάτο, Κερασιά, Πεζούλα, Φυλακπή, Καρίτσα, Πορτή, Καταφυγιού.

ΣΤΗΝ ΑΡΓΙΘΕΑ ΑΓΡΑΦΩΝ

Τριζώλο (Καρυά), Καταφύλι, Γέφυρα Κοράκου, Τέμπλα (Αχελώος), Βλάσι, Πετρωτό, Τυρολόγο (Αν. Αργιθέα), Κοπλεσιού (Αν. Αργιθέα), Στεφανιάδα, Αργιθέα, Άγιο Μηνά Αργιθέας, Περιοχή Συκιάς (Αχελώος).

ΓΕΦΥΡΙΑ ΣΤΟΝ ΚΑΜΠΟ

Καρδίτσα, Καλλίθηρο, Ματαράγκα, Ιτέα, Αστρίτσα, Μασχολούρι, Μακρουχώρι, Αγναντερό, Κυψέλη.

Σ.Σ. Η επιμέλεια καταγραφής των γεφυριών του κειμένου και η παρουσίαση φωτογραφικού υλικού είναι του Βασ. Τσαντήλα. Σημαντική έκδοση για τα Γεφύρια της Θεσσαλίας έκανε το Τ.Ε.Ε. από όπου πήραμε μερικές φωτογραφίες του Α. Γαλερίδη.